

รายงานการศึกษา

การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ จากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

โดย

ผศ. ดร. นพ. พงศ์เทพ วิวรรณะเดช และคณะ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สนับสนุนการวิจัย

2545

รายงานการศึกษา

การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ จากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

คณะนักวิจัย

ผศ. ดร. นพ. พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ คณะแพทยศาสตร์
 รศ. วิลาวัณย์ เสนารัตน์ คณะพยาบาลศาสตร์
 รศ. ชมนาด พจนามাত্র คณะพยาบาลศาสตร์
 รศ. ดร. ประศักดิ์ ถาวรยุติการต์ คณะวิทยาศาสตร์
 ดร. ทิพวรรณ ประภามณฑล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
 รศ. ลำดวน ศรีศักดิ์ดา คณะวิศวกรรมศาสตร์
 ดร. ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง สถาบันวิจัยสังคม
 ดร. ชูศักดิ์ วิทยาภัก คณะสังคมศาสตร์
 คุณ มลวิภา ศิริโหราชัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
 คุณ จุฑามาศ ใจคำ องค์กรพัฒนาเอกชน

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สนับสนุนการวิจัย

2545

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ที่ให้การสนับสนุนด้านวิจัย จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือในการติดต่อ ประสาน และอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความราบรื่น

ท้ายที่สุดขอขอบคุณประชาชนชาวจังหวัดเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมและให้ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่งต่อการศึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้วิจัย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คณะผู้วิจัย นำโดยผศ.ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ ได้ทำการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ ใน 4 มิติคือ สุขภาพกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ ทั้งด้านบวกและลบ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ชนิดประเมินแบบเร็ว (Rapid Appraisal) และการสำรวจ (Survey) กิจกรรมประกอบด้วย การจัดเวที 2 ครั้ง ได้แก่ เวทีนักวิชาการและเวทีภาคประชาชน เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะตัวชี้วัดในการประเมิน หลังจากได้แบบสอบถามแล้วได้ทำการประเมินในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2,744 คน ทั้งที่อยู่ในอาคาร รอบอาคารและประชาชนทั่วไป

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการสร้างอาคารสูงที่ผ่านมาในเมืองเชียงใหม่ยังขาดการวางแผนและจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางวิสัยทัศน์ของเมืองว่าควรจะมีการพัฒนาไปในทิศทางใด ส่วนใหญ่มักจะขึ้นกับนโยบายของผู้บริหารโดยขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นผลให้การพัฒนาเมืองเชียงใหม่ไม่มีทิศทางที่แน่ชัด

ผลการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ

การประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ ได้ทำการประเมินผลกระทบใน 4 มิติ ได้แก่ สุขภาพทางกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ โดยพิจารณาทั้งด้านบวกและลบ ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ ประชาชนทั่วไป จำนวน 1,748 คน คิดเป็น (ร้อยละ 63.7) กลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูง จำนวน 755 คน (ร้อยละ 27.5) และกลุ่มที่ทำงานหรืออาศัยอยู่ในอาคารสูง จำนวน 241 คน (ร้อยละ 8.8) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนมากเป็นหญิง จำนวน 1,453 คน (ร้อยละ 53.0) มีอายุอยู่ในช่วง 20-24 ปี จำนวน 493 คน (ร้อยละ 18.0)

สุขภาพกาย

จากการซักถามปัญหาสุขภาพทางกายของกลุ่มตัวอย่างใน 3 กลุ่มโรคได้แก่ ปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไข้ ภูมิแพ้) โรคความดันโลหิตสูงและโรคหัวใจ พบว่า ร้อยละ 42.0 มีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ ร้อยละ 17.4 มีปัญหาโรคความดันโลหิตสูง และร้อยละ 13.3 มีปัญหาโรคหัวใจ จากการวิเคราะห์ต่อไปพบว่า ในตัวชี้วัดด้านโรค 3 ตัว กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มประชาชนทั่วไปและที่อยู่รอบอาคารมีสัดส่วนเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่อยู่

ในอาคาร แสดงให้เห็นว่าผู้อาศัยอยู่รอบอาคารสูงและประชาชนทั่วไปมีโอกาสที่จะเจ็บป่วยใน 3 กลุ่มโรคมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคาร เมื่อทำการประเมินผลกระทบในด้านบวกที่ว่า “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ” ปรากฏว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ไม่เห็นด้วย และเมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ได้แก่ ประชาชนทั่วไป อยู่รอบอาคารและอยู่ในอาคาร) พบว่า ในทางตรงข้ามกลุ่มที่อยู่ในอาคารมีส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลือ

สุขภาพจิต

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดทั้ง 8 ตัว (ร้อยละ 53.9–86.0) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้รู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ เสียง อากาศ น้ำในระหว่างและหลังการก่อสร้าง” (ร้อยละ 86.0) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น” (ร้อยละ 53.9) ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงมีแนวโน้มเห็นด้วยกับผลกระทบเชิงลบมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด เช่น “ความกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ”, “ความรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น”, “การสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ” ในทางตรงข้ามเมื่อทำการประเมินผลกระทบในด้านบวก ได้แก่ “อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น” และ “อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง” กลุ่มที่อยู่ในอาคารมีส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลือ แสดงให้เห็นว่าการมีอาคารสูงได้ก่อให้เกิดผลกระทบด้านจิตใจแก่ชาวเชียงใหม่

สุขภาพสังคม

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดเชิงลบทั้ง 7 ตัว (ร้อยละ 48.1–70.1) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง” (ร้อยละ 70.1) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม” (ร้อยละ 48.1) สำหรับตัวชี้วัดในเชิงบวก (“การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย”) กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เห็นด้วย (ร้อยละ 69.5) ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงเห็นด้วยกับผลกระทบเชิงลบมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด ในทางตรงข้ามในด้านผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่อยู่ในอาคารมีส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลือ โดยสรุปจะเห็นได้ว่าการมีอาคารสูงนอกจากจะก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพด้านสังคมแล้วยังไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านบวกอีกด้วย

สุขภาพจิตวิญญาณ

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดเชิงลบทั้งหมด (ร้อยละ 69.8–78.8) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้าหน้าถูก

ทำลาย” (ร้อยละ 78.8) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “การได้ใช้ประโยชน์ของที่ดินในเชิง นันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง” (ร้อยละ 69.8) และเมื่อ พิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงเห็น ด้วยกับผลกระทบเชิงลบมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด แสดงให้เห็นอีกครั้งหนึ่งว่าอาคารสูงได้ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อจิตวิญญาณของชาวเชียงใหม่

ปัจจัยอื่นๆ

เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพแยกตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ **กลุ่มอายุ** พบว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่ามี แนวโน้มที่เห็นด้วยกับผลกระทบทางด้านลบที่เกิดกับกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย กว่า ในทางกลับกันผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดกับกาย จิต และสังคมกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่ามีแนวโน้มเห็นด้วย มากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า โดยในหลายประเด็นความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านปัจจัยของ**ระยะ เวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่** พบว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานมีแนวโน้มที่เห็นด้วยกับผลกระทบ ทางด้านลบที่เกิดกับกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ไม่นานน้อยกว่า ใน ทางกลับกันผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดกับกาย จิต และสังคม กลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ไม่นานน้อยกว่า มี แนวโน้มเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานกว่า โดยในหลายประเด็นความแตกต่างนี้มีนัย สำคัญทางสถิติ ในด้านปัจจัยของ**กลุ่มอาชีพ** ไม่พบแนวโน้มความแตกต่างที่ชัดเจนของกลุ่มอาชีพ โดยสรุปผู้ที่มี อายุมากและผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานมีโอกาสได้รับผลกระทบด้านสุขภาพมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า หรืออาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ไม่นานน้อยกว่า ซึ่งน่าจะแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นผลจากการที่มีอาคารสูงเป็นจำนวน มากที่เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาและมีผลกระทบด้านลบแบบสะสมต่อสุขภาพทั้ง 4 มิติ ตามระยะเวลาอีกด้วย

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาในแต่ละมิติของสุขภาพพบว่าในด้านสุขภาพกายผู้ที่อยู่รอบอาคารและประชาชนทั่วไปมี ปัญหาด้านสุขภาพต่างๆ สูงกว่าผู้ที่อยู่ในอาคาร แสดงให้เห็นว่าปัญหาสุขภาพกายเหล่านี้อาจจะมีส่วนเหตุทาง อ้อมจากอาคารสูง เช่น ปรากฏการณ์โดมความร้อนในเขตเมืองซึ่งก่อให้เกิดสสารมลพิษทางอากาศหลายชนิดที่ เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ นอกจากนี้ภาวะความดันโลหิตสูงและโรคหัวใจอาจเป็นผลมาจาก ความเครียดอันเนื่องจากปัญหาสุขภาพจิตและสังคม ในด้านการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจิต สังคม และจิต วิญญาณ พบว่า ผู้ที่อยู่รอบอาคารและประชาชนทั่วไปมีปัญหาด้านสุขภาพต่างๆ สูงกว่าผู้ที่อยู่ในอาคาร เช่นเดียว กัน การวิเคราะห์ผลกระทบแยกตามปัจจัยต่างๆ พบว่ากลุ่มที่มีอายุมากและอาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานมี แนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบด้านสุขภาพมากกว่า

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้คือ

1. ให้ระงับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงที่ยังไม่ได้ก่อสร้างทั้งหมดในเขตเทศบาลและ อบต. ข้างเคียง
2. ทบทวนความสูงของอาคารโดยใช้บริบทเฉพาะของเมืองเชียงใหม่ ไม่ใช่ใช้ พรบ. การก่อสร้างซึ่งครอบคลุมทั่วประเทศ (ในเชียงใหม่ไม่ควรเกิน 4 ชั้น)
3. มีการพิจารณากำหนดควบคุมอาคารสูงมากขึ้น โดยมีพื้นที่ฉนวนโดยรอบอีกชั้นหนึ่ง
4. พิจารณากำหนดพื้นที่ที่อนุญาตให้สร้างอาคารสูงได้ โดยอยู่ในบริเวณที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ภูมิความร้อน และการอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์
5. มีการแก้ไขกฎกระทรวงบังคับใช้ผังเมืองรวม ให้การใช้ที่ดินในแต่ละเขตคำนึงถึงมิติความสูงและยกเลิกการใช้ระบบร้อยละของพื้นที่อย่างในปัจจุบัน

Executive Summary

The Chiang Mai University's research team led by Assist. Prof. Dr. Phongtape Wiwatanadate has conducted the health impact assessment of highrises in Muang Chiang Mai on 4 dimensions of health namely, physical, mental, social and spiritual health in both positive and negative impacts. The research design was a participatory action research with rapid appraisal and survey. Activities included two workshops one for academics and the other one for stakeholders to discuss and advise indicators to be used in the assessment. After the questionnaire was constructed, a survey was conducted in 2,744 samples comprising in-building, around-building, and general residents.

Literature Reviews

The literature reviews showed that building constructions in the past in Muang Chiang Mai were not well planned and managed, specifically lack of city vision to guide the direction of development. Most of the times, they depended on the administrators' policies without people participation resulting in Muang Chiang Mai's vague direction of development.

Health Impact Assessment Results

The health impact assessment of highrises in Muang Chiang Mai has been conducted in 4 dimensions of health namely, physical, mental, social and spiritual health in both positive and negative impacts. The results are the following.

General Information

The samples were consisted of 1,748 general residents (63.7%), 755 around-building residents (27.5%) and 241 in-building residents (8.8%). Most of them were females, accounting for 1,453 samples (53.0%) and in the age group of 20–24 years old, accounting for 493 samples (18.0%).

Physical Health

When asked concerning 3 groups of diseases, i.e., respiratory diseases (e.g., cough, allergy), hypertension, and cardiovascular diseases, 42.0% of respondents conceded that they had respiratory problems, 17.4% had hypertension, and 13.3% had cardiovascular problems. Further analysis showed that in all three indicators, the proportions of general and in-building residents affected were higher than that of in-building residents indicating that the formers had higher chances of getting sick in the three groups of diseases. When asked about the positive impact that “Living in the highrises makes it possible to get pure air which is good for health.”, most of them (56.0%) did not agree. For this indicator the proportion of in-building residents agreeing was higher than those of the other two groups.

Mental Health

Most of respondents agreed with all 8 indicators (53.9–86.0%). The indicator that got highest percentage is that “Highrises cause frustration from annoying pollutants such as trash, noise, air, and water during construction and after construction.” (86.0%), and the indicator that got lowest percentage is that “Highrises make it possible for clearer view.” (53.9%). When considering categorization according to the characteristics of the respondents, the general and around-building residents tended to more agree with negative impacts than did the in-building residents in all indicators, such as “The anxiousness that highrises are not well-equipped with a fire alarm system”, “The frustration from the hotter weather caused by highrises.”, “Loss of privacy when a highrise is located nearby.”. In contradiction, for the positive impacts such as “Highrises make it possible for clearer view.” and “Highrises (e.g., shopping center) help save time from traveling among places.”, the in-building residents tended to more agree with than did the rest. It is indicating that the highrises has caused mental health problems to the Chiang Mai people.

Social Health

Most of respondents agreed with all 7 negative indicators (48.1–70.1%). The indicator that got highest percentage is that “The relationship among those residing in the highrises is decreasing.” (70.1%), and the indicator that got lowest percentage is that “Highrises cause the social disruption.” (48.1%). For the positive indicator (“Residing in the highrises makes it feel safe and good.”), most of the respondents did not agree (69.5%). When considering categorization according to the characteristics of the respondents, the general and around-building residents more agreed with all

negative indicators than did the in-building residents. In contradiction, for the positive impact the in-building residents tended to more agree with it than did the rest. Conclusively, not only do highrises cause negative impacts to social health, but also they do not make positive impact.

Spiritual Health

Most of respondents agreed with all negative indicators (69.8–78.8%). The indicator that got highest percentage is that “You lose your mental values because the historical city of Lanna has been destroyed.” (78.8%), and the indicator that got lowest percentage is that “The land use in terms of recreations (health park, exercising place, park etc.) is decreasing.” (69.8%). When considering categorization according to the characteristics of the respondents, the general and around-building residents more agreed with all negative indicators than did the in-building residents. These results indicate that the highrises have caused the negative impacts to the spiritual health of Chiang Mai people.

Other Factors

The analysis of health impacts categorized to other factors such as **age group** indicated that the older residents tended to more agree with negative impacts of physical, mental, social, and spiritual health than the younger. In contrast, the younger residents tended to more agree with positive impacts of physical, mental, and social health than the older. These differences of some indicators were statistically significant. For the factor of **residential time in Muang Chiang Mai**, the results showed that the longer-living residents tended to more agree with negative impacts of physical, mental, social, and spiritual health than the shorter-living. In contrast, the shorter-living residents tended to more agree with positive impacts of physical, mental, and social than the longer-living. These differences of some indicators were statistically significant. For the factor of groups of occupations, showed no trends among groups. Conclusively, the older and longer living residents have a higher chance of negative health impacts than the younger and the shorter-living. This might be due to the fact that the highrises are increasing in number through time and cause the cumulative effects to health in 4 dimensions through time as well.

Summary and Suggestions

The results show that the around-building and general residents had more physical health impacts than the in-building. This might be the indirect effects of highrises. i.e., the urban heat island phenomenon that causes more air pollutants deteriorating the respiratory system. The hypertension and cardiovascular diseases might be the results of anxiety due to mental and social health problems. The assessment of other dimensions of health also showed that the around-building and general residents had more health impacts than the in-building. The older and longer-living tended to have more health effects than the others.

It is suggestive that:

1. The highrise construction permissions for those non-constructed should be cancelled.
2. The height of highrises should be revised in accordance with the context of Chiang Mai not that of the Act, which enforces nationwide.
3. The highrise constructions should be controlled more stringent, and buffer zone should be re-considered.
4. The areas that are allowed for highrise constructions should not those that can potentially be threatened to ecology, urban heat island and historic conservation.
5. The Ministerial Laws enforcing the town planning should be amended that land uses in each zone should take the vertical dimension into account and the percentage scheme of land use should be cancelled.

สารบัญ

บทนำ.....	1
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
วิธีดำเนินการ.....	1
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	2
แผนการดำเนินงาน.....	2
การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
ความหมายของอาคารสูงตามกฎหมายไทย.....	3
กฎหมายห้ามสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่.....	3
การทบทวนเอกสารเกี่ยวกับอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่.....	4
การผังเมืองกับปัญหาอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่.....	8
บทเรียนจากต่างประเทศ.....	11
จำนวนอาคารสูงและการกระจายตัวในเมืองเชียงใหม่.....	12
รายชื่ออาคารสูงในเมืองเชียงใหม่.....	14
สรุปสาระจากแฟ้มข่าวเกี่ยวกับอาคารสูง (พ.ศ. 2532-2545).....	24
ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ข่าวหนังสือพิมพ์.....	25
สถิติการร้องเรียนผลกระทบจากอาคารสูง.....	26
ข้อสรุปจากการทบทวนเอกสาร.....	26
การจัดประชุมระดมความคิดนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ.....	28
แนวทางการศึกษา.....	29
ตัวชี้วัด.....	29
การมีส่วนร่วมของประชาชน.....	29
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	29
การจัดประชุมระดมความคิดภาคประชาชน.....	30
ประเด็นที่ 1 ถ้าในเขตเมืองเชียงใหม่มีการสร้างตึกสูงอย่างมากมาย ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตของท่าน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร.....	31
ประเด็นที่ 2 เราจะทราบได้อย่างไรว่า การสร้างตึกสูงๆนั้น มีผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตเรา.....	33
แนวทางแก้ไข.....	34

ตัวชี้วัด.....	35
ประเด็นที่ 3 เราจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร ใครบ้างที่จะช่วยแก้ไขปัญหานี้	36
ผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไข	38
การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ.....	40
ข้อมูลทั่วไป	40
ลักษณะและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา	41
ผลการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ	41
สุขภาพกาย	41
สุขภาพจิต	41
สุขภาพสังคม	42
สุขภาพจิตวิญญาณ	42
การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพแยกตามปัจจัยต่างๆ.....	42
กลุ่มอายุ	43
ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่.....	43
กลุ่มอาชีพ	44
ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสำรวจ	45
กรณีศึกษา.....	45
กรณีที่ 1 ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสุขภาพทางกายและสภาพแวดล้อม	45
กรณีที่ 2 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิต.....	45
กรณีที่ 3 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิต.....	45
กรณีที่ 4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิตวิญญาณ.....	46
กรณีที่ 5 ผลกระทบทางสุขภาพสังคม	46
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	47
สรุปและอภิปรายผล	47
ข้อพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการศึกษาแต่ละวิธี.....	49
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	55
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	56
เอกสารอ้างอิง	57
ภาคผนวก ก.	58
ภาคผนวก ข.	91

ภาคผนวก ค.....	93
ภาคผนวก ง.....	101
ภาคผนวก จ.....	128
ภาคผนวก ฉ.....	137

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีชีวิตและมีความเก่าแก่มากกว่า 700 ปีแห่งเดียวในประเทศไทย เคยเป็นราชธานีของอาณาจักรล้านนา มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านสถาปัตยกรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม มีวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการท่องเที่ยว อันนำมาสู่รายได้หลักของจังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้ กำลังได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารสูงจำนวนมาก ที่ไม่ได้คำนึงถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นคุณค่าทางจิตวิญญาณของคนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการประเมินผลกระทบทางสุขภาพคนเชียงใหม่ ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารสูงอย่างเป็นระบบ

การศึกษผลกระทบทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมือง และการวางผังเมืองของเชียงใหม่ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเมืองและวิถีชีวิตล้านนา

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลกระทบด้านสุขภาพทั้งกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ จากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

วิธีดำเนินการ

1. รวบรวมข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งและประเภทอาคารสูง การศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับอาคารสูง และสถิติการร้องเรียนความเดือดร้อนที่เกิดจากอาคารสูง
2. จัดประชุมระดมความคิดเห็นนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิประมาณ 30 คน เพื่อกำหนดประเด็นและยุทธศาสตร์ในการประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ
3. จัดประชุมประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ โดยเชิญผู้มีส่วนได้เสียจากการก่อสร้างอาคารสูง
4. ทำแบบสำรวจข้อคิดเห็นและผลกระทบด้านสุขภาพ
 - 4.1 กลุ่มผู้อาศัยใกล้อาคารสูง
 - 4.2 ประชาชนทั่วไป
5. วิเคราะห์และประเมินผล
6. เผยแพร่ผลการศึกษาทางสื่อมวลชนทุกแขนง และส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากอาคารสูง
2. เกิดความตื่นตัวในการสร้างจิตสำนึกของการอนุรักษ์เมืองเชียงใหม่
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่เหมาะสม

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	สัปดาห์ที่			
	1	2	3	4
รวบรวมเอกสาร งานวิจัย และสถิติเรื่องร้องเรียน				
จัดประชุมนักวิชาการ				
จัดประชุมประเมินผลกระทบจากผู้มีส่วนได้เสีย				
สำรวจข้อคิดเห็นและผลกระทบด้านสุขภาพ				
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์				
วิเคราะห์ ประเมินผลและจัดทำรายงาน				

บทที่ 2

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของอาคารสูงตามกฎหมายไทย

- ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2517) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2479 ข้อ (12) กำหนดว่า “อาคารสูง” หมายถึง อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 15 เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันเกินกว่า 1,000 ตารางเมตร หรือมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกินกว่า 2,000 ตารางเมตร
- ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ข้อ (1) “อาคารสูง” หมายถึง อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป “อาคารใหญ่พิเศษ” หมายถึง อาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นเดียวตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตรขึ้นไป
- ตามเทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 “อาคารสูง” หมายถึง อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 13 เมตรขึ้นไปและมีพื้นที่รวมทุกชั้นในหลังเดียวตั้งแต่ 1,000 ตารางเมตรขึ้นไป
- ตามเทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2533) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 “อาคารสูง” หมายถึง
 1. อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 12 เมตรขึ้นไป
 2. อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 16 เมตรขึ้นไป

กฎหมายห้ามสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

1. เทศบัญญัติของเทศบาลนครเชียงใหม่ (พ.ศ. 2531) ได้กำหนดห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 12 เมตรในพื้นที่ภายในคูเมือง
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 78 (พ.ศ. 2532) ออกตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ในบริเวณสี่เหลี่ยมคูเมือง ห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 12 เมตร
3. กฎกระทรวงมหาดไทยที่ 28 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ห้ามสร้างอาคารที่มีความสูงเกิน 12 เมตรในพื้นที่ระหว่างริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันตกกับเขตทางฝั่งตะวันออกของถนนวังสิงห์คำ เจริญประเทศ และป่าแดด และพื้นที่ระหว่างริมฝั่งแม่น้ำปิงฝั่งตะวันออกกับเขตทางถนนฟ้าฮ่ามสามัคคี เจริญราษฎร์และทางหลวงหมายเลข 106 และหมายเลข

1008 และห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 16 เมตรในระยะ 100 เมตรรอบนอกวัด คริสตจักร และมัสยิดหรือ
สุเหร่า สถานบันการศึกษา โรงเรียนและสถานที่ราชการ

4. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 หมวด 6 มาตรา 58, 59, 60 และประกาศกระทรวง
คมนาคม พ.ศ.2535 ประกาศ ณ วันที่ 3 มกราคม 2535 กำหนดเขตใกล้เคียงสนามบินเชียงใหม่ใน
ท้องที่ อ.แมริม สันทราย เมือง สาร และหางดงเป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ

การทบทวนเอกสารเกี่ยวกับอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่เมืองเดียวที่ยังมีชีวิต (Living Ancient City) และจิต
วิญญาณของชุมชน (Community Spirit) แม้จะมีเมืองที่สร้างก่อนเชียงใหม่ แต่เมืองเหล่านั้นบางเมืองไม่มีสภาพ
ความเป็นเมืองเก่าหลงเหลืออยู่ หรือเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่ตายแล้ว กลายเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ที่ไม่มีวิถี
ชีวิตของผู้คนอาศัยอยู่ เช่น กรณีของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยาน
ประวัติศาสตร์อยุธยา เมื่อเป็นดังนี้ ทำให้เชียงใหม่เป็นที่รู้จักและหวงแหนของคนไทยทั่วประเทศ มีแผนงานตลอด
จนการศึกษาหลายชิ้นที่ต้องการให้มีการควบคุมความสูงของอาคารในเมืองเชียงใหม่

งานชิ้นแรกจัดทำในปี พ.ศ. 2525 ช่วงต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525–
2529) เป็นการจัดทำ “แผนแม่บทการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่” จัดทำโดยบริษัท เอ็มเอชแพลนนิ่งแอนดริ
เวลลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทไฟเอสจำกัด และบริษัทเอเชียนเอ็นจิเนียริงจำกัด ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จุดประสงค์เพื่อเก็บรักษาบรรยากาศความเป็นเมืองเก่าของเชียงใหม่โดย (สำนักงาน
สถาปนิกสุเมธ ชุมสาย, 2525)

1. ควบคุมอาคารสูงภายในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองโดยมีพื้นที่ชนวนด้านนอกไปจนถึงเส้นทางไปสนามบิน
และให้เป็นอาคารไม่เกิน 2 ชั้น มีหลังคาทรงล้านนา
2. ควบคุมความสูงในบริเวณระหว่างด้านในกำแพงดินกับกำแพงเมืองด้านตะวันออกและด้านใต้ ให้
บริเวณนี้อ่อนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารสูงไม่เกิน 4 ชั้น โดยให้มีรูปทรงและเอกลักษณ์ของล้านนา

นอกจากนั้นมีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงเส้นทางเดินรถประจำทางและทางเดินเท้าเพื่อลดการใช้พาหนะ
ส่วนตัว ข้อเสนอทั้งหมดนี้เพื่อทำให้เมืองเชียงใหม่เป็นพิพิธภัณฑ์เปิดทั้งเมือง (Open museum) แต่เป็นที่น่าเสียด
ายที่แผนนี้ไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจหรือภาระรับผิดชอบที่จะ
ออกกฎเพื่อการบังคับใช้ตามแผนที่เสนอ

ข้อดีของโครงการนี้คือ การนำเสนอแนวคิดเพื่อเก็บรักษาเมืองในลักษณะแผนแม่บทซึ่งไม่เคย ปรากฏมา
ก่อนสำหรับเชียงใหม่ แต่จุดอ่อนคือการมีมุมมองเฉพาะในเชิงเทคนิค แต่ขาดมาตรการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
จริง

สามปีต่อมาใน พ.ศ. 2533 รัฐบาลอเมริกันให้ความช่วยเหลือผ่านองค์การยูเอสเอ (USAID) ร่วมกับกรม
วิเทศสหการและจังหวัดเชียงใหม่มอบให้บริษัทที่ปรึกษาหลุยส์เบอร์เจอร์อิงค์และคณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการวางแผนพัฒนาเมืองเชียงใหม่ (Action plan) โดยเน้นการพัฒนาที่มีการเก็บรักษาเมืองเก่า ซึ่งในแผนนี้ถือตามแผนแม่บทการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ในแง่พื้นที่อนุรักษ์และควบคุมความสูงพื้นที่ที่ 1 ในเขตสี่เหลี่ยมคูเมือง พื้นที่ที่ 2 พื้นที่ในระหว่างคูเมืองด้านนอกกับกำแพงดิน และโครงการเขตกำแพงดิน ได้กำหนดพื้นที่ที่ควรแก่การควบคุมอาคารเพิ่มเติม พื้นที่ที่ 3 คือ ด้านตะวันออกของเมืองคลุมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิง ย่านถนนวิชัยนาถ ช้างม่อย ท่าแพ เจริญประเทศ และย่านเจริญเมือง เจริญราษฎร์ และแก้วนครรัฐ โครงการนี้นอกจากเสนอให้ควบคุมอาคารในเขตเมืองเก่าแล้วยังเสนอให้พัฒนาพื้นที่บริเวณค่ายกาวิละให้เป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนาสมัยใหม่ในลักษณะเมืองใหม่ในเมืองเก่า (Newtown-in-town) โดยให้ย้ายค่ายออกไปอยู่นอกเมือง และยังเสนอให้พัฒนาที่ใหม่บริเวณทางไป อ.สารภี โดยมีรถไฟ (Light rail) เชื่อมต่อ (Louis Berger International, Inc. and Chiang Mai University, 1991) แต่เป็นที่น่าเสียดายที่อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ ซึ่งผลักดันโครงการนี้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุเครื่องบินตก จึงทำให้ไม่มีผู้สานต่องานและผลักดันให้แผนได้รับการปฏิบัติ แผนทำเสร็จปี พ.ศ. 2534 หลังจากการเสียชีวิตของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาเกี่ยวกับอาคารสูงที่ครบถ้วนมากที่สุด คือ วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวข้อ ผลกระทบของอาคารสูงต่อสภาพแวดล้อมเมืองเชียงใหม่ โดย รวี ชาญเชษฐ ซึ่งเขียนเสร็จในปี พ.ศ. 2536 นอกจากรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวกับอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่แล้ว ยังได้รวบรวมโครงการต่างๆ ที่เป็นอาคารสูง โดยแยกกิจกรรม จำนวนชั้น และแยกตามพื้นที่ โดยแบ่งพัฒนาการของอาคารสูงเป็น 3 ช่วง คือ ยุคแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ถึง 2510 ยุคกลางของอาคารสูงช่วง พ.ศ. 2511-2529 และยุคแห่งอาคารสูงตั้งแต่ พ.ศ. 2530-2535 (ปีที่ทำการศึกษา) รวมมีอาคารสูงที่สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2535 จำนวน 103 อาคาร กำลังก่อสร้าง 26 อาคาร รวม 129 อาคาร และจากข้อมูลสถิติการยื่นขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงและที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว รวีคาดว่าจะมีอาคารสูงเกิดขึ้นอีก 54 อาคาร ในด้านการศึกษาผลกระทบในแง่เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมเมือง รวี แบ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตใจ ได้แก่ จินตภาพเมือง (city image)¹ การรับรู้ภายในเมือง (urban perception)² มโนภาพเมือง (urban identity)³ และภูมิทัศน์เมือง (urban landscape) และผลกระทบต่อการสัญจรของเมืองทั้งในระดับย่านและเมือง ผลกระทบต่อระบบการระบายน้ำสาธารณะ ระบบการให้บริการน้ำประปา ระบบพลังงานไฟฟ้า ระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอย และระบบสังคมเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัยเดิม เนื่องจากผู้ที่อยู่ในอาคารสูงสามารถมองเห็นพฤติกรรมของผู้ที่อยู่ในอาคารที่ต่ำกว่าได้โดยง่าย นอกจากนั้นประชาชนยังถูกรบกวนจากปัญหาต่างๆ ขณะก่อสร้างอาคารสูง เช่น ความสั่นสะเทือนจากการตอกเสาเข็มสร้างความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ผลกระทบจากภาวะทางฝุ่นละออง

1 City image น่าจะหมายถึง ภาพลักษณ์เมือง

2 Urban perception น่าจะหมายถึง การรับรู้ของเมือง

3 Urban identity น่าจะหมายถึง เอกลักษณ์เมือง

จากรถชนวัสดุ รวมทั้งเสียงดังและความพลุกพล่านของรถเหล่านั้นและกระบวนการก่อสร้าง หลังการก่อสร้างเสร็จ อาคารสูงยังสร้างเงามืดให้แก่อาคารข้างเคียงตามแต่ทิศทางที่ตั้ง และบังทิศทางลมที่ประชาชนมีสิทธิได้รับ (วี ชาญเชษฐ, 2536)

วีได้เสนอแนวทางสองแนวทางเพื่อการควบคุมการก่อสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ โดยกำหนดเป็นโซนที่อนุญาตสร้างความสูงได้ในระดับความสูงต่างๆ กัน (วี ชาญเชษฐ, 2536)

การศึกษาที่ได้รวมข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาคารสูง อีกชิ้นหนึ่งคือ รายงานการวิจัย “การเติบโตของเมืองกับสถานะแวดล้อมของเมืองในภาคเหนือ : ศึกษากรณีเมืองเชียงใหม่” ซึ่งดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้ศึกษา พิมพ์ในปี พ.ศ. 2537 การศึกษาพบว่าจากการประเมินของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งพบว่า มีคอนโดมิเนียมกว่า 3,000 ยูนิตที่ยังขายไม่หมด มีการขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงหลายครั้ง เพราะความจริงผู้ขอไม่มีเจตนาจะก่อสร้างจริง แต่ขอเพียงขายคู่กับที่ดินที่เสนอขายเพื่อให้ได้ราคาสูงขึ้น และในกรณีที่มีการลงทุนอุดหนุนรากไปแล้วพบว่า บางรายต้องการเลี่ยงกฎหมาย เพราะใบอนุญาตที่ได้รับออกก่อนปี พ.ศ. 2535 ซึ่งมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างใหม่ที่มีกฎเกณฑ์การควบคุมอาคารสูงที่เข้มงวดมากขึ้น หากมีการใช้เกณฑ์ใหม่พิจารณา อาคารสูงเหล่านั้นอาจจะไม่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอีกต่อไป

งานวิจัยชิ้นนี้พบว่า 70% ของผู้ประกอบการที่ลงทุนสร้างอาคารสูงเป็นคนต่างถิ่น และ 20% ของผู้อยู่อาศัยเป็นคนท้องถิ่น และโครงการก่อสร้างอาคารสูงเหล่านี้ไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยสำหรับคนรายได้ปานกลางถึงรายได้ต่ำได้ (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2537)

โครงการที่จัดทำในปี พ.ศ. 2537 คือ โครงการวางแผนการจัดการและอนุรักษ์เมืองเก่าเชียงใหม่ ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับคณะสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติศาสตร์ และสถาบันภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จัดทำโดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วัตถุประสงค์เพื่อจัดทำนโยบายและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ พื้นที่ศึกษาครอบคลุมเขตเทศบาลและตำบลสุเทพ ซึ่งมีการก่อสร้างอาคารสูงมากตามบริเวณเชิงดอย

โครงการนี้แบ่งพื้นที่เพื่อการควบคุมออกเป็น 4 เขต คือ เขตที่ 1 อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อศิลปกรรมในและรอบๆ เขตกำแพงเมือง เขตที่ 2 เขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อศิลปกรรมในเวียงกุมกาม เขตที่ 3 เขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อธรรมชาติและศิลปกรรม และเขตที่ 4 เขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแนวฝั่งลำน้ำปิง ซึ่งแต่ละเขตกำหนดความสูงของอาคารได้ นอกจากนี้ยังมีการเสนอวิธีคำนวณมุมเปิดถนน เพื่อการเปิดพื้นที่โล่งของถนน (สถาบันภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537)

ข้อดีของโครงการนี้ คือ การคลุมพื้นที่นอกเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยเฉพาะบริเวณริมดอยสุเทพซึ่งมีการก่อสร้างอาคารสูงมาก ข้อเสียคือขาดมาตรการในการบังคับใช้ที่จะสามารถปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้การ

ทำงานก็ทำโดยคณะทำงานจากภายนอก ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากประชาชน และขาดการประสานกับองค์การปกครองท้องถิ่น จึงไม่ผลมีในทางปฏิบัติ

ในปี พ.ศ. 2539 สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมายให้บริษัทสถาปนิกสุเมธ ชุมสาย บริษัทเอเชียนเอ็นจิเนียริ่ง และบริษัทหลุยส์เบอร์เกอร์อิงค์ ศึกษา **โครงการเมืองแฝดเมืองเชียงใหม่-ลำพูน** โครงการนี้ต้องการเก็บรักษาพื้นที่เมืองเก่าทั้งเชียงใหม่-ลำพูนได้เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ โดยเสนอโครงการด้านการอนุรักษ์เมืองไว้หลายโครงการ โดยเฉพาะการควบคุมความสูงของอาคาร นอกจากเหตุผลทางด้านทัศนียภาพแล้ว โครงการนี้ยังคำนึงถึงปัญหาการระบายถ่ายเทอากาศ เนื่องจากเป็นเมืองในหุบเขาและมีสถิติผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งปอดสูงที่สุดในเชียงใหม่ และอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจมีมากทั้งในลำพูนและเชียงใหม่

โครงการนี้ประเมินทิศทางจากการศึกษาที่ผ่านมาทั้งแผนแม่บทเพื่อการท่องเที่ยวเชียงใหม่ และโครงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์เมืองเก่าเชียงใหม่ ข้อดีคือ มีการนำเสนอพื้นที่เพื่อการพัฒนาแบบใหม่กรณีที่มีความเข้มงวดการพัฒนาในเขตเมืองเก่า และยังมีมาตรการด้านผังเมืองที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติให้เป็นจริง (สำนักงานสถาปนิกสุเมธ ชุมสาย, 2539)

ในปีเดียวกันนั้นก็มีโครงการอีกโครงการหนึ่งซึ่งจัดทำโดยสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดทำโครงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวเมืองหลัก : เชียงใหม่ ส่วนหนึ่งของแผนคือการอนุรักษ์ภูมิทัศน์เมือง ซึ่งโครงการนี้กำหนดการควบคุมความสูงไปยังพื้นที่ผังเมืองด้วย โดยแบ่งเป็นเขต 6 เขต ซึ่งมีการควบคุมไม่เท่ากัน เช่น ริมฝั่งลำน้ำปิงไม่ให้สร้างอาคารสูงเกิน 12 เมตร มีเขตฉนวน (Buffer zone) 100 เมตรจากสี่เหลี่ยมคูเมืองซึ่งเป็นเขตเมืองชั้นใน การควบคุมความสูงตลอด 2 ผังถนนวงแหวนรอบในและถนนสายสำคัญที่มุ่งเข้าสู่เมืองและสามารถมองเห็นดอยสุเทพได้อย่างชัดเจน เป็นต้น (สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539)

โครงการนี้มุ่งที่จะเก็บรักษาสภาพภูมิทัศน์ดั้งเดิมของเมืองไว้ แต่ไม่ได้ระบุมาตรการในการดำเนินงานให้เห็นเด่นชัด และไม่ได้ศึกษาแง่มุมในเชิงสุขภาพเลย

ต่อจากนั้นดูเหมือนว่าการทำแผนหรือโครงการศึกษาด้านต่างๆ ในเมืองเชียงใหม่จะซบเซาลง งานที่ปรากฏฉบับล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับอาคารสูงเท่าที่พบเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยโตเกียว ของดวงจันทร์ อาภาวัชรุทธิ์ เจริญเมือง หัวข้อ “Study on Planning of Historic Cities in Advanced Industrialized Countries and Developing Nations: Cases of Kyoto and Chiang Mai” งานชิ้นนี้ได้สำรวจอาคารสูงในปี พ.ศ. 2542 พบว่ามีอาคารสูงในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และบริเวณเชิงดอยมีทั้งสิ้น 149 แห่ง มากกว่าในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งวี ชาญเชษฐ ได้ทำการศึกษาไว้ 20 แห่งในช่วง 7 ปีที่มีการสำรวจ 2 ครั้ง โดยที่อาคารสูงปลูกสร้างกระจัดกระจายไปทั่วเมือง งานชิ้นนี้ได้ซ้อนทับแผนที่ตำแหน่งอาคารสูงกับกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงไว้ปรากฏว่าสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีการละเมิดกฎข้อบังคับจำนวนไม่น้อย มีการก่อสร้างอาคารสูงในเขตห้ามสร้างจำนวน 11 แห่ง (Duonchan Apavatjirut Charoenmuang, 2001)

การศึกษานี้ได้สำรวจความคิดเห็นกลุ่มคน 12 กลุ่มคือ ข้าราชการ ส่วนกลาง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เจ้าของที่ดินในเขตสี่เหลี่ยมคูเมือง เจ้าของที่ดินในเขตห้ามสร้างอาคารสูง นักธุรกิจด้านการท่องเที่ยว นักลงทุนอสังหาริมทรัพย์ พระภิกษุ นักวิชาการ นักการเมือง องค์การประชาชน และประชาชนทั่วไป กลุ่มละ 5 คน รวม 60 คน พบว่า 91% เห็นด้วยกับการควบคุมอาคารสูงในเขตสี่เหลี่ยมคูเมือง 86% เห็นด้วยกับการควบคุมรอบวัดและริมฝั่งแม่น้ำปิง และคนจำนวนมากประมาณ 70% เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ ต่อคำถามที่ว่าหากมีการกำหนดพื้นที่ “เมืองใหม่ในเมืองเก่า” (Newtown-in-Town) จะเห็นด้วยหรือไม่ 79% เห็นด้วยกับแนวคิด เพื่อให้มีการอนุรักษ์อย่างเข้มข้นในเขตเมืองเดิม 93% ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยที่จะให้มีพื้นที่ชนวนระยะ 100 เมตร จากสี่เหลี่ยมคูเมือง มีเพียงข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่าไม่สามารถบังคับใช้ตามกฎหมายได้ และ 76% เห็นด้วยหากจะมีการกำหนดย่านอนุรักษ์กลุ่มอาคารเก่า (Duonchan Apavatjirut Charoenmuang, 2001)

งานวิจัยนี้นำเสนอแรงจูงใจการควบคุมความสูงของอาคารในย่านต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีที่ดิน ภาษีโรงเรือน การโอนสิทธิในการสร้าง (Transferable rights) ความช่วยเหลือทางเทคนิค การเสนอข้อแนะนำด้านรูปทรงอาคาร เพื่อจูงใจให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ประกอบการคล้อยตามแนวคิดโดยพวกเขาไม่สูญเสียผลประโยชน์จนเกินไป จุดอ่อนของงานชิ้นนี้เป็นรายงานภาษาอังกฤษที่คนทั่วไปยากที่จะเข้าใจ นอกจากนี้การศึกษานี้เป็นเพียงวิทยานิพนธ์ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบจริง จึงยากที่จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

การผังเมืองกับปัญหาอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

คนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่า แนวทางการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ที่ผ่านมา และผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 และมีการปรับปรุงผังเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนั้น น่าที่จะสามารถแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นแก่เมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะปัญหาอาคารสูงที่ก่อให้เกิดข้อขัดแย้งในสังคมเมืองเชียงใหม่อยู่เป็นระยะๆ และเข้าใจว่าหากมีการดำเนินการให้เป็นไปตามการบังคับใช้ของผังเมืองรวมแล้ว น่าที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งของการพัฒนาเมือง และความขัดแย้งที่เกิดจากอาคารสูงกับความพยายามเก็บรักษาเชียงใหม่พื้นที่เมืองเก่าที่เคยเต็มไปด้วยเรือนไม้พื้นถิ่นแบบล้านนาให้เป็นเมืองประวัติศาสตร์และจัดปัญหาอาคารสูงที่บดบังทิวทัศน์ที่สวยงามของดอยสุเทพ

ในความเป็นจริงแนวทางการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ที่ผ่านมา ตั้งแต่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 และ 5 ซึ่งกำหนดให้เชียงใหม่เป็นเมืองหลักของภาคเหนือ ได้ทำให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่าง กิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งมีความหลากหลายต้องการมาตั้งอยู่ในพื้นที่เมืองเก่าซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการให้บริการอยู่แล้ว เมื่อที่ดินในเขตเมืองเก่ามีราคาแพง ผู้ประกอบการจึงพยายามสร้างอาคารขยายพื้นที่ไปในแนวตั้งเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากที่ดินที่ลงทุนซื้อไปในราคาแพง และสร้างความขัดแย้งกับประชาชนที่อาศัยอยู่เดิม โดยที่ปัญหานี้ไม่เคยเกิดขึ้นเลยจนกระทั่งปลายแผนฯ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

ความขัดแย้งของปัญหาอาคารสูงรุนแรงมากที่สุดในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และต่อเนื่องไปถึงช่วงของแผนฯ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เมื่อรัฐบาลของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณมีนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ทำให้มีนักลงทุนจากกรุงเทพฯ มาใช้เชียงใหม่เป็นฐานเพื่อที่จะขยายการลงทุนไปยังเมืองชายแดน เช่น เชียงรายและแม่ฮ่องสอน นอกจากนั้น ในช่วงนั้นนักธุรกิจทั้งไทยและต่างประเทศต่างประเมินว่า ก่อนที่เกาะฮ่องกงจะถูกคืนให้จีน ธุรกิจต่างๆ น่าจะย้ายฐานมาอยู่ในภูมิภาคนี้ และเชียงใหม่น่าจะจะเป็นจุดหนึ่งที่จะสามารถดึงดูดการลงทุนเหล่านั้น เพราะเมืองมีศักยภาพและไม่มีปัญหาด้านการจราจรติดขัด ด้วยเหตุนี้ จึงมีนักลงทุนมาก่อสร้างอาคารสูงเพื่อเป็นสำนักงานและคอนโดมิเนียมจำนวนมาก เพื่อรองรับการย้ายฐานของธุรกิจจากฮ่องกง แต่เมื่อทางการไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมอาคารสูง จึงทำให้เกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสูงอย่างต่อเนื่องในเมืองเชียงใหม่

การที่ผู้ประกอบการสามารถสร้างอาคารสูงในย่านพักอาศัยความหนาแน่นน้อย บริเวณที่มีทิวทัศน์สวยงาม หรือใกล้ศาสนสถานเก่าแก่ที่ควรแก่การเคารพสักการะและเก็บรักษา ก็เนื่องจากการกำหนดการใช้ที่ดินของผังเมืองรวมมองการใช้ที่ดินแบบสองมิติ ไม่มีมิติของความสูง ในข้อกำหนดของผังเมืองรวมไม่ได้บังคับเรื่องความสูง ยกเว้นพื้นที่สีน้ำตาลอ่อนที่เป็นเขตเพื่อการอนุรักษ์เพียงพื้นที่เดียว นอกจากนั้นข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมก็มีช่องโหว่อยู่มาก เพราะคิดสัดส่วนเป็นเปอร์เซ็นต์ของการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่สีเหลืองที่ถูกกำหนดให้ใช้ประโยชน์เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ข้อกฎหมายอย่างคร่าวๆ ระบุว่า “กำหนดการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและสาธารณูปโภค สาธารณูปการไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ห้ามใช้ประโยชน์เป็นโรงงานที่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ห้ามเป็นที่ตั้งของคลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง คลังวัตถุระเบิด และการกำจัดขยะมูลฝอย มาตรฐานความหนาแน่น 10 คนต่อไร่” จากข้อกำหนดดังกล่าว หากพื้นที่ยังถูกใช้ไม่เต็มที่ พื้นที่ที่เหลือสามารถสร้างอาคารสูงได้โดยไม่มีกฎหมายข้อใดที่จะมาห้ามการก่อสร้าง ดังนั้น การก่อสร้างอาคารสูงในพื้นที่ที่ไม่น่าสร้างจึงไม่ผิดกฎหมาย แต่ไม่มีความชอบธรรมในการสร้าง เพราะก่อให้เกิดผลเสียหลายอย่างแก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยเดิม เช่น บดบังแดดลม ทำให้ตึกร้าวระหว่างการตอกเสาเข็ม บดบังวิวดอยสุเทพที่ประชาชนเคยเห็นมาตลอดเวลาก่อนหน้าที่จะมีการก่อสร้างตึกสูง เป็นต้น

เนื่องจากในอดีตสังคมไทยไม่เคยมีการก่อสร้างอาคารสูง เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปก็ไม่ได้ปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ที่จะใช้ในการควบคุมสังคม จึงทำให้กฎระเบียบและกฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะกฎหมายผังเมืองล้าหลัง ไม่ทันต่อเหตุการณ์ และไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการปกป้องรักษาบ้านเมืองให้เป็นไปอย่างที่ควรจะเป็น เราจึงเห็นอาคารสูงขึ้นอย่างหนาแน่นในบริเวณที่สวยงามที่สุดของเมือง บดบังทัศนียภาพของดอยสุเทพและแม่น้ำปิงซึ่งเป็นชัยมงคลของเมืองเชียงใหม่

นอกจากนี้ ในการวางผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ สำนักผังเมือง⁴ กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ให้พื้นที่ในเขตสี่เหลี่ยมคูเมืองเป็นพื้นที่สีน้ำตาลอ่อน “เพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ห้ามใช้เพื่อเป็นโรงงาน หรือสร้างอาคารสูงเกิน 12 เมตร ยกเว้นโครงสร้างของหลังคาที่ไม่ได้รับน้ำหนักบรรทุก และอาคารศาสนิก” แต่เนื่องจากผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ไม่ได้กำหนดพื้นที่ชนวนโดยรอบของพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ ดังนั้น นอกเขตคูเมืองออกไปจึงมีอาคารสูงก่อสร้างหลายหลัง ทั้งๆ ที่อาคารเหล่านั้นขัดกับความรู้สึกรสของคนทั่วไปที่ต้องการให้มีการเก็บรักษาภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่ให้เป็นเมืองประวัติศาสตร์ ที่ควรมีการขยายตัวไปในแนวราบมากกว่าแนวดิ่ง

สาเหตุหลักอีกประการหนึ่งก็คือ การที่ผังเมืองของเชียงใหม่ไม่ได้กำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาสมัยใหม่ แต่กำหนดเพียงพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ซึ่งห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 12 เมตรในเขตคูเมืองชั้นใน จึงทำให้ไม่มีทางออกสำหรับการพัฒนาสมัยใหม่ ซึ่งมักก่อสร้างอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่ที่ออกแบบสมัยใหม่เพื่อรองรับกิจกรรมใหม่ๆ และทำให้มีการก่อสร้างอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่⁵ กระจายไปทุกจุดของเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมทั้งเทศบาลตำบลช้างเผือกและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียง โดยเฉพาะ อบต. สุเทพ อบต. ช้างเคียน และอบต.หนองป่าครั่งซึ่งมีพื้นที่ที่สวยงามหรืออยู่ใกล้สถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ โดยส่วนใหญ่พื้นที่เหล่านั้นไม่มีระบบสาธารณูปโภครองรับหรือไม่เพียงพอที่จะรองรับอาคารสูง เช่น การก่อสร้างอาคารสูงในพื้นที่ซึ่งไม่มีระบบประปา ไม่มีระบบระบายน้ำสาธารณะ ถนนแคบและไม่มีทางเดินเท้า การก่อสร้างอาคารสูงในสถานที่เหล่านั้นส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่เดิมเดือดร้อน เนื่องจากอาคารสูงสามารถอยู่อาศัยได้จำนวนมาก พอๆ กับการเอาหมู่บ้านมาเรียงกันไว้ในทางตั้ง เมื่อผู้อยู่อาศัยในอาคารสูงออกจากอาคารพร้อมๆ กันก็จะสร้างปัญหาการจราจรติดขัด และหากอาคารสูงไม่ได้จัดเตรียมที่จอดรถให้เพียงพอ พาหนะจำนวนมากของผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารสูงก็จะอาศัยพื้นผิวการจราจรเป็นที่จอดรถ สร้างความรุนแรงให้เกิดแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง

ก่อนปี พ.ศ. 2534 เมื่อยังไม่มีประกาศกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ เป็นช่วงที่มีการขยายตัวของเศรษฐกิจฟองสบู่ ทำให้มีการก่อสร้างอาคารสูงแบบคอนโดมิเนียมเป็นจำนวนมาก เพื่อขายให้แก่ลูกค้าที่อยู่ในกรุงเทพฯ เพื่อใช้เป็นบ้านแห่งที่สองหรือซื้อเพื่อเก็งกำไร เพราะช่วงนั้นมีการซื้อขายที่ดินและอสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไรกันอย่างคึกคัก มีผู้ยื่นแบบขออนุญาตก่อสร้างอาคารสูงเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะก่อนที่จะมีการออกกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงเพื่อให้ที่ดินที่ตนขายสามารถโยงราคากับผู้ซื้อ เพราะกฎหมายไทยไม่มีผลบังคับย้อนหลัง หากเจ้าของที่ดินได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงก่อนปี พ.ศ. 2534 เพราะใบอนุญาตนี้สามารถต่ออายุไปเรื่อยๆ ทั้งๆ ที่ไม่มีการก่อสร้างมานานเป็น 10 ปี ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วหากในปีถัดไปอาคารใดที่ไม่ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้าง เทศบาลควรยกเลิกใบอนุญาตที่ได้ออกไปแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎกระทรวงห้ามก่อสร้างอาคารสูง ที่ประกาศใช้ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นที่เรียก

⁴ ต่อมาเป็นกรมการผังเมือง และปัจจุบันคือกรมโยธาธิการและผังเมือง

⁵ อาคารสูงจำนวนหนึ่งเป็นอาคารขนาดใหญ่ซึ่งมีพื้นที่ใช้สอยมาก

ร้องและต้องการให้มีการเก็บรักษากำแพงเมืองของตนในฐานะเมืองประวัติศาสตร์ ไม่ใช่เมืองสมัยใหม่ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำไม่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล จึงมิได้ยกเลิกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงที่ต่ออายุเกิน 3 ปี ในทางตรงข้ามฝ่ายนักการเมืองท้องถิ่นเองกลับเป็นผู้ประกอบการก่อสร้างอาคารสูงในพื้นที่ซึ่งอยู่ในรัศมีของการห้ามสร้างอาคารสูงในปัจจุบัน กรณีของโรงแรมลิตเจ็สเป็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมที่สุด เพราะตั้งอยู่ติดเขตสถาบันการศึกษา คือโรงเรียนวัดดอกเงิน และอยู่ในรัศมีน้อยกว่า 100 เมตรจากวัดอุทรายคำ จึงทำให้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก และแม้โรงแรมนี้จะไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตการประกอบกิจการโรงแรม แต่โรงแรมนี้ก็ยังคงเปิดบริการอยู่อย่างเยี่ยงกฎหมาย

บทเรียนจากต่างประเทศ

ตัวอย่างของเมืองในประเทศอุตสาหกรรม จะมีการกำหนดพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการเก็บรักษาพื้นที่เมืองเก่าอย่างเข้มข้น โดยห้ามมิให้ดำเนินกิจกรรมบางประเภทที่ขัดต่อการอนุรักษ์เมืองเก่า เช่น ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ดิสโกเทคและสถานเริงรมย์ต่างๆ ห้ามสร้างอาคารสูงและอาคารที่มีรูปทรงและสีที่ไม่กลมกลืนกับสภาพเมืองเก่า ในขณะเดียวกันก็มีการกำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาสมัยใหม่ ซึ่งอนุญาตให้สร้างอาคารรูปทรงสมัยใหม่ที่เป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่ เพื่อให้นักลงทุนมีทางเลือกไม่ก่อให้เกิดความกดดันในพื้นที่เมืองเก่าซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรักษาเป็นพื้นที่อนุรักษ์ แต่ทั้งนี้ก็แล้วแต่ขีดจำกัดทางภูมิศาสตร์และระบบนิเวศที่จะสามารถรองรับการเติบโตของเมือง และบริบททางสังคมของแต่ละเมืองในแต่ละประเทศ

กรณีเมืองเกียวโตซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของประเทศญี่ปุ่น มีการกำหนดพื้นที่หลายแห่งที่ห้ามสร้างอาคารสูงและอาคารรูปทรงที่ไม่เข้ากับสภาพแวดล้อมของเมืองที่มีอยู่เดิม เช่น พื้นที่ห้ามสร้างอาคารสูงในเขตนิชิจิน (Nishijin) ซึ่งเป็นเขตเมืองเก่าย่านทอผ้า ห้ามสร้างอาคารสูงในเขตที่ต้องการเก็บรักษาทัศนียภาพของอาราชิยามา (Arashiyama) ฯลฯ และมีการกำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาใหม่หรือเมืองใหม่ในบริเวณที่ห่างไกลจากศูนย์กลางเมืองเดิม 2 แห่งคือ เมืองใหม่ไดโกะ (Daigo Newtown) และเมืองใหม่รากุไซ (Rakusai Newtown) กรณีของนครปารีสซึ่งต้องการเก็บรักษาพื้นที่เมืองเดิมที่เต็มไปด้วยอาคารสมัยตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เรื่อยมาจนถึงต้นศตวรรษที่ 20 เมื่อมีความกดดันในการใช้พื้นที่มากขึ้น จึงมีการสร้างเมืองใหม่อยู่ชานกรุงปารีส ชื่อลาเดอฟองส์ (La Defense) เพื่อให้อาคารสมัยใหม่และอาคารสูง รวมทั้งอาคารที่ออกแบบรูปทรงสมัยใหม่ที่จะขัดแย้งกับการอนุรักษ์ให้สามารถก่อสร้างได้ในพื้นที่เมืองใหม่

อย่างไรก็ดี ในแต่ละเมืองไม่จำเป็นต้องกำหนดพื้นที่เมืองใหม่ เพื่อให้สามารถสร้างอาคารสูงก็ได้ เพราะโดยสภาพภูมิประเทศอาจมีขีดจำกัดที่ไม่ควรอนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารสูงเลยก็ได้ เช่น เมืองอินเทอลาเคน (Interlaken) ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมืองอานซี (Annecy) ในประเทศฝรั่งเศส เมืองบรูจ (Bruges) ในประเทศเบลเยียม หรือเมืองไฟรบวร์ก (Freiburg) ในสาธารณรัฐเยอรมนี ล้วนเป็นเมืองเก่าที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นจำนวนมากหลงเหลืออยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีภูมิประเทศโดยรอบที่สวยงาม และฐาน

เศรษฐกิจหลักมาจากการท่องเที่ยวที่ผู้ไปเยือนต้องการไปสัมผัสเมืองเก่าที่สวยงามด้วยอาคารสมัยเก่า และเรียนรู้ด้วยประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น

จำนวนอาคารสูงและการกระจายตัวในเมืองเชียงใหม่⁶

- จากการสำรวจโดยวี ชาญเชษฐ, ในวิทยานิพนธ์หัวข้อ ผลกระทบของอาคารสูงต่อสภาพแวดล้อมเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2535-2536 มีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ 129 แห่ง
- จากการสำรวจโดยดวงจันทร์ อภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, ในวิทยานิพนธ์หัวข้อ Study on Planning of Historic Cities in Advanced Industrialized Countries and Developing Nations: Cases of Kyoto and Chiang Mai ในปี พ.ศ. 2542 ในเขตเทศบาลและย่านเชิงดอยสุเทพ มีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ 149 แห่ง
- จากการสำรวจของโครงการศึกษาผลกระทบอาคารสูงต่อสุขภาพคนเชียงใหม่ในเขตเมือง ซึ่งรวม เทศบาลนครเชียงใหม่ อบต.สุเทพ อบต.หนองป่าครั่ง และเทศบาลตำบลสุเทพ มีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ (นับเฉพาะที่มีความสูงตั้งแต่ 5 ชั้นขึ้นไป) ทั้งหมด 199 แห่ง (ดูรายชื่ออาคารสูงในเชียงใหม่) และมีการกระจายตัวอยู่ทั่วเชียงใหม่แต่จะพบการกระจุกตัวใน 2 บริเวณคือ บริเวณเชิงดอยสุเทพ และบริเวณประตูท่าแพ (ดูแผนที่การกระจายตัวของอาคารสูงในหน้าถัดไป)

⁶ อาคารสูงในที่นี้ หมายถึงอาคารที่มีความสูงเกิน 4 ชั้นขึ้นไป

รายชื่ออาคารสูงในเชียงใหม่

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปี พ.ศ. ที่ สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
1.ธารทิพย์ การเดนเพลส	ถ.สุเทพ	ก่อน 2533	คุณธารทิพย์	8 ชั้น	120		170,000-190,000	ที่พักอาศัย
2.เคียงมอ คอนโด	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
3.ธารทิพย์ 2 คอนโด	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
4.อุดมรัตน์คอร์ท	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
5.สุเทพ ฮิลล์ เอ้าส์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
6.ฮิลล์ไซด์ คอนโด 1	ถ.สุเทพ	ก่อน 2533	บ.สุเทพคอนโดมิเนียม จำกัด	9 ชั้น				ที่พักอาศัย
7.ศุภกิจ คอนโด	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
8.หอพักพวงสาย (กำลังสร้าง)	ถ.สุเทพ	หลัง 2540		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
9.โซคชัยทาวน์เวอร์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
10.เชิงคอยเพลส	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		7 ชั้น				ที่พักอาศัย
11.หอพักอิงู (กำลังสร้าง)	ถ.สุเทพ	หลัง 2540		5 ชั้น	114	1 ไร่ 3 งาน 82 ตรว.	139,000-450,000	ที่พักอาศัย
12.รินน้ำแมนชั่น	ถ.คลองชลประทาน	ก่อน 2533	หจก.ธารแก้ว	7 ชั้น				ที่พักอาศัย
13.เอกวานา	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
14.103 คอนโด 4	ถ.ต้นคลองชลประทาน	ก่อน 2533	บ.103 ฮิลเทลลิเจนท์ จำกัด	10 ชั้น				ที่พักอาศัย
	ถ.คลองชลประทาน							
15.ลิลลี่คอร์ท (กำลังสร้าง)	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
16.ภูตะวันคอร์ท	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
17.โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	คุณสพลันต์ วัฒนชัย	9 ชั้น				บริการ
18.อาคารลานนา 2	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		10 ชั้น				ที่พักอาศัย
19.โครงการอาคารชุดบ้านหอคำ		หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่ สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
20.ตึกสังคมนาตร์ คณะวิชา ศึกษาทั่วไป (สถาบันเทคโนโลยี	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	6 ชั้น				สถานศึกษา
21.ลานนา 3 คอนโด	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย
22.THE PARK HILL	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย
23.นครพิงค์ซิตี้ฮิลล์ คอนโด	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		10 ชั้น				ที่พักอาศัย
24.ลิลลี่ วาเลย์ คอนโด	ถ.คลองชลประทาน	ก่อน 2533	บ.เด.พี.ที.ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	15 ชั้น	79	15 ไร่	-	ที่พักอาศัย
25.อิมสุวรรณแมนชั่น	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
26.ทิวผลทาวน์เวอร์	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	บ.ทิวผล จำกัด	14 ชั้น	115		259,000-2 ล้าน	ที่พักอาศัย
27.เจ.ซีฮิลล์เพลส	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		13 ชั้น				ที่พักอาศัย
28.เคียงคอยเพลส (กำลังสร้าง)	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2540		-				ที่พักอาศัย
29.เคียงคอยเพลส	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย
30.ฮิลล์ปาร์ค 2	ถ.คลองชลประทาน	หลัง 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย
31.กรีนทาวน์เวอร์	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	บ.เงินเจียงลิสซิ่ง จำกัด	15 ชั้น	153		259,000-589,000	ที่พักอาศัย
32.VIP ทาวน์เวอร์	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		13 ชั้น				ที่พักอาศัย
33.โรงแรมฮอลิเดย์การ์เดน	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		8 ชั้น				บริการ
34.วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533		5 ชั้น				สถานศึกษา
35.บ.เชียงใหม่ศิริพานิชกรู๊ปจำกัด	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		5 ชั้น				ศูนย์การค้า
36.โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	นายสรันย์ เพ็ญชาติ	10 ชั้น	120		800-3,000	บริการ
37บ.เมเนอริเจอริมีเดียกรู๊ป จำกัด	ถ.นิมมานเหมินท์	ก่อน 2533	-	13 ชั้น			-	ตึกร้าง
38.ชมคอย ตึกเหลี่ยม	ถ.ริมคลองชลประทาน	หลัง 2533	นายคงวุฒิ รุ่งพรชัย	10 ชั้น				ที่พักอาศัย
39.ชมคอย ตึกกลม	ถ.ริมคลองชลประทาน	หลัง 2533	นายคงวุฒิ รุ่งพรชัย	10 ชั้น				ที่พักอาศัย
40.วนาริมคอย	ถ.ห้วยแก้ว ซ.1	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
41.ฮิลล์ไฮด์คอนโด	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	นายวัชรระ ตันตรานนท์	11 ชั้น				ที่พักอาศัย
42.ริมดอยเพลส	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
43.103 คอนโด โครงการ 3	ถ.นิมมานเหมินท์	ก่อน 2533	บ.103 ฮิลเทลลิเจนท์ จำกัด	11 ชั้น	240		200,000 บาทขึ้นไป	ที่พักอาศัย
44.เรือนคำทาวน์เวอร์	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	บ.สมเสรีเอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	9 ชั้น	125		190,000 บาทขึ้นไป	ที่พักอาศัย
45.103 คอนโดโครงการ 2	ถ.นิมมานเหมินท์	ก่อน 2533	บ.103 ฮิลเทลลิเจนท์ จำกัด	9 ชั้น	121		158,000-500,000	ที่พักอาศัย
46.ฮิลล์ไฮด์พลาซ่าคอนโดเทล 4	ถ.นิมมานเหมินท์	หลัง 2533	บ.สุเทพคอนโดมิเนียม จำกัด	14 ชั้น		7 ไร่		ที่พักอาศัย
47.โรงแรมอมรินทร์คำ	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	หจก.อนุสาร จำกัด	10 ชั้น	158		1,300-4,200	บริการ
48.โรงแรมกรีนพาเลซ	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533		8 ชั้น				บริการ
49.อิมเพลสทาวน์ คอนโด	ถ.ศิริมั่งคณาจารย์	หลัง 2533	บ.อิมเพลสทาวน์ จำกัด	7 ชั้น	82		500,000-510,000	ที่พักอาศัย
50.บุศมาศแมนชั่น	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		10 ชั้น				ที่พักอาศัย
51.ศูนย์นานาชาติ	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	5 ชั้น				บริการ
52.เวียงพิงค์แมนชั่น	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
53.อาคารพาณิชย์	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
54.โรงแรมธาริน	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		8 ชั้น				บริการ
55.แบมมูแมนชั่น	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
56.โรงแรมอมิตี	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		15 ชั้น				บริการ
57.ปางสะหวัน	ถ.เทวฤทธิ์	หลัง 2533	มร.ว.สุขุมพันธ์ บริพัตร	10 ชั้น				ที่พักอาศัย
58.เนชั่นไวด์ประกนกัย	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		6 ชั้น				บริการ
59.ตึก CM	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				ศูนย์การค้า
60.โกldenทีคอร์ท	ถ.โชตนา	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
61.ธนาคารกรุงไทย	ถ.โชตนา	หลัง 2533	ธ.กรุงไทย จำกัด	5 ชั้น				บริการ
62.ศาลากลางใหม่	ถ.โชตนา	หลัง 2533		5 ชั้น				สถานที่ราชการ
63.เกียรตินาคิน	ถ.ซูเปอร์ชม.ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				บริการ

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
64.โรงเรียนศิลปศาสตร์การทำอาหาร	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	7 ชั้น				สถานศึกษา
65.ล้านนาแฟมิลี่								
66.รัตนโชคพาร์ทเมนต์	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
67.โกลเดนพาร์ทเมนต์	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
68.โครงการสหกรณ์สหเกษตรและ สหกรณ์ จำกัด	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		8 ชั้น				ตึกว่าง
69.หอพักอาจารย์สถาบันราชภัฏ								
70.พัฒนานพาร์ทเมนต์	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
71.นัดดาเคอร์ท	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
72.ชมภูมิเคอร์ท	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
73.อาคารเรียนรวมสถาบันราชภัฏ	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	5 ชั้น				ที่พักอาศัย
74.บ.พาณิชย์วิบูลย์	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540		14 ชั้น				สถานศึกษา
75.โรงแรมโนโวเทล	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		6 ชั้น				ร้านค้า
76.ธนาคารกรุงเทพ	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		6 ชั้น				บริการ
77.อาคารเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัย พลศึกษา	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533	ธ.กรุงเทพ จำกัด	5 ชั้น				บริการ
	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2540	วิทยาลัยพลศึกษา	10 ชั้น				สถานศึกษา
78.ช้างเผือกเรสซิเดนซ์								
79.โรงพยาบาลช้างเผือก	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		7 ชั้น				ที่พักอาศัย
80.อารีयरิน แฮาส์	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		15 ชั้น				บริการ
81.ตึกไอคอน	ถ.ช้างเผือก	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
82.ตึกคอม พลาซ่า	ถ.มถีนพรัตน์	หลัง 2533		8 ชั้น				พื้นที่ให้เช่า
	ถ.มถีนพรัตน์	หลัง 2533		5 ชั้น				ศูนย์การค้า

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่ สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้สอย
83.เชียงใหม่ ซิวทาวเวอร์	ถ.หัดดีเสวี	หลัง 2533	บ.นครพินคค์คอนโดมิเนียม จำกัด	8 ชั้น	111	38 ไร่	500-4,000	ที่พักอาศัย
84.เชียงใหม่แปซิฟิกแมนชั่น	ถ.หัดดีเสวี	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
85.นครพินคค์คอนโด	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		15 ชั้น				ที่พักอาศัย
86.ศิริรักษ์แมนชั่น	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
87.โรงพยาบาลรวม 1	ถ.บุญเรืองฤทธิ์	หลัง 2533	นพ.วรพันธ์ อุดจักร	12 ชั้น	262	38 ไร่	1,200-9,000	บริการ
88.โรงแรมศรีโตเกียว	ถ.บุญเรืองฤทธิ์	ก่อน 2533	นายบุญทวี ทองเจริญเกียรติ	10 ชั้น				บริการ
89.บ้านสวนแมนชั่น	ถ.บุญเรืองฤทธิ์	หลัง 2540		9 ชั้น				ที่พักอาศัย
90.เอส ที คอร์ท	ถ.บุญเรืองฤทธิ์	หลัง 2540		9 ชั้น				ที่พักอาศัย
91.กาดสวนแก้ว	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	กลุ่มหินสายนน้ำใส	7 ชั้น	262	38 ไร่	1,200-9,000	ศูนย์การค้า
92.โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	คุณหญิงกานดา เตชะไพฑูริย์	10 ชั้น				บริการ
93.โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว	ถ.ห้วยแก้ว	หลัง 2533	รท.สุรัชย์ เก่งการค้า	10 ชั้น				บริการ
94.ศรีธนาคอนโด	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	นางแสงไสมวลิ ศรีจันทร์ทับ	8 ชั้น				ที่พักอาศัย
95.ห้วยแก้วคอนโด	ถ.ห้วยแก้ว	ก่อน 2533	ดร.สุชาดา เวียนศิลป์	14 ชั้น	-	38 ไร่	1,200-9,000	ที่พักอาศัย
96.คณะพยาบาลศาสตร์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	6 ชั้น				สถานศึกษา
97.คณะเทคนิคการแพทย์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	7 ชั้น				สถานศึกษา
98.อาคารศรีพัฒน์	ถ.สุเทพ	หลัง 2540	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	15 ชั้น				สถานพยาบาล
99.ตึกโรงพยาบาล (กำลังสร้าง)	ถ.สุเทพ	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	-	38 ไร่	1,200-9,000	สถานพยาบาล
100.ตึกสุจิณโณ	ถ.สุเทพ	ก่อน 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	15 ชั้น				สถานพยาบาล
101.คณะแพทยศาสตร์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9 ชั้น				สถานศึกษา
102.โรงพยาบาลประสาท	ถ.สุเทพ	ก่อน 2533		8 ชั้น				สถานพยาบาล
103.บ้านบุญญรัตน์	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		7 ชั้น	-	38 ไร่	1,200-9,000	ที่พักอาศัย
104.รุคส์คอนโด	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่ สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
105.โรงแรมเชียงคำ	ถ.สุเทพ	หลัง 2533	บ.นิยมพานิช จำกัด	6 ชั้น	150	11 ไร่	550-650	บริการ
106.สวนดอกพาวิลเลียน	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
107.ซิลเวอร์ปาร์คแมนชั่น	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
108.โรงแรมสวนดอกแก้ว	ถ.สุเทพ	หลัง 2533		5 ชั้น				บริการ
109.ตึก C.I. ทาวเวอร์	ถ.มหาริดล	หลัง 2540		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
110.บ.นิยมพานิช	ถ.มหาริดล	หลัง 2533		6 ชั้น				ศูนย์การค้า
111.วิทยาลัยพาริสเทิร์น	ถ.มหาริดล	หลัง 2540		5 ชั้น				สถานศึกษา
112.แอร์พอร์ทพลาซ่า	ถ.มหาริดล	หลัง 2540		5 ชั้น				ศูนย์การค้า
113.ดวงเดือนอพาร์ทเมนต์	ถ.มหาริดล	หลัง 2533		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
114.บ.ซีโอไลฟ์	ถ.มหาริดล	หลัง 2533		5 ชั้น				สำนักงาน
115.โรงแรมเดอะแพลมลี	ถ.มหาริดล	หลัง 2540	บ.โรบินสัน แอร์พอร์ท จำกัด	5 ชั้น	400	3 ไร่		บริการ
116.ร้านรวมพรมิตร	ถ.เชียงใหม่-ลำพูน	หลัง 2533		5 ชั้น				ร้านขายของ
117.โรงแรมนครพิงค์ พาเลซ	ถ.เชียงใหม่-ลำพูน	หลัง 2533		12 ชั้น				บริการ
118.เชียงใหม่เวอร์ไซด์ คอนโด	ถ.เชียงใหม่-ลำพูน	หลัง 2533		16 ชั้น				ที่พักอาศัย
119.โรงแรมเวสติน	ถ.เชียงใหม่-ลำพูน	หลัง 2533		30 ชั้น				บริการ
120.โรงพยาบาลราชเวช	ถ.เชียงใหม่-ลำพูน	หลัง 2533		6 ชั้น				บริการ
121.บ.เชียงใหม่ซีดีซีพลาซ่า	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		5 ชั้น				ร้านขายของ
122.โกลเดนอินน์	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		7 ชั้น				ที่พักอาศัย
123.THE PARK HOTEL	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		8 ชั้น				บริการ
124.อาคเนย์ประกันภัย	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533	นางเพ็ญศรี ร่องครุรักษา	7 ชั้น	210	3 ไร่		สำนักงาน
125.โรงแรมลานนาพาเลซ	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		12 ชั้น				บริการ
126.บัวระวง	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
127.โรงแรมดิเอ็มเพรส	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		17 ชั้น				บริการ

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่ สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
128.ข้างคลานเรลชิตเดนห์	ถ.ประชาสัมพันธ์	หลัง 2533	นายนิตย์ วังวิวัฒน์	14 ชั้น	96	200 ตรว.		ที่พักอาศัย
129.เจดทาร์น	ถ.ข้างคลาน	หลัง 2535	นายสรชาญ โชคชัยวงศ์	10 ชั้น				ที่พักอาศัย
130.ธนาคารกสิกรไทย	ถ.ข้างคลาน	หลัง 2533	ธ.กสิกรไทย จำกัด	5 ชั้น				บริการ
131.ดอยปิงแมนชั่น	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2535	นายวรฤทธิ์ พัฒนกุลชัย	12 ชั้น				ที่พักอาศัย
132.RISTORANTE LIALTANO PICOLA ROMA	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2533		6 ชั้น				-
133.อาคารพาณิชย์	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2535		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
134.ฟลอร์สเซียใหม่ คอนโด	ถ.แก้วนบุรี	หลัง 2533	กลุ่มทศพล , นิวกู๊ป และญี่ปุ่น	28 ชั้น				ที่พักอาศัย
135.มาวินอพาร์ทเมนต์	ถ.แก้วนบุรี	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
136.อาคารนบุรี	ถ.แก้วนบุรี	หลัง 2533	นายเกรียงศักดิ์ สาริเม	15 ชั้น				ที่พักอาศัย
137.ริมปิงคอนโด	ถ.เจริญราษฎร์	หลัง 2533	บ.ริมปิงคอนโดมิเนียม จำกัด	21 ชั้น				ที่พักอาศัย
138.เอ็มบาสซี เฮาส์	ถ.เจริญราษฎร์	หลัง 2533	บ.แม่ปิงพาราไดซ์ จำกัด	12 ชั้น				ที่พักอาศัย
139.วังสิงห์คำ	ถ.วังสิงห์คำ	หลัง 2533		10 ชั้น				ที่พักอาศัย
140.อาคารพาณิชย์	ถ.วังสิงห์คำ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
141.โรงพยาบาลตาเซินปีเตอร์	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		6 ชั้น				สถานพยาบาล
142.โรงพยาบาลลานนา	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		6 ชั้น				สถานพยาบาล
143.บ.เชียงใหม่ นทีทอง	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				สำนักงาน
144.บ.วิลาวรรณแลนด์เฟรนด์เซิน เตอร์	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				สำนักงาน
145.โรงพยาบาลรวม 2	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		10 ชั้น				สถานพยาบาล
146.โรงแรมอาเขตอินน์	ถ.แก้วนบุรี	ก่อน 2533		6 ชั้น				บริการ
147.เมืองไทยประกันชีวิต	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533	บ.เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	6 ชั้น				สำนักงาน

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
148.ทิพย์วรรณคอร์ท	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540	บ.คอนโดเทลอินน์ จำกัด	5 ชั้น	300		400,000-800,000	ที่พักอาศัย
149.ฟ้าคราม แมนชั่น	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
150.เอส อาร์คอร์ท	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
151.สุปรานี หอพัก	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
152.อังกะตพาวิลเลียน	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	ก่อน 2533		12 ชั้น				ที่พักอาศัย
153.แอลทีแมนชั่น	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
154.กุลวุฒิ	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
155.วนาสินเพลส	ถ.เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
156.นครา	ถ. เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		7 ชั้น				ที่พักอาศัย
157.ศศิกร	ถ. เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
158.อมเรศ	ถ. เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2540	บ.ไทยประกันชีวิต จำกัด	5 ชั้น				ที่พักอาศัย
159.ราชาวดีเพลส	ถ. เชียงใหม่-สันกำแพง	หลัง 2533		6 ชั้น				ที่พักอาศัย
160.บ.ไทยประกันชีวิต	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533	-	5 ชั้น				สำนักงาน
161.เอส อาร์คอมเพล็กซ์	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2533		13 ชั้น				ที่พักอาศัย
162.โรงแรมปอยหลวง (ตึกร้าง)	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	ก่อน 2533	กรสื่อสารแห่งประเทศไทย	-				-
163.อาคารการสื่อสารโทรคมนาคม ภาคเหนือ	ถ.ซูเปอร์ชม-ลำปาง	หลัง 2533		5 ชั้น				สำนักงาน
164.โรงแรมบอสโซเทล	ถ.รถไฟ	หลัง 2533	นางสถาพร มณเฑียรมณี	6 ชั้น				บริการ
165.โรงแรมรถไฟ (ตึกร้าง)	ถ.เจริญประเทศ	ก่อน 2533	การรถไฟ	-				-
166.บ.วิริยะประกันภัย	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2533	นายสรชาญ โชคชัยวงศ์	5 ชั้น				สำนักงาน
167.บ้านที่ธรรม	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2533		5 ชั้น				ที่พักอาศัย
168.โอวดีโพธิเวช	ถ.เจริญประเทศ	หลัง 2533		8 ชั้น				บริการ
169.โชคชัยคอร์ท	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		15 ชั้น				ที่พักอาศัย

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
170.โรงแรมท่าแพเฟลส	ถ.ศรีดอนไชย	หลัง 2533	บ.ท่าแพเฟลส จำกัด	5 ชั้น				บริการ
171.โรงแรมเชียงใหม่ฮอติเคย์	ถ.ศรีดอนไชย	หลัง 2533		5 ชั้น	66		525-648	บริการ
172.โรงแรมปรีนส์	ถ.ศรีดอนไชย	ก่อน 2533		5 ชั้น	113		303-1,800	บริการ
173.โรงแรมเชียงใหม่พลาซ่า	ถ.ศรีดอนไชย	หลัง 2533		12 ชั้น	242		950-12,000	บริการ
174.ปาร์คอินน์	ถ.ศรีดอนไชย	หลัง 2533		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
175.โรงแรมรอยัลลานนา	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		21 ชั้น				บริการ
176.โรงแรมเพชรงาม	ถ.เจริญประเทศ	ก่อน 2533	นางศิริพันธ์ จูริมาศ	15 ชั้น	145		648	บริการ
177.โรงแรมพรพิงค์	ถ.เจริญประเทศ	ก่อน 2533	นายวิทยา สุขสวัสดิ์	20 ชั้น	328		750-9,000	บริการ
178.ไนท์บาซาร์คอนโดเทล	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533	นายเพชร ชัยประกายศักดิ์	6 ชั้น				ที่พักอาศัย
179.โรงแรมเชียงใหม่	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533	นายอิสระ วงศ์กุลกิจ	9 ชั้น	170		1,000-5,000	บริการ
180.โรงแรมสตาร์อินน์	ถ.ลอยเคราะห์	หลัง 2533	นายวัฒนา อัสวเหม	8 ชั้น				บริการ
181.โรงแรมสุริยวงศ์	ถ.ช้างคลาน	ก่อน 2533	นายจำเริญ จิตตรัตนเสนีย์	9 ชั้น	168		1,100-5,000	บริการ
182.โรงแรมรอยัลปรีนเซส	ถ.ช้างคลาน	หลัง 2533		9 ชั้น				บริการ
183.โรงแรมอิมพีเรียลแมมปิง	ถ.ศรีดอนไชย	ก่อน 2533	นายเจริญ ศิริวัฒนะภักดี	15 ชั้น	374			บริการ
184.โครงการซีดีคอมเพล็กซ์	ถ.ศรีดอนไชย	-		-				ตึกร้าง
185.โรงเรียนพณิชยการเชียงใหม่	ถ.คชสาร	ก่อน 2533	นางมรกต สุวรรณชิน	5 ชั้น				สถานศึกษา
186.บ.บริหารสินทรัพย์กรุงเทพ พาณิชย์	ถ.ท่าแพ	หลัง 2533		5 ชั้น				สำนักงาน
187.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	ถ.ท่าแพ	หลัง 2533	ธ.กรุงศรีอยุธยา จำกัด	5 ชั้น				บริการ
188.ซีทีวิลล์ คอนโด	ถ.ท่าแพ	หลัง 2533		15 ชั้น				ที่พักอาศัย
189.วีระชัย คอร์ท	ถ.ท่าแพ	หลัง 2535		8 ชั้น				ที่พักอาศัย
190.โรงแรม RYDGES TAPAE CHIANGMAI	ถ.ชัยภูมิ	หลัง 2540		15 ชั้น				บริการ

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีพ.ศ.ที่สร้าง	เจ้าของโครงการ	จำนวน (ชั้น)	ห้องพัก (ห้อง)	พื้นที่	ราคาห้องต่อหน่วย/ (บาท)	ลักษณะการใช้ สอย
191.โรงแรมเพชรศิรินทร์	ถ.วิทยานนท์	ก่อน 2533	นางวรพิน เพชรนันท์วงศ์	7 ชั้น	128		700-3,000	บริการ
192.โรงแรมสุมิตร	ถ.ราชวิถี	ก่อน 2533		5 ชั้น	80		140-290	บริการ
193.โรงแรมมนตรี	ถ.มูลเมือง	ก่อน 2533		5 ชั้น	77		250-300	บริการ
194.โรงแรมท็อปโนร์ท	ถ.มูลเมือง	ก่อน 2533		5 ชั้น	43		400-800	บริการ
195.โรงแรมอินดาต	ถ.ราชมรรคา	ก่อน 2533		6 ชั้น	142		300-580	บริการ
196.แฟลตตำรวจ	ถ.ราชดำเนิน	ก่อน 2533	กรมตำรวจ	5 ชั้น				ที่พักอาศัย
197.โรงพยาบาลรวมแพทย์	ถ.นันทาราม	ก่อน 2533	นพ.สุมิน พฤษกานนท์	6 ชั้น				สถานพยาบาล
198.อาคารกำลังก่อสร้าง	ถ.ช่างหล่อ	หลัง 2540		9 ชั้น				ที่พักอาศัย
199.โรงพยาบาลสวนปรุง	ถ.ช่างหล่อ	ก่อน 2533		6 ชั้น				สถานพยาบาล

ที่มา : 1.สำรวจในเมืองเชียงใหม่และนอกเขตเมือง ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน-5 มิถุนายน 2545

2.สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

3.สถานการณ์เศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ 2533

4.แผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ระยะปานกลาง พ.ศ. 2535-2539

สรุปสาระจากแฟ้มข่าวเกี่ยวกับอาคารสูง (พ.ศ. 2532-2545)⁷

จากการทบทวนข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับอาคารสูงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมาจนถึง พ.ศ. 2545 สามารถสรุปปรากฏการณ์เกี่ยวกับอาคารสูงได้เป็น 3 ช่วง คือ

1. ช่วง พ.ศ. 2532-2537 ซึ่งเป็นช่วงเศรษฐกิจขยายตัวอย่างก้าวกระโดดได้เกิดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับอาคารสูงกับประชาชนที่อาศัยอยู่เดิมมาก เช่น การตอกเสาเข็มอาคารสูงทำให้อาคารข้างเคียงร้าวและบางโครงการสร้างติดวัดขัดต่อความเชื่อของคนล้านนา มีการประท้วงและประกอบพิธีกรรมทางไสยศาสตร์เพื่อสาปแช่งผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการและเรียกร้องให้กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงบริเวณใกล้เคียงแหล่งโบราณสถาน ริมฝั่งแม่น้ำปิง และเชิงดอยสุเทพ ซึ่ง 2 บริเวณหลังเป็นบริเวณที่มีทิวทัศน์สวยงาม เนื่องจากไม่มีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารสูงได้ทุกแห่ง และสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่เดิม

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการออกกฎหมายห้ามสร้างอาคารสูงคือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ (นายนิธย์ วังวิวัฒน์) และผู้ประกอบการที่ลงทุนโครงการอาคารสูง เพราะเห็นว่าการควบคุมจะทำให้การลงทุนชะงักกระทบเศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่ ที่ดินราคาแพงขึ้น แต่นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงนั้นเห็นว่าไม่กระทบโครงการหากทำไม่ได้ให้คืนเงินแก่ลูกค้า ช่วงหลัง พ.ศ.2533 มีการก่อสร้างอาคารสูงจำนวนมาก

การก่อสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองสงบและเป็นเมืองประวัติศาสตร์ศูนย์กลางวัฒนธรรมล้านนา ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงด้านจิตวิญญาณของคนและของเมือง แม้แต่ผู้สูงอายุและพระภิกษุ ซึ่งโดยปกติมักหลีกเลี่ยงความขัดแย้งกลับออกมาเป็นแกนนำในการคัดค้านอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

2. ช่วง พ.ศ. 2538-2544 เป็นช่วงเศรษฐกิจหดตัว มีการชะลอตัวด้านการลงทุนมาก โดยเฉพาะมีคอนโดมิเนียมที่สร้างแล้วขายไม่ออกเป็นจำนวนมาก และเศรษฐกิจโดยรวมหยุดชะงัก ทำให้ไม่มีการลงทุนก่อสร้างอาคารสูงมากเช่นเดียวกับช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 ในกรณีข้อขัดแย้งแต่ไม่ปรากฏเป็นข่าวหนังสือพิมพ์ เช่น กรณีการก่อสร้างอาคารโรงแรม RYDGES TAPAE CHIANGMAI ข้างวัดดอกเงิน ซึ่งในช่วงแรกทำเป็นลักษณะต่อเติมโรงแรมเดิม เจ้าอาวาสวัดดอกเงินไม่เห็นด้วย แต่ฝ่ายปฏิบัติอ้างว่าได้รับการอนุมัติก่อสร้างไปแล้วตั้งแต่กฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงยังไม่มี (แต่มีการต่อไปอนุญาตทุกปี) ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ (นายราชนันท์ วีระพันธ์) ซึ่งมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเห็นว่าอาคารสูงกระทบภาพลักษณ์ของเมือง และเห็นควรให้เสนอองค์การต่อไปอนุญาตอาคารสูง ในกรณีที่เจ้าของไม่สร้างมาเป็นเวลานาน และกระทรวงมหาดไทยควรขึ้นธรรมเนียมใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงให้มีราคาแพงเพื่อป้องกันการซื้อขายใบอนุญาต

3. ช่วง พ.ศ. 2545 กรณีการก่อสร้างอาคารเทศบาลนครเชียงใหม่หลังใหม่สูง 12 ชั้น ณ ที่ว่าการเทศบาลปัจจุบันซึ่งติดแม่น้ำปิง เมื่อประกาศเรียกประกวดราคาจึงทำให้ประชาชนเพิ่งได้รับทราบข้อมูลและเกิดกระแสต่อต้านจากหลายองค์กร รวมทั้งผู้หลักผู้ใหญ่ในเมือง เช่น ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าแม่ดวง

⁷ โปรดดูรายละเอียดแฟ้มข่าวจากภาคผนวก ก.

เดือน ณ เชียงใหม่ กลุ่มนักวิชาการสายแพทย์ทำการศึกษาผลกระทบอาคารสูงต่อสุขภาพคนเชียงใหม่ ซึ่งนับว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในสังคม เนื่องจากที่ผ่านมากลุ่มที่มีปฏิกิริยาคัดค้านอาคารสูง คือ กลุ่มนักวิชาการสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นหลัก นอกจากนั้นประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่คนปัจจุบันยังได้ร่วมเคลื่อนไหวคัดค้านการก่อสร้างอาคารหลังนี้ และยังมีกลุ่มเยาวชนที่ยื่นหนังสือถึงนายกเทศมนตรีขอให้กำกับการทำงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งแสดงว่าคนในสังคมจำนวนมากและหลากหลายไม่เห็นด้วยกับอาคารสูง

จากการทบทวนแผนและโครงการต่างๆ ของรัฐสามารถสรุปได้ว่าประชาชนและรัฐบาลกลางมีความเห็นตรงกันว่าอาคารสูงจะส่งผลกระทบต่อแนวทางการอนุรักษ์เมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองประวัติศาสตร์ จึงมีความพยายามครั้งแล้วครั้งเล่าต่างกรรมต่างวาระ ในการพิจารณาเสนอแนวทางการควบคุมการเติบโตของเชียงใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องความสูงและรูปแบบอาคาร ปัญหาก็คือหน่วยงานเหล่านั้นไม่สามารถควบคุมการดำเนินงานให้เป็นจริงตามแผนที่ได้ศึกษาเอาไว้ จึงทำให้เมืองเชียงใหม่ประสบปัญหาความขัดแย้งเรื่องอาคารสูงอย่างต่อเนื่อง

ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ข่าวหนังสือพิมพ์

สังคมเชียงใหม่เป็นสังคมที่สงบไม่มีความขัดแย้งที่รุนแรงเกิดขึ้นมาก่อน จนกระทั่งในปี พ.ศ.2532 เมื่อมีการก่อสร้างอาคารสูงเกิดขึ้นหลายแห่ง นำความเดือดร้อนแก่ประชาชนรอบข้างและกระทบ “จิตใจ” ของคนเมืองเชียงใหม่ที่ต้องการเก็บรักษาจิตวิญญาณดั้งเดิมของเมือง ทำให้ทั้งผู้เฒ่าผู้แก่และพระสงฆ์ ซึ่งปกติวิสัยจะหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งต่างๆ กลับรวมตัวกระทักร่วมเดินขบวนและประกอบพิธีกรรมทางไสยศาสตร์เพื่อสาปแช่งเจ้าของโครงการและผู้มีอำนาจในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารสูง

เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงปี พ.ศ.2532 กลุ่มฝ่ายค้าน (ซึ่งปัจจุบันประกอบด้วยนายมนัส ศิริมหาราช เทศมนตรี และนายเสาร์คำ จอมภักดี ประธานสภาเทศบาล) ได้ใช้กรณีการอนุมัติก่อสร้างอาคารสูงเป็นประเด็นทางการเมือง แต่ใน พ.ศ.2545 เมื่อบุคคลทั้ง 2 ดำรงตำแหน่งผู้บริหารเทศบาลกลับจะสร้างอาคารสูงเสียเอง ฝ่ายค้านในปัจจุบัน (นายวรกร ตันตรานนท์ อดีตนายกเทศมนตรี และนายสัญญา โสธาทิน อดีตเทศมนตรีฝ่ายข้าง) ก็อยู่ในฐานะน้ำท่วมปาก เนื่องจากเมื่อตนดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารได้อนุมัติโครงการอาคารสูงเป็นจำนวนมาก ขณะจะคัดค้านผู้บริหารเทศบาลก็ทำไม่ได้เต็มปากเต็มคำ เพราะอาจถูกชุดคู่ยอดดีที่ตนเคยส่งเสริมการก่อสร้างอาคารสูง

การรวบรวมข้อมูลด้านการก่อสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ การรวมตัวขององค์กรต่างๆ ในการต่อต้านได้จากหนังสือพิมพ์หลายฉบับทั้งที่เป็นหนังสือพิมพ์ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น นิตยสาร วารสาร ฯลฯ โดยได้ลำดับเหตุการณ์ไว้แล้วในภาคผนวก ก. เมื่อวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่าการก่อสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งเสมอมา รวมทั้งชาวเชียงใหม่โดยผู้นำศาสนาประชาชนและองค์กรต่างๆ ได้พยายามรวมตัวกันคัดค้านเมื่อมีการก่อสร้างอาคารที่อาจมีผลกระทบต่อทัศนียภาพและความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ หรือเมื่อมีผลกระทบต่อศาสนสถานต่างๆ การแก้ปัญหาที่ผ่านมามักจะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขึ้นกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในขณะนั้นว่ามีต่อการพัฒนาเมืองอย่างไร ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การพัฒนา

เมืองเชียงใหม่ยังขาดการวางแผนรวมทั้งการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางที่ดีพอ แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับแผนแม่บทการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ก่อนหน้านี้หลายครั้งก็ตาม แต่ไม่เคยหยิบยกขึ้นมาจัดทำให้เป็นแผนปฏิบัติการและมีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง

สถิติการร้องเรียนผลกระทบจากอาคารสูง

จากข้อมูลของกลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้มีการรวบรวมสถิติการร้องเรียนผลกระทบจากอาคารสูงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2540 พบว่า มีผู้ร้องเรียนทั้งสิ้น 158 ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเหตุรำคาญจากเสียง ฝุ่นละออง ชะยะ วัสดุตกใส่ ชะยะและน้ำเสีย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถิติการร้องเรียนผลกระทบจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2540

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้ง	เหตุเดือดร้อน	สถานที่สร้างอาคารสูง
2533 - 2537	114	1. เสียงดัง	ถนนสุเทพ
2534		2. มีเศษวัสดุตก	ถนนห้วยแก้ว
2535		3. ฝุ่นละออง	ถนนนิมานเหมินทร์
2536		4. กลุ่มคนงานก่อสร้างทำเสียงรบกวน	ถนนบุญเรืองฤทธิ์
			ถนนเจริญราษฎร์
			ถนนคลองชลประทาน
	44		ถนนเชียงใหม่-ลำพูน
2538 - 2540		1. การปล่อยน้ำเสีย	ถนนคลองชลประทาน
		2. การจัดการชะยะ	ถนนบุญเรืองฤทธิ์
			ถนนห้วยแก้ว

ที่มา กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

ข้อสรุปจากการทบทวนเอกสาร

กล่าวโดยสรุปสำหรับปัญหาอาคารสูงกรณีของเมืองเชียงใหม่ก็คือ

1. แผนพัฒนาเมืองไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่า เมืองเชียงใหม่ควรมีบทบาทอะไรที่เด่นชัดเพียง 2-3 บทบาทที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่เมืองเชียงใหม่ถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้เกิดความขัดแย้งในการพยายามที่จะเก็บรักษาเมืองเก่ากับความพยายามพัฒนาให้เชียงใหม่เป็นเมืองสมัยใหม่และสร้างอาคารสูงเพื่อรองรับกิจกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น

2. ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ไม่ได้กำหนดเขตห้ามสร้างอาคารสูงในบริเวณริมดอยสุเทพและริมน้ำปิงตลอดจนบริเวณใกล้สถานที่สำคัญและย่านที่มีอาคารเก่าหนาแน่น ขาดการกำหนดพื้นที่จนวนโดยรอบพื้นที่อนุรักษ์ (พื้นที่สีน้ำตาลอ่อน) เพื่อลดความขัดแย้งอย่างรุนแรงที่จะมีต่อพื้นที่อนุรักษ์
3. ข้อกำหนดบังคับใช้ผังเมืองรวมไม่ได้กำหนดย่านการใช้ที่ดินที่ชัดเจน เช่น เขตที่อยู่อาศัยแบบบ้านหลังเดี่ยวหรือเขตที่อยู่อาศัยที่เป็นอาคารสูงอย่างชนิดแยกให้เป็นพื้นที่ต่างหากอย่างชัดเจน นอกจากนั้นในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมการผังเมืองยังขาดข้อกำหนดด้านความสูงของอาคารควบคู่ไปกับการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินทุกประเภท เพราะในปัจจุบันใช้ระบบเปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งของการก่อสร้างอาคารสูงในย่านพักอาศัยความหนาแน่นน้อยอยู่เสมอมา
4. อาคารสูงที่ได้รับใบอนุญาตก่อนการประกาศใช้กฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูง แต่ไม่ได้ก่อสร้างได้ รับการต่อใบอนุญาตเรื่อยมาเป็นเวลากว่า 10 ปี ทั้งๆ ที่ใบอนุญาตเหล่านั้นควรจะถูกยกเลิกไปหลังจากที่มีการประกาศกฎกระทรวง เนื่องจากขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย
5. สังคมไทยไม่มีกฎหมายควบคุมการเก็งกำไรอสังหาริมทรัพย์และที่ดิน ทำให้มีการก่อสร้างอาคารประเภทคอนโดมิเนียมที่เป็นอาคารสูงเพื่อขายให้คนต่างถิ่นซื้อเก็งกำไร อาคารสูงที่ก่อสร้างในเมืองเชียงใหม่จำนวนมากจึงไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยของคนเชียงใหม่ได้ เนื่องจากคนเชียงใหม่ส่วนใหญ่ไม่นิยมอาศัยอยู่ในอาคารสูงและราคาแพงจนไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้
6. เมืองเชียงใหม่ไม่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการอนุรักษ์เมืองเก่า และไม่มีกำหนดพื้นที่ใหม่สำหรับการพัฒนาสมัยใหม่เพื่อลดความกดดันในพื้นที่อนุรักษ์ ดังนั้น จึงมีการก่อสร้างอาคารสูงในพื้นที่หรือใกล้พื้นที่ที่สมควรได้รับการอนุรักษ์และกระทบสุขภาพจิตวิญญาณของคนเชียงใหม่

บทที่ 3

การจัดประชุมระดมความคิดนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรง คุณวุฒิ

การจัดการประชุมนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการทำวิจัย การกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้งการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดเวทีภาคประชาชนในครั้งต่อไป การประชุมในครั้งนี้จัดขึ้นที่ห้องประชุม 1 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2545 โดยมีนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมรับฟังและให้ข้อเสนอแนะประมาณ 40 คน

รูปแบบการจัดประชุมในภาคเช้าเริ่มต้นด้วยหัวหน้าโครงการวิจัยได้แก่ ผศ.ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณะเดช ได้นำความหมาย หลักการเชิงทฤษฎี และความสำคัญของการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ จากนั้นได้ชี้แจงรายละเอียดและขั้นตอนรวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ของโครงการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ กิจกรรมถักด้าย ลวดลาย ศรีสักดาได้อธิบายกฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาคารสูง รวมทั้งเล่าถึงพัฒนาการของการก่อสร้างอาคารสูงที่ผ่านมามาของเมืองเชียงใหม่ จากนั้น ผศ.ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณะเดช ได้นำเสนอเรื่อง “โศกเศร้าร้อนในเขตเมือง” ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ในเขตเมืองมีอุณหภูมิสูงกว่ารอบนอก โดยมีสาเหตุจากความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมหลายประการในเขตเมือง รวมทั้งการมีอาคารสูงต่างๆ เกิดขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพทางกายของคนอาศัยอยู่ในเมืองหลายชนิด (รายละเอียดดูใน ภาคผนวก ค.) จากนั้นเป็นการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้ที่ประชุมช่วยกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาวิจัย ตัวชี้วัดด้านสุขภาพกายและจิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการศึกษาค้นคว้า

ในภาคบ่ายได้มีการจัดกิจกรรมการอภิปรายหมู่ ในหัวข้อเรื่อง “จิตวิญญาณของเมืองเชียงใหม่ และแนวทางการประเมินผลกระทบ” ประกอบด้วยผู้ร่วมอภิปรายจำนวน 5 ท่านคือ ศ.นพ.พงษ์ศิริ ปรารธนาดี ข้าราชการบำนาญ และตัวแทนผู้สูงอายุ, คุณพจน์ย์ ขจรปรีดานนท์ ผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่, คุณราชนันท์ วีระพันธุ์ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่, คุณบุญญวัฒน์ มโนปัน ศาสตราจารย์จากคริสตจักรที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และดร.พระมหาบุญช่วย สิริธโร ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่ โดยผู้อภิปรายแต่ละท่านได้นำความหมายของจิตวิญญาณในทัศนะของตนและอภิปรายถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากอาคารสูง รวมทั้งแนวทางการแก้ไข จากนั้นเป็นการอภิปรายทั่วไปเพื่อให้ที่ประชุมช่วยกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาวิจัย และการมีส่วนร่วมของประชาชนในอีก 2 ตัวชี้วัดที่เหลือ ได้แก่ สุขภาพสังคมและจิตวิญญาณ สำหรับข้อสรุปที่ได้จากการประชุมครั้งนี้มีดังนี้

แนวทางการศึกษา

- การกำหนดความสูงของอาคารควรให้ชัดเจน โดยพิจารณาถึงพื้นที่รอบข้าง ทิศทางของลม แสงแดด ทรัพยากรที่มีอยู่ พื้นที่ทางประวัติศาสตร์ ไม่ควรยึดเอาความสูงเป็นหลักเพียงอย่างเดียว
- พิจารณาถึงการใช้สอย
- ความเป็นเจ้าของ
- ควรครอบคลุมถึงการใช้น้ำ การบำบัดน้ำเสีย
- มลพิษที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องปรับอากาศ
- กลุ่มเป้าหมายควรให้มีความหลากหลายทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยเฉพาะผู้บริหารในระดับท้องถิ่น และครอบคลุมถึงผู้ที่อาศัยในอาคารด้วย เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติใช้และมีความต่อเนื่อง
- ทำอย่างไรจะทำให้เกิดจิตสำนึกในกลุ่มคนทั่วไปโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน
- ศึกษาสถาปัตยกรรมที่น่าจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตล้านนา
- ควรศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเมือง

ตัวชี้วัด

- ควรเป็นเครื่องมือที่ชาวบ้านเข้าใจและใช้ได้ง่าย คือเรียนรู้จากชาวบ้าน
- เครื่องชี้วัดทางกายในระยะสั้น เราจะเห็นผลได้ไม่ชัดเจน แต่อาจใช้ในเชิงเปรียบเทียบ

การมีส่วนร่วมของประชาชน

- ทุกกลุ่ม ทุกองค์กร ควรจะมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น

ข้อแนะนำอื่น ๆ

- ผลักดันการใช้กฎหมายควบคุมอย่างแท้จริง
- เพิ่มภาษีในกลุ่มอาคารสูง
- การทำเมืองเชียงใหม่ให้เป็นเมืองมรดกโลก
- ควรมีการติดตามการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องและชัดเจน

บทที่ 4

การจัดประชุมระดมความคิดภาคประชาชน

การจัดประชุมภาคประชาชนนี้ เป็นการจัดต่อเนื่องมาจากเวทีนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวัตถุประสงค์คล้ายกัน คือ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนในการกำหนดแนวทางการวิจัย การกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลกระทบสุขภาพ รวมทั้งข้อเสนอแนะในด้านการแก้ปัญหา การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นที่โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2545 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย พระครู นักวิชาการ องค์กรเอกชน นักศึกษา พ่อค้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ประมาณ 300 คน

รูปแบบการจัดประชุมในภาคเช้าเริ่มต้นด้วยหัวหน้าโครงการวิจัยได้แก่ ผศ.ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ ได้นำความหมาย หลักการเชิงทฤษฎี และความสำคัญของการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ จากนั้นได้ชี้แจงรายละเอียดและขั้นตอนรวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ของโครงการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ กิจกรรมถัดมาผศ.อัมรินทร์ โปราณานนท์ได้อธิบายกฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาคารสูง รวมทั้งเล่าถึงพัฒนาการของการก่อสร้างอาคารสูงที่ผ่านมาของเมืองเชียงใหม่ จากนั้นผศ.ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ ได้นำเสนอเรื่อง “โคมความร้อนในเขตเมือง” ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ในเขตเมืองมีอุณหภูมิสูงกว่ารอบนอก โดยมีสาเหตุจากความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมหลายประการในเขตเมือง รวมทั้งการมีอาคารสูงต่างๆ เกิดขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพทางกายของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในเมืองหลายชนิด (รายละเอียดดูใน ภาคผนวก ง.) จากนั้นเป็นการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาวิจัย ตัวชี้วัดด้านสุขภาพกายและจิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการศึกษาครั้งนี้

ในภาคบ่ายได้มีการจัดกิจกรรมการอภิปรายหมู่ ในหัวข้อเรื่อง “จิตวิญญาณของเมืองเชียงใหม่ และแนวทางการประเมินผลกระทบ” ประกอบด้วยผู้ร่วมอภิปรายจำนวน 5 ท่านคือ ศ.นพ.พงษ์ศิริปรารธนาติ ข้าราชการบำนาญ และตัวแทนผู้สูงอายุ, คุณพจน์ย์ ขจรปรีดานนท์ ผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่, คุณราชนันท์ วีระพันธุ์ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่, คุณบุญญวัฒน์ มโนปัน ศาสตราจารย์จากคริสตจักรที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และดร.พระมหาบุญช่วย สิริธนโร ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่ โดยผู้อภิปรายแต่ละท่านได้นำความหมายของจิตวิญญาณในทัศนะของตนและอภิปรายถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากอาคารสูง รวมทั้งแนวทางการแก้ไข จากนั้นเป็นการแบ่งกลุ่มย่อยอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาวิจัย และการมีส่วนร่วมของประชาชนในอีก 2 ตัวชี้วัดที่เหลือ ได้แก่ สุขภาพสังคมและจิตวิญญาณ หลังจากนั้นตัวแทนในแต่ละกลุ่มได้ขึ้นนำเสนอผลการประชุมกลุ่ม และได้เปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสำหรับข้อสรุปที่ได้จากการประชุมครั้งนี้มีดังนี้

ประเด็นที่ 1 ถ้าในเขตเมืองเชียงใหม่มีการสร้างตึกสูงอย่างมากมาย ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตของท่าน ครอบครัว และชุมชนอย่างไร

1.1 ผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสุขภาพ

- การเจ็บป่วยของคนในครอบครัวมีโอกาสมากขึ้น
- โรคติดต่อในชุมชนแพร่กระจายได้รวดเร็วขึ้น
- ความเครียดจากวิถีชีวิตที่รีบเร่งในการหารายได้เพื่อใช้ต่อสู้กับภาวะอากาศร้อนที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่ารักษาพยาบาล
- ทำให้เจ็บป่วยจากความร้อน เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ
- ความไม่สุขสบายเนื่องจากอากาศร้อนอบอ้าว
- ไม่มีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพราะอาคารสูงอาจเป็นแหล่งที่มาของปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด
- ทำให้มีการเจ็บป่วยและตายจากโรคมะเร็งปอด โรคจากสารพิษ หรือสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ จากควันไอเสีย
- ทำให้มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยเรื่องตึกถล่มจากแผ่นดินไหว หรือการเสื่อมโทรมของตึกตามอายุของการก่อสร้าง หรือไฟไหม้ ซึ่งรถดับเพลิงเข้าไปช่วยดับยาก
- ทำให้เกิดความไม่สะดวกจากสิ่งแวดล้อมเช่น การจัดการขยะ ปัญหาเรื่องเสียง อากาศหม่นเวียนไม่พอ น้ำไม่พอใช้ รถติดเนื่องจากมีคนอาศัยอยู่มาก
- วิถีชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม จากสภาพเมืองประวัติศาสตร์ มีโบราณสถาน มีวัฒนธรรมท้องถิ่น มีสถาปัตยกรรมล้านนาในแนวนอน เปลี่ยนมาเป็นอยู่ในเมืองที่มีตึกสูงเป็นแท่งแปลกตา รู้สึกแปลกแยกและมีผลต่อการปรับความรู้สึกในการดำรงชีวิตเป็นประชากรของเมืองใหญ่แบบโลกตะวันตก
- การมีตึกสูงมาก ทำให้เกิดการกระจุกตัวในเขตเมือง เกิดการแออัดคับคั่งของการจราจร ถนนในเมืองแคบขยายไม่ได้ เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองขนาดเล็กที่ส่งผลต่อระบบทางเดินหายใจ เกิดโรคมะเร็ง หอบหืดได้ง่าย
- ผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมตึกสูง เกิดความโดดเดี่ยวทางสังคมของครอบครัว เนื่องจากเป็นผู้ที่มาจากหลายๆที่มาอยู่ร่วมกัน ขาดจิตวิญญาณของชุมชน ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แย่งที่จอดรถ

ผลกระทบเชิงบวก

- มีตึกสูงรูปร่างแปลกตา มีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ มีธุรกิจใหม่เพิ่มขึ้น

1.2 ผลกระทบต่อครอบครัว

- ระบบสาธารณสุขภาครัฐไม่ทั่วถึง
- ระบบดูแลความปลอดภัย ใช้เทคโนโลยีมีราคาแพง

- บ้านใกล้เคียงได้รับผลกระทบจากแรงลมที่ผ่านตึกสูงและได้รับอันตรายหากเกิดแผ่นดินไหว หรือภัยธรรมชาติอื่นๆ
- การสัญจรมีความยากลำบากเนื่องจากกิจกรรมขนาดใหญ่มากระจุกตัวในอาคารสูงในเมือง เช่น โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กาดสวนแก้ว สิบสองห้วยแก้ว โรงแรมย่านช้างคลาน ไนท์บาร์ชาร์ เมื่อรถติดมากขึ้นคนก็หงุดหงิด เสียสุขภาพจิต คนทำผิดกฎจราจรมากขึ้น เกิดอุบัติเหตุ สิ้นเปลืองพลังงาน
- มีชุมชนแออัด
- มีอาชญากรรม
- ขาดความเป็นระเบียบในสังคม
- ขาดความเป็นส่วนตัว เพราะตึกสูงมองเห็นหมดทุกห้องของบ้านใกล้เคียง
- กลัวอุบัติเหตุ เช่น เครื่องบินมาชนตึก
- น้ำท่วมที่จ่อตรงใต้ดิน หรือร้านค้าใต้ดิน
- เสียทัศนียภาพ

1.3 ผลกระทบต่อชุมชน

- อากาศร้อนขึ้นมากกว่าเดิม ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคไข้เลือดออกมากขึ้น
- ใช้พลังงานมากขึ้น
- พื้นที่สีเขียวน้อยลง
- เสียเงินค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- ทำให้การระบายอากาศไม่สะดวก
- เกิดการบดบังทัศนียภาพ ความสวยงามของเมือง สถานที่สำคัญ
- มีด้านลบต่อการท่องเที่ยว ขณะที่รัฐบาลโฆษณาถึงเมืองเก่าแก่ที่มีศิลปวัฒนธรรมงดงาม แต่พอมาถึงเจอแต่ตึกสูงสี่เหลี่ยมอัปลักซ์
- มีฝุ่น คาร์บอน ความร้อน และขยะ จากการก่อสร้างตึกสูง
- น้ำเสียมากขึ้น ระบายไม่ทัน
- ขยะมากขึ้น เทศบาลเก็บไม่ทัน
- ที่จอดรถไม่พอ การจราจรติดขัด
- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมน้อยลง ความเป็นชุมชนหายไป
- มีความเห็นแก่ตัว
- มีข้อขัดแย้งของกลุ่มชน

ประเด็นที่ 2 เราจะทราบได้อย่างไรว่า การสร้างตึกสูง ๆ นั้น มีผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตเรา

ด้านกายภาพ

- ทำให้เกิดโรคมุมิแพ้ โรคในระบบทางเดินหายใจ ฯลฯ (อาการเจ็บป่วย)
- ทำให้เกิดความแออัด การจราจรคับคั่ง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (ควันทึบ ฯลฯ)
- ความเสียหายอันเกิดจากกิจกรรมการก่อสร้างอาคารสูง เช่น การตอกเสาเข็มอาจทำให้บ้านเรือนเสียหาย

ด้านจิตใจ

- เกิดความเครียด หงุดหงิด ท้อแท้ ความวิตกกังวล (ความปลอดภัย, โจรกรรม, อาชญากรรม ฯลฯ) การทะเลาะเบาะแว้ง

ด้านวิถีชีวิต

- ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เกิดปัญหาการทะเลาะเบาะแว้ง ตัวใครตัวมัน
- ชุมชนขาดความร่วมมือ / การมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของ
- ความสัมพันธ์ของชุมชนขาดหายไปเพราะคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่มากขึ้น
- ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขาดมนุษยสัมพันธ์ มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
- ครอบครัวแตกแยก เกิดความขัดแย้ง ปัญหารายได้ไม่เพียงพอ
- อันตรายทางด้านยาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ทิวทัศน์ไม่สวยงาม+ ปัญหามลพิษของเมือง
- อากาศเป็นพิษ ทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น
- ปัญหาทางด้านสาธารณสุขโรค เช่น ระบบการจัดการของเสีย ขยะ ไม่ทั่วถึงและดีพอ
- ทัศนียภาพที่สวยงามของเชียงใหม่ขาดหายไป ส่งผลกระทบต่อทางด้านการท่องเที่ยว

ด้านสังคม

- ความเอื้ออาทรต่อกันมีน้อยลง ต่างคนต่างอยู่ ครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว
- วัฒนธรรมเสื่อมโทรม การดำเนินชีวิตของคนเปลี่ยนไป ขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- เยาวชนมีการเลียนแบบแฟชั่น เกิดความอยากได้อยากมี ทำให้ปฏิบัติตนในทางที่ผิด เช่น ยอมขายตัวเพื่อแลกกับเงิน
- เด็กและคนแก่ถูกกักขังให้อยู่ในห้อง พ่อแม่ลูกแยกกันอยู่ ครอบครัวไม่อบอุ่น

- ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและเพื่อนบ้านเปลี่ยนไป
- ทำให้เกิดคดีอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ขาดความรู้สึกลดภัยในตัวเองและทรัพย์สิน
- เกิดความแตกแยกด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และถิ่นที่อยู่อาศัย ระหว่างผู้อยู่อาศัยในตึกสูงกับชุมชนรอบข้าง

ด้านจิตวิญญาณ

- จิตสำนึกในการเป็นคนเมือง และวิถีชีวิตคนเมืองน้อยลง สูญเสียเอกลักษณ์ความเป็นคนเมืองล้านนา
- ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบิดา มารดา ลูกๆ น้อยลง ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในชุมชน ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน
- ขาดความเป็นไทย คือขาดน้ำใจที่เอื้ออาทร ไม่มีความอ่อนน้อมต่อผู้สูงอายุ
- ทำให้รูปแบบวิถีชีวิตเปลี่ยนไป วัฒนธรรมเปลี่ยนไป จิตสำนึกของผู้คนเปลี่ยนไป
- ขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- มีการประเมินวัดค่าซึ่งกันและกันทางด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ
- ขาดการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน คือ ต่างคนต่างอยู่
- เกิดการสับสนด้านค่านิยม ดี – สวย – รวย – เก่ง

แนวทางแก้ไข

1. ประชาสัมพันธ์เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อต่างๆ
2. ออกมาตรการควบคุมความประพฤติด้านสังคมและจริยธรรมของคนที่อยู่ในตึกสูง เช่นการดำเนินชีวิต, คู่ครอง
3. ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี เช่น การเคารพญาติผู้ใหญ่ การเข้าวัดทำบุญ
4. จัดทีมรณรงค์แก้ไขปัญหา
5. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนมีส่วนร่วม
6. เชื่อมโยงเครือข่าย สังคม การเมือง เศรษฐกิจ
7. ควรมีการสรุปขบยอดแนวความคิดต่างๆที่ได้จากการประชุมในวันนี้ส่งไปให้สถานศึกษาต่างๆเพื่อปลูกฝังให้นักเรียน
8. มีการกระจายข่าวสารทางสื่อมวลชนให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลกระทบต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น
9. ปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้ทราบข้อมูลและปัญหาที่แท้จริงก่อน โดยกระตุ้นให้คนในชุมชนได้รู้ถึงปัญหาที่จะได้รับ แล้วทำการประชุมเสนอความคิดเห็น
10. ควรมีการใช้การบำบัดทางจิตในคนที่มีจิตวิญญาณชั่ว

ตัวชี้วัด

1. ด้านสุขภาพกาย

- ปัญหาความเครียด นอนไม่หลับ และโรคที่เกี่ยวข้อง โรคหัวใจ ภาวะฆ่าตัวตาย
- อีตอัด หม่นมัว ขาดพลังสร้างสรรค์
- เกิดอุบัติเหตุมากขึ้น รวมถึงอุบัติเหตุจากการสร้างตึก
- ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพ อัตราความเจ็บป่วย และอัตราตาย
- ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น

2. ด้านสังคม

- เกิดความแตกแยกในสังคม
- การร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การร่วมในงานประเพณีต่างๆ งานของวัด (กิจกรรมทางศาสนา) กิจกรรมของชุมชน
- เวลาที่มีให้กับครอบครัว
- จำนวนครั้งในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน
- จำนวนของความขัดแย้งทางสังคมซึ่งเกิดจากความแก่งแย่ง ความเห็นแก่ตัว ข้อขัดแย้งอื่นๆ
- ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- ปริมาณคดีความ
- จำนวนของการร้องเรียนจากผู้อยู่ใกล้เคียงกับการสร้างอาคารสูง
- อัตราการเช่าซื้อคอนโด หรือ ตึกสูง

3. ด้านจิตวิญญาณ

- สูญเสียความเป็นเมืองประวัติศาสตร์
- สูญเสียวิถีชีวิตของคนเมือง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม
- จำนวนของเยาวชนรุ่นหลังที่ไม่รู้จักภูมิหลังของเมือง
- การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ล้านนา
- ความพึงพอใจกับการมีตึกสูง
- ความเห็นกับความภูมิใจในสภาพเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- การรวมกลุ่ม ความเคลื่อนไหวในการปกป้องเมือง

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

- ขนาดของพื้นที่สีเขียว
- ภูเขาที่หายไป (ถูกสกัดหิน สร้างตึก)
- จำนวนและความหลากหลายของชนิดพันธุ์นกในเขตเมือง เช่น นกพิชลิ นกตริทอง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมที่ดีมีปริมาณลดลง ส่วนนกพิราบกับนกกระจอกซึ่งเป็นตัวชี้วัดความเสื่อมโทรมเพิ่มปริมาณมากขึ้น
- ปริมาณความรุนแรงของมลภาวะตามจุดต่างๆในเมือง
- คุณภาพน้ำปิงและคูคลอง
- ปริมาณฝุ่น ก๊าซพิษ และเสียง
- อุณหภูมิของเมือง

ประเด็นที่ 3 เราจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร ใครบ้างที่จะช่วยแก้ไขปัญหา

- มีพ.ร.บ.ชุมชนเชียงใหม่เพื่อป้องกันปัญหา
- จัดให้มีโซนนิ่งกำหนดความสูงของอาคาร
- ใช้กระบวนการ PRA กับประชาชนหรือชุมชนชาวเชียงใหม่เพื่อยืนยันทัศนคติและตรวจสอบการสร้างอาคารสูงเพื่อเป็นหลักฐานที่แท้จริงเพื่อยืนยันต่อผู้สร้างอาคารสูง
- ปลุกฝังในระบบการศึกษา สถาบันครอบครัวและศาสนา
- หากจำเป็นต้องสร้างตึกสูง ควรให้ประชาชนลงคะแนนอนุมัติ
- พ.ร.บ.ฉบับประชาชนเพิ่มพื้นที่สีเขียว ไม่มีพื้นที่ยกเว้น
- ใช้กฎหมายโดยออกกฎหมายไม่ให้สร้างตึกสูงในเมืองเชียงใหม่ ออกกฎระเบียบการสร้างอาคารสูงให้ชัดเจนว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร และผู้มีอำนาจจะต้องใช้บังคับเสมอภาคกัน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง
- ร่วมต่อต้านการสร้างตึกสูง
- ส่งเสริมการสร้างทางเท้าและทางจักรยานให้มากขึ้นเพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัด
- ให้ผู้ว่าฯจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอ อบต. มาร่วมกันแก้ไขปัญหา เพื่ออนุรักษ์เมืองล้านนา ให้ สท. สจ. สส. และสว. ของเมืองเชียงใหม่สนับสนุนผลักดัน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นชอบใน พ.ร.บ.ฉบับประชาชนชาวเชียงใหม่
- มีกฎกติการ่วมกันคือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

- การป้องกัน ควรกำหนดกฎหมาย หรือระเบียบผังเมืองในการสร้างตึกสูง กำหนดเขตใหม่โดยคำนึงถึงความสูง การบดบังทัศนียภาพ แบบการก่อสร้างควรอนุรักษ์แบบล้านนา ควรกำหนดผู้มีอำนาจเป็นใคร จะได้เฝ้าระวังไม่ให้มีการเล่นพวกฟ้อง การสร้างตึกสูงให้มีประสิทธิภาพทุกครั้ง
- ร่วมกันผลักดันให้ออกกฎหมายอาคารสูง
- ร่วมรณรงค์ให้พ.ร.บ.ผังเมืองจัดโซนนิ่งที่ชัดเจน และรณรงค์ให้เทศบาลนครเชียงใหม่ ตราเทศบัญญัติเฉพาะ หรือพ.ร.บ.ฉบับประชาชนโดยถือเป็นประเพณีของชาวเชียงใหม่ ให้สามารถควบคุมป้องกันไม่ให้มีการก่อสร้างอาคารสูงเกินกว่าที่ประชาชนกำหนด เช่น ความสูงของอาคารจะต้องไม่เกินยอดเจดีย์
- ตั้งม็อบจัดการขับไล่อย่างประชาธิปไตยอย่างจริงจัง ไม่ต้องกลัวอิทธิพลใดๆ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ชาวบ้าน พระสงฆ์ อาจารย์ นักศึกษา นักเรียน ร่วมมือร่วมใจกันอย่างแน่นแฟ้นแบบคัดค้านการทำการกระเข้าไฟฟ้าขึ้นดอยสุเทพที่ผ่านมา
- มีการแบ่งเมืองเป็น 2 โซน โซนอนุรักษ์ กับ โซนธุรกิจ และจัดทำระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดการกระจายของการใช้พื้นที่
- กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านประชากรศาสตร์เรื่องจำนวนและคุณภาพ
- แผนแม่บทเรื่อง ความหนาแน่นของ จำนวนประชากรต่อพื้นที่
- ความสามารถของภาครัฐในการสนับสนุนทรัพยากรและการบริการสาธารณะ
- ประชาสัมพันธ์ผลดี – ผลเสียให้ชาวบ้านเป็นผู้ตัดสินใจเอง หากต้องการได้รับบางอย่างก็ต้องได้รับการสูญเสียบางอย่างเช่นกัน
- ในการอนุญาต ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น น้ำประปา การระบายน้ำเสีย ท่อระบายน้ำ การจัดการขยะ
- ควรมีหน่วยงานที่ควบคุมการก่อสร้างตึกสูงที่ชัดเจนและเคร่งครัด ไม่ให้เกิดผลกระทบระหว่างการก่อสร้าง
- หน่วยราชการต้องจริงใจ ชยัน ชุมชนต้องรวมตัวกันเข้มแข็ง
- ให้ความรู้เรื่องตึกสูง สิ่งแวดล้อม การกระจายอำนาจ ความเจริญแก่ประชาชนทั่วไป
- เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นต้องมีการเผยแพร่ข่าวสารการก่อสร้างก่อนที่จะสร้างให้ประชาชนทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น
- ระดมความคิดเห็น และศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอระดับนโยบาย และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ให้ทราบเพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย
- ก่อนดำเนินการก่อสร้างอาคารสูง ควรมีการศึกษาข้อมูลโดยละเอียดและการทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนทราบ
- มีการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างอาคารสูง

- คนเชียงใหม่ทุกคนต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไข
- เครือข่าย HIA ภาคเหนือเป็นแกนนำเสนอผลกระทบต่อสุขภาพ โดยอาศัยประจักษ์พยานจากประชาชนทั้งจังหวัด
- ช่วยกันรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจผลกระทบที่เกิดจากการสร้างอาคารสูงให้ประชาชนทราบอย่างถ่องแท้และช่วยกันดูแลผู้ที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบที่มีอยู่โดยต่อต้านและไม่ให้ความร่วมมือ
- ช่วยกันปลูกต้นไม้บริเวณบ้านเรือน ช่วยกันดูแลรักษาพยาบาลต้นไม้ที่นำส่งสารในเมือง
- ให้เจ้าของสถานที่ได้เข้าอบรมและได้รับความรู้ในเรื่องผลกระทบและกฎหมายของการก่อสร้าง
- ผู้มีอำนาจในการอนุมัติออกใบอนุญาต และผู้นำท้องถิ่นควรตรวจสอบสถานที่ที่ขออนุญาตก่อสร้างก่อนจะออกใบอนุญาต
- ชาวเชียงใหม่ทุกคนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาคารสูงอย่างจริงจัง ร่วมผลักดันให้พ.ร.บ.ควบคุมอาคารสูงมีผลบังคับจริงๆ ตัวอย่างเช่น โรงแรมที่อยู่ใกล้ถนนท่าแพก่อสร้างใกล้กับโรงเรียนและวัด พื้นที่ไม่ถึงที่พ.ร.บ.ควบคุมกำหนดไว้
- ให้ความรู้ ชาวสารแก่ประชาชน ให้ความตระหนักในปัญหาแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการพาณิชย์ ผู้รับเหมา
- ประชาชนมีการสอดส่องดูแลชุมชนที่เราอาศัย เมื่อเห็นสิ่งผิดปกติ หรือมีการก่อสร้างอาคารใหญ่ๆ ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของชุมชน หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เช่นเทศบาล อบต. จังหวัด
- กำหนดกติกาของส่วนรวมให้ชัดเจน ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในรูปขององค์กรอิสระ
- กำหนดตัวแทนขององค์กรเอกชนที่อิสระ คอยเป็นผู้กำกับนโยบาย
- มีการเคลื่อนไหวต่อต้าน ทำทุกวิถีทางไม่ให้มีอาคารสูงเกิดขึ้นอีก
- ช่วยทำให้คนเมืองรับรู้ปัญหาผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้คนตระหนักผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อขยายแนวร่วมคัดค้าน
- นำเสนอความคิดเห็นและความต้องและปัญหาที่เกิดขึ้นเสนอต่อผู้บริหารของเมือง สื่อมวลชน ประชาชน และคนรอบข้าง

ผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไข

1. ประชาชนผู้อยู่อาศัยใน / รอบตึกสูง
2. ผู้ปกครอง , ผู้บริหารท้องถิ่น
3. นักธุรกิจด้านค้าขาย ด้านการท่องเที่ยว ด้านการเงิน ด้านการก่อสร้าง
4. ข้าราชการทุกระดับ

5. นักการเมืองทุกระดับ (ชาติ ท้องถิ่น หมู่บ้าน)
6. ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง
7. องค์กรเอกชน

บทที่ 5

การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ

ภายหลังจากการจัดเวทีระดมความคิดทั้ง 2 เวที คณะผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาทำการสร้างเครื่องมือ โดยมีตัวชี้วัดต่างๆ ทั้งด้านบวกและด้านลบใน 4 มิติของสุขภาพ (รายละเอียดแบบสอบถามดูในภาคผนวก จ.) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ที่ออกสำรวจเก็บข้อมูลภายในเขตอำเภอเมืองทั้งในและนอกเขตเทศบาล จากนั้นทำการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 30 เขต (ดูแผนที่ในภาคผนวก ข.) โดยให้มีจำนวนประชากรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน แล้วกำหนดกลุ่มตัวอย่างเขตละ 90 คน รวมทั้งสิ้น 2,700 คน โดยมีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การเก็บข้อมูลให้เลือกบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งของอาคารก่อน โดยหากมีหลายอาคารก็จะเลือกอาคารที่มีความสูงที่สุดลดหลั่นลงมาจนครบทุกอาคาร สุ่มตัวอย่างให้ได้อาคารละ 10 ตัวอย่าง หากยังไม่ครบให้สุ่มเลือกจากบ้านเรือนทั่วไปที่อยู่ในโซนนั้น
2. แต่ละ 10 ตัวอย่างของแต่ละอาคารทำการเก็บจากตัวแทนหลังคาเรือนรอบอาคาร 8 หลัง และสุ่มเก็บจากผู้พักอาศัยในอาคารอีก 2 คน
3. ก่อนการสัมภาษณ์ต้องถามความสมัครใจก่อนว่ากลุ่มตัวอย่างยินดียินดีตอบคำถามหรือไม่ ถ้าไม่ยินยอมตอบคำถามให้เปลี่ยนคนใหม่
4. กลุ่มตัวอย่างจะต้องมีอายุ 15 ปีขึ้นไป

จากนั้นได้ทำการออกเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 16–20 มิถุนายน 2545 โดยนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ที่ผ่านการอบรมแล้ว จำนวน 30 คน ผลการศึกษามีดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ ประชาชนทั่วไป จำนวน 1,748 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูง จำนวน 755 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และกลุ่มที่ทำงานหรืออาศัยอยู่ในอาคารสูง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนมากเป็นหญิง จำนวน 1,453 คน (ร้อยละ 53.0) มีอายุอยู่ในช่วง 20–24 ปี จำนวน 493 คน (ร้อยละ 18.0) อายุเฉลี่ยคือ 34.80 ± 13.57 อาชีพหลักส่วนใหญ่คือธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 791 คน (ร้อยละ 28.8) รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 514 คน (ร้อยละ 18.7) ภูมิลำเนาตำบลคือ ตำบลสุเทพ จำนวน 404 คน (ร้อยละ 14.7) รองลงมาคือ ตำบลวัดเกตและช้างคลาน แห่งละ 256 คน (ร้อยละ 9.3) สำหรับภูมิลำเนาอำเภอ เกือบทั้งหมดอยู่ในอำเภอเมือง จำนวน 2,712 คน คิดเป็นร้อยละ 98.8 โดยส่วนใหญ่อาศัยในเชียงใหม่มานาน 0–4.9 ปี จำนวน 1,015 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 ค่าเฉลี่ยคือ 16.49 ± 17.75 ปี (ภาคผนวก ง. ตารางที่ 3)

ลักษณะและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้างนี้เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหรือโดยรอบอาคารที่เข้าตามเกณฑ์ที่กำหนดจะถูกชักถามรายละเอียดเกี่ยวกับอาคาร ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 996 คน โดยเป็นอาคารประเภทคอนโดมิเนียมมากที่สุดจำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือโรงแรม จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ส่วนใหญ่เป็นอาคารที่มีความสูง 5 ชั้น จำนวน 313 คน (ร้อยละ 31.4) โดยมีรายชื่ออาคารที่ใช้ในการศึกษาแสดงใน ภาคผนวก ง., ตารางที่ 4

ผลการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ

การประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ ได้ทำการประเมินผลกระทบใน 4 มิติ ได้แก่ สุขภาพทางกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ โดยพิจารณาทั้งด้านบวกและลบ ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 5)

สุขภาพกาย

ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาสุขภาพกาย แต่ในกลุ่มที่มีปัญหา พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) ถึงร้อยละ 42.0 รองลงมาคือโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 17.4) และโรคหัวใจ (ร้อยละ 13.3) ในด้านความเห็นที่ว่า “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ” ปรากฏว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ไม่เห็นด้วย และเมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ได้แก่ ประชาชนทั่วไป อยู่รอบอาคารและอยู่ในอาคาร) พบว่า ในตัวชี้วัดด้านโรค 3 ตัว กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มประชาชนทั่วไปและที่อยู่รอบอาคารมีสัดส่วนเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในอาคาร (ร้อยละ 44.6 และ 42.1 เปรียบเทียบกับร้อยละ 32.8) ซึ่งความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด ($p\text{-value} < 0.050$) ในทางตรงข้ามต่อข้อความที่ว่า “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ” กลุ่มที่อยู่ในอาคารมีสัดส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลือ (ร้อยละ 40.2 เปรียบเทียบกับ ร้อยละ 30.1 และ 28.4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$) (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 5 และตารางที่ 6)

สุขภาพจิต

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดทั้ง 8 ตัว (ร้อยละ 53.9–86.0) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้รู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ เสียง อากาศ น้ำในระหว่างและหลังการก่อสร้าง” (ร้อยละ 86.0) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น” (ร้อยละ 53.9) ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงมีแนวโน้มเห็นด้วยกับผลกระทบเชิงลบในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด และความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติหลายตัวคือ “ความกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มี

ระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ” (p -value = 0.002) “ความรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น” (p -value < 0.0001) “การสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ” (p -value = 0.003) ในทางตรงข้ามต่อผลกระทบในด้านบวก ได้แก่ “อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น” และ “อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง” กลุ่มที่อยู่ในอาคารมีสัดส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลือ โดยความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะตัวชี้วัดแรก (p -value < 0.0001) (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 5 และตารางที่ 7)

สุขภาพสังคม

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดเชิงลบทั้ง 7 ตัว (ร้อยละ 48.1–70.1) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง” (ร้อยละ 70.1) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม” (ร้อยละ 48.1) สำหรับตัวชี้วัดในเชิงบวก (การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย) กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เห็นด้วย (ร้อยละ 69.5) ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงมีแนวโน้มเห็นด้วยกับผลกระทบเชิงลบในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด และความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว (p -value < 0.05) ในทางตรงข้ามต่อผลกระทบในด้านบวก ได้แก่ “การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย” กลุ่มที่อยู่ในอาคารมีสัดส่วนเห็นด้วยสูงกว่าอีก 2 กลุ่มที่เหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.012) (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 5 และตารางที่ 8)

สุขภาพจิตวิญญาณ

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับตัวชี้วัดเชิงลบทั้งหมด (ร้อยละ 69.8–78.8) โดยตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ “ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้านนาถูกทำลาย” (ร้อยละ 78.8) และตัวชี้วัดที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ “การได้ใช้ประโยชน์ของที่ดินในเชิงันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง” (ร้อยละ 69.8) ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงมีแนวโน้มเห็นด้วยกับผลกระทบเชิงลบในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในอาคารทุกตัวชี้วัด และความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว (p -value < 0.05) (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 5 และตารางที่ 9)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพแยกตามปัจจัยต่างๆ

กลุ่มอายุ

เมื่อทำการแยกวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพกายตามกลุ่มอายุ ซึ่งจัดใหม่เป็น 3 กลุ่มคือ อายุ 15-34 ปี 35-54 ปี และ มากกว่า 54 ปี พบว่าในประเด็นที่ 1 กลุ่มอายุที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 45.2) ในประเด็นที่ 2 และ 3 ได้แก่ กลุ่มอายุที่มากกว่า 54 ปี (ร้อยละ 44.8 และ 24.2 ตามลำดับ) สำหรับประเด็นที่ 4 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มอายุที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 58.3) เฉพาะประเด็นที่ 2 และ 3 ที่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 10 และ รูปที่ 5)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพจิตตามกลุ่มอายุ พบว่าประเด็นที่ 1 ถึง 5 กลุ่มอายุที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 82.3, 76.8, 80.1, 80.6 และ 71.8 ตามลำดับ) ในประเด็นที่ 6 ได้แก่ กลุ่มอายุ 15-34 ปี (ร้อยละ 86.8) สำหรับประเด็นที่ 7 และ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มอายุที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุมากกว่า 54 ปี (ร้อยละ 48.0) และกลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 37.2) เฉพาะประเด็นที่ 3 ถึง 7 ที่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 11 และรูปที่ 6)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพสังคมตามกลุ่มอายุ พบว่าประเด็นที่ 1 กลุ่มอายุที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 60.3) ในประเด็นที่ 2 ถึง 7 ได้แก่ กลุ่มอายุที่มากกว่า 54 ปี (ร้อยละ 59.1, 73.0, 64.7, 67.5, 55.2 และ 79.0 ตามลำดับ) สำหรับประเด็นที่ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มอายุที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 35-54 ปี (ร้อยละ 72.7) ทุกประเด็นยกเว้นประเด็นที่ 3 ที่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 12 และรูปที่ 7)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพจิตวิญญาณตามกลุ่มอายุ พบว่าทุกประเด็นกลุ่มอายุที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุที่มากกว่า 54 ปี (ร้อยละ 82.1, 82.5, 84.1, 85.7, และ 79.0 ตามลำดับ) และทุกประเด็นมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 13 และรูปที่ 8)

ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

เมื่อทำการแยกวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพกายตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งจัดใหม่เป็น 3 กลุ่มคือ ช่วง 0-4.9 ปี 5-34.9 ปี และ มากกว่า 34.9 ปี พบว่าประเด็นที่ 1 ถึง 3 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 46.7, 33.7, และ 21.0 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับประเด็นที่ 4 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 62.5) ทุกประเด็นมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 14 และรูปที่ 9)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพจิตตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ พบว่าประเด็นที่ 1 ถึง 6 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 81.5, 74.6, 79.7, 82.4, 73.7, และ 87.5 ตามลำดับ) สำหรับประเด็นที่ 7 และ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ นานกว่า 34.9 ปี และ 5-34.9 ปี (ร้อยละ 51.3 และ 33.7 ตามลำดับ) เฉพาะประเด็นที่ 4 5 และ 7 ที่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 13 และรูปที่ 10)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้าน**สุขภาพสังคม**ตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ พบว่าประเด็นที่ 1 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่นาน 5-34.9 ปี (ร้อยละ 59.9) ในประเด็นที่ 2 ถึง 7 ได้แก่ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 50.2, 73.0, 61.8, 68.8, 57.1 และ 76.6 ตามลำดับ) สำหรับประเด็นที่ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 71.7) ทุกประเด็นมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 16 และรูปที่ 11)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้าน**สุขภาพจิตวิญญาณ**ตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ พบว่าทุกประเด็นกลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่นานกว่า 34.9 ปี (ร้อยละ 80.1, 81.5, 83.3, 82.1, และ 72.8 ตามลำดับ) และประเด็นที่ 1 ถึง 3 มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 17 และรูปที่ 12)

กลุ่มอาชีพ

เมื่อทำการแยกวิเคราะห์ผลกระทบด้าน**สุขภาพกาย**ตามกลุ่มอาชีพ ซึ่งจัดใหม่เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน กลุ่มที่ 2 คือ นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ และกลุ่มที่ 3 คือ อื่นๆ (เช่น แม่บ้าน/พ่อบ้าน ผู้เกษียณอายุ) พบว่าประเด็นที่ 1 ถึง 3 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 46.3, 37.6, และ 20.8 ตามลำดับ) ในประเด็นที่ 4 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ (ร้อยละ 60.1) ทุกประเด็นยกเว้นประเด็นที่ 1 มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 18 และรูปที่ 13)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้าน**สุขภาพจิต**ตามกลุ่มอาชีพ พบว่าประเด็นที่ 1 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน (ร้อยละ 80.5) ประเด็นที่ 2 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ (ร้อยละ 75.3) ประเด็นที่ 3-5 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 78.5, 80.9 และ 73.8) ประเด็นที่ 6 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ (ร้อยละ 86.9) ประเด็นที่ 7 และ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 49.0 และ 40.3 ตามลำดับ) เฉพาะประเด็นที่ 2 4 7 และ 8 ที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 19 และรูปที่ 14)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้าน**สุขภาพสังคม**ตามกลุ่มอาชีพ พบว่าประเด็นที่ 1 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ (ร้อยละ 61.2) ประเด็นที่ 2 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ คือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 52.7) ประเด็นที่ 3 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ คือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ (ร้อยละ 70.6) ประเด็นที่ 4-7 กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ คือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 57.0, 69.5, 55.0 และ 72.5) สำหรับประเด็นที่ 8 ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน (ร้อยละ 70.0) ทุกประเด็นยกเว้นประเด็นที่ 1 3 7 และ 8 มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 20 และรูปที่ 15)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพจิตวิญญาณตามกลุ่มอาชีพ พบว่าทุกประเด็นกลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มอื่นๆ (ร้อยละ 78.5, 78.9, 78.5, 82.2, และ 77.5 ตามลำดับ) และประเด็นที่ 1 ถึง 3 และ 5 มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาคผนวก ง., ตารางที่ 21 และรูปที่ 16)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสำรวจ

ในการสำรวจความคิดเห็นในครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 143 คนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ด้วย โดยเป็นการแสดงความเห็นด้วยกับอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่จำนวน 13 คน ไม่เห็นด้วย จำนวน 78 คน และทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย จำนวน 52 คน รายละเอียดแสดงในภาคผนวก จ.

กรณีศึกษา

เพื่อให้เห็นภาพพจน์ของผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ ต่อไปนี้เป็นกรณีศึกษาที่ผู้เข้าร่วมประชุมในเวทีต่างๆ ได้สะท้อนความรู้สึกรายออกมา

กรณีที่ 1 ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสุขภาพทางกายและสภาพแวดล้อม

“พูดถึงคอนโดเดี่ยวนี่ อย่างเช่นว่าคอนโดสูง ที่ตอนที่กำลังสร้างนะคะ ขณะก่อสร้างปูนซีเมนต์มันก็ตกลงมาที่บ้านเขา คือ มันเป็นละออง แล้วคนที่อยู่ที่มีต้นไม้เป็นตึกใช้ไหมคะ มันถูกใส่ผิวหนัง คันมาก อันนี้ 1 นะคะ 2 พอเวลาที่สร้างสูงขึ้นๆ ลมมันไปมันตีกลับ เมื่อก่อนไม่เคยมีอย่างนี้เลย หลังคาบ้านพัง ต้องไปซ่อมไปสร้าง ไปทำนี่คือการที่ว่า การสร้างคอนโดไม่ได้แบ่งเขตเอาไว้ คนที่อยู่ข้างล่างเขาโชคร้าย โชคร้ายที่สุดเลย”

กรณีที่ 2 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิต

“ในขณะที่ก่อสร้างอาคารสูงใกล้บ้านที่อยู่อาศัยพบว่ามีเศษวัสดุก่อสร้างตกใส่หลังคาบ้านอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยเวลาจะเดินออกมานอกบ้านและต้องใส่หมวกกันน็อค เวลาจะเดินออกมานอกบ้านเนื่องจากกลัวว่าจะมีก้อนหิน เศษวัสดุตกถูกศีรษะ”

กรณีที่ 3 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิต

“บริษัทดิฉันอยู่ตรงไนท์บาร์ซาร์ ข้างหน้าบริษัทมีการสร้างคอนโด เคาะสร้างตึก 20 กว่าชั้น ดิฉันต้องมานั่งคำนวณว่าเอ๊ะถ้าหากเกิดแผ่นดินไหวขึ้น เคยคิดเหมือนกัน คอนโดมันตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามเนาะถ้าเวลามันถล่มลงมา มันจะแผ่ลงมาถึงตรงไหน เพราะกลัวตายเหมือนกันเพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ถ้าสมมติว่ามันถล่มมากลางวันตายเหมือนเขียดแน่นอนเลย เพราะมันจะต้องขยายออกมาใช่ไหมคะ นี่คือการที่ดิฉันคัดค้านตั้งแต่ตั้งป้ายประท้วง จนมาถึงปัจจุบันนี้ ไม่รู้มันอยู่ตรงไหน กฎหมายมันศักดิ์สิทธิ์ไหม มันทำไมสร้างขึ้นโผล่ขึ้นๆ มาตลอด คนที่อยู่ต่ำ

กว่า พื้นที่ต่ำกว่า คิดถึงวันข้างหน้าว่าถ้าแผ่นดินไหวขึ้นมาเนี่ย อย่าคิดว่ามันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปได้นะคะ แล้วจะเป็นอย่างไรถ้ามันถล่มลงมา เราไม่เห็นด้วย กับการสร้างตึกสูงแต่เราต้องรับเคราะห์ตรงนี้ด้วย มันถึงตายนะคะ”

กรณีที่ 4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิตวิญญาณ

“ บ้านดิฉันอยู่หลังโรงเรียนปรีณส์ ทุกปีๆ ในเทศกาลลอยกระทง เขาก็ปล่อยโคมลอยไม่เคยมีมาตกบ้าน ดิฉันเลยนะคะ หลังๆ เนี่ยโคมลอยชอบลอยมาตก เนื่องจากเอื้องๆ กับบ้าน ดิฉันมีการสร้างคอนโด ดิฉันก็ไปประท้วงแต่เขาก็สร้างจนเสร็จ โคมลอยมันไปละนะ แล้วมันก็ตีกลับมา เพราะว่าตึกมันบัง มันตีกลับมาหย่อนลงบ้านดิฉัน ช้างๆ บ้านบ้าง แล้วทุกปีพอมันตกลงมาแม่ก็จะเอาพระมาสวดทำบุญเพราะว่าเป็นความเชื่อว่ามันไม่ดี ใช่มั้ยคะ อีกประการคือเรื่องไฟ พอดีบ้านดิฉันบนดาดฟ้าเป็นซีเมนต์ วันนั้นขึ้นไปบนห้องพระไปเจอโคมลอยตกที่ดาดฟ้า ถ้าสมมติว่ามีไม้ซักส่วนหนึ่ง คิดว่าคงเกิดไฟไหม้แน่นอนเลย”

กรณีที่ 5 ผลกระทบทางสุขภาพสังคม

“เดิมบ้านที่อยู่อาศัยสามารถเดินเล่นบริเวณสนามข้างบ้าน ทำกิจกรรมภายในครอบครัวได้ แต่เมื่อมีการสร้างอาคารสูงสำหรับเป็นหอพักขึ้นติดกับบ้าน ความเป็นส่วนตัวหมดไป ทำอะไรคนที่อยู่ในอาคารหอพักก็สามารถมองเห็นหมด บางครั้งคนที่พักอาศัยในหอพักก็ทิ้งเศษขยะจากชั้นบนลงมาในบริเวณบ้าน”

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ของประชากรกลุ่มต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 กลุ่ม คือประชาชนทั่วไป กลุ่มที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูง และกลุ่มที่ทำงานหรืออาศัยอยู่ในอาคารสูง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าการสร้างอาคารสูงที่ผ่านมาในเมืองเชียงใหม่ยังขาดการวางแผนและการจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางวิสัยทัศน์ของเมืองว่าควรจะมีการพัฒนาไปในทิศทางใด ส่วนใหญ่มักจะขึ้นกับนโยบายของผู้บริหารโดยขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นผลให้การพัฒนาเมืองเชียงใหม่ไม่มีความยั่งยืนและขาดทิศทาง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากลักษณะการปกครองของประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ ทำให้ผู้ปกครองสามารถกำหนดนโยบายต่างๆ ได้ตามต้องการต่างๆ ที่นโยบายนั้นอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและเศรษฐกิจของประชาชน จึงเป็นนิมิตหมายที่ดีที่รัฐธรรมนูญของไทยฉบับปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2541) ได้มีบทบัญญัติที่ให้สิทธิประชาชนในการเข้ามามติตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างๆ ของรัฐมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะทำให้มีนโยบายสาธารณะต่างๆ เป็นไปตามความต้องการและเอื้อต่อการพัฒนาแบบยั่งยืนแล้ว ยังช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายลงอีกด้วย

ผลการศึกษาในแต่ละมิติของสุขภาพพบว่าในด้านสุขภาพกายผู้ที่อยู่รอบอาคารและประชาชนทั่วไปมีปัญหาสุขภาพต่างๆ แตกต่างไปจากผู้ที่อยู่ในอาคารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัญหาสุขภาพกายเหล่านี้อาจจะมีสาเหตุทางอ้อมจากอาคารสูง เช่น ปรากฏการณ์โดมความร้อนในเขตเมืองซึ่งก่อให้เกิดสารมลพิษทางอากาศหลายชนิดที่เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ นอกจากนี้ภาวะความดันโลหิตสูงและโรคหัวใจอาจเป็นผลมาจากความเครียดอันเนื่องจากปัญหาสุขภาพจิตและสังคม ในด้านการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจิตกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับผลกระทบในด้านลบที่เกิดจากอาคารสูงในทุกตัวชี้วัด โดยความคิดเห็นเหล่านี้จะแตกต่างกันระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารกับกลุ่มที่เหลืออีก 2 กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อาศัยอยู่รอบอาคารสูงและประชาชนทั่วไปได้รับผลกระทบด้านจิตใจไม่มากนักน้อย ผลการประเมินในมิติด้านสังคมก็แสดงแนวโน้มไปในทางเดียวกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่รอบอาคารและประชาชนทั่วไปยังคงได้รับผลกระทบด้านสังคมมากกว่าผู้ที่อาศัยในอาคาร การประเมินผลกระทบในด้านสุดท้ายคือด้านจิตวิญญาณยังแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มได้รับผลกระทบจากอาคารสูงในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดและความตระหนักในคุณค่าของเมืองเชียงใหม่ที่มีประวัติศาสตร์ของอาณาจักรล้านนาที่มีมากว่า 700 ปี ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับผลการสำรวจที่คล้ายๆ กันก่อนหน้านี้ ได้แก่ การศึกษาของวิ

หาญเจริญ ที่พบว่าอาคารสูงมีผลกระทบต่อระบบสังคมเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัยเดิม เนื่องจากผู้ที่อยู่ในอาคารสูงสามารถมองเห็นพฤติกรรมของผู้ที่อยู่ในอาคารที่ต่ำกว่าได้โดยง่าย นอกจากนั้นประชาชนยังถูกรบกวนจากปัญหาต่างๆ ขณะก่อสร้างอาคารสูง เช่น ความสั่นสะเทือนจากการตอกเสาเข็มสร้างความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ผลกระทบจากภาวะทางฝุ่นละออง และแม้หลังการก่อสร้างอาคารสูงยังก่อให้เกิดเงามืดต่อบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้ผู้อยู่อาศัยในบริเวณนั้นขาดสิทธิที่จะได้รับแสงแดดที่ตนพึงมี (รวิ หาญเผชิญ, 2536) ผลเหล่านี้ในที่สุดย่อมกระทบต่อสุขภาพในภายหลังได้

ในการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพแยกตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ **กลุ่มอายุ** พบว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่ามีแนวโน้มที่เห็นด้วยกับผลกระทบทางด้านลบที่เกิดกับกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า ในทางกลับกันผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดกับกาย จิต และสังคมกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่ามีแนวโน้มเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า โดยในหลายประเด็นความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านปัจจัยของ**ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่** พบว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานมีแนวโน้มที่เห็นด้วยกับผลกระทบทางด้านลบที่เกิดกับกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่เวลาน้อยกว่า ในทางกลับกันผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดกับกาย จิต และสังคม กลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่เวลาน้อยกว่า มีแนวโน้มเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานกว่า โดยในหลายประเด็นความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านปัจจัยของ**กลุ่มอาชีพ** ไม่พบแนวโน้มความแตกต่างที่ชัดเจนของกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการรวมกลุ่มของอาชีพหลายอาชีพเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งอาชีพต่างๆ ย่อมมีความคิดเห็นที่หลากหลายแตกต่างกันไป จนไม่อาจแยกแยะให้เห็นแนวโน้มได้ อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอายุมากและผู้ที่ย้ายอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานมีโอกาสได้รับผลกระทบด้านสุขภาพมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรืออาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่เวลาน้อยกว่า ซึ่งน่าจะแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นผลจากการที่มีอาคารสูงเป็นจำนวนมากที่เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาและมีผลกระทบด้านลบแบบสะสมต่อสุขภาพทั้ง 4 มิติ ตามระยะเวลาอีกด้วย

ความสำคัญของการศึกษาวิจัยครั้งนี้นอกจากจะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนารูปแบบการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพสำหรับประเทศไทยแล้ว ยังมีลักษณะของการวิจัยที่อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง ประโยชน์ที่สำคัญที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากการจัดเวทีประชาคมทั้ง 2 ครั้งคือการสร้างกระแสดความตื่นตัวของประชาชนในการพิทักษ์สิทธิอันชอบธรรมในการตรวจสอบนโยบายสาธารณะ ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้เข้าร่วมการประชุมแสดงความชื่นชมที่มีการจัดเวทีการแสดงความคิดเห็นแบบนี้ ซึ่งเป็นก้าวสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมใหม่ของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เป็นการเปลี่ยนวิธีคิดจาก “การยอมจำนน” มาเป็น ผู้กำหนดและชี้ชะตาการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มกระแสการปฏิรูปการเมืองการปกครองตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ ที่จะตามมาในอนาคต

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการศึกษาแต่ละวิธี

ดังได้กล่าวมาในบทที่ 1 ถึงวิธีการศึกษา ในครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งและประเภทอาคารสูง การศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาคารสูง และสถิติการร้องเรียนความเดือดร้อนที่เกิดจากอาคารสูง 2) การจัดประชุมระดมความคิดเห็นนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิประมาณ 30 คน เพื่อกำหนดประเด็นและยุทธศาสตร์ในการประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ 3) การจัดประชุมประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ โดยเชิญผู้มีส่วนได้เสียจากการก่อสร้างอาคารสูง และ 4) การทำแบบสำรวจข้อคิดเห็นและผลกระทบด้านสุขภาพกลุ่มผู้อาศัยใกล้อาคารสูง ผู้อาศัยในอาคารและประชาชนทั่วไป ในส่วนนี้จะได้อธิบายถึงเหตุผลในการเลือกวิธีการศึกษา จุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละวิธี รวมทั้งข้อจำกัดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงวิธีการศึกษา เหตุผลในการเลือกจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดของแต่ละวิธี

วิธีการศึกษา	เหตุผลในการเลือกวิธีการศึกษา	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อจำกัด
1. การรวบรวมข้อมูล ตำแหน่งที่ตั้ง และประเภท อาคารสูง การ ศึกษาและ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับ อาคารสูง และสถิติการ ร้องเรียน ความเดือด ร้อนที่เกิดจาก อาคารสูง	ก. <u>ประเด็นของปริมาณและการพัฒนาตึกสูง</u> 1. เพื่อให้เข้าใจถึงการพัฒนาของการมีตึกสูงในเมืองเชียงใหม่ 2. เพื่อทราบจำนวนของตึกสูงและอัตราการเพิ่ม-ลดจำนวนตึกในแต่ละปีที่น่าจะเชื่อมโยงถึงการเกิดความไม่ปลอดภัยในสังคมมากขึ้นจากการที่มีคนต่างถิ่นคนแปลกหน้าในสถานการณ์ของการมีตึกมาก ๆ ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับคดีต่าง ๆ ในสังคม เช่น การจี้ปล้น ข่มขืน ลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและจิตใจของคนที่อยู่ในตึกสูงและบริเวณใกล้เคียงกับตึก 3. เพื่อทราบอายุของตึกสูงในแต่ละแห่งซึ่งจะเชื่อมโยงต่อการเสนอการหมดอายุของตึกต่อไป ข. <u>ประเด็นกฎหมาย</u> 1. เพื่อให้เข้าใจถึงการควบคุมอาคารตามกฎหมายโดยพยายามเสนอกฎหมายในรูปแบบของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการช่วยอธิบายให้เข้าใจประเด็นของสุขภาพประชาชน	1. ทำให้ประชาชนได้เห็นการพัฒนาเชียงใหม่โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่ไร้ทิศทางและการควบคุมโดยเฉพาะเรื่องการวางผังเมืองรวมและการขาดการวางผังเมืองรวม 2. ทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นว่าการหวังโยเมืองเชียงใหม่ที่มีกลุ่มคนพยายามนำเสนอมานาน แต่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจไม่สนใจในการข้อเสนอดังกล่าว คงปล่อยให้การพัฒนาเป็นไปตามผลประโยชน์จนเกิดผลกระทบเช่นในปัจจุบัน 3. ทำให้คนหลายกลุ่มหันมาให้ความสนใจประเด็นของตึกสูงที่มีผลกระทบต่อผู้คนมากขึ้น		

	แห่งของจิตวิญญาณได้ง่ายขึ้น 2. เพื่อให้เข้าใจถึงการคุ้มครอง/มาตรการทางกฎหมายที่มีไว้ในอดีตและพัฒนาการของกฎหมายที่ให้อำนาจแก่องค์กรท้องถิ่นที่มีสิทธิในการใช้กฎหมายและข้อหลักเลียงที่สามารถทำได้ ค. ประเด็นการร้องเรียนความเดือดร้อน เพื่อให้เข้าใจถึงความเดือดร้อนของผู้คนที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกับตึกสูง และวิธีการจัดการที่ผู้เดือดร้อนเลือกใช้ซึ่งจะทำให้เห็นภาพที่เป็นจริงได้ นอกจากนั้นยังทำให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการสร้างตึกสูง ซึ่งเป็นผลกระทบที่ตามมาเป็นระยะหากไม่มีการวางแผนที่ดี	การได้ตัวเลขผู้เดือดร้อนจากสาธารณสุขแห่งเดียวทำให้เห็นเฉพาะภาพของผลกระทบต่อสุขภาพทางกายเท่านั้น ปัญหาการทะเลาะกันเรื่องเส้นทางจราจร การแย่งชิงน้ำ การลักทรัพย์จึงไม่ได้รับรู้ไว้ให้เห็นชัดเจน		ผู้เดือดร้อนไปแจ้งร้องเรียนหลายที่ เช่น อำเภอ สถานีตำรวจ เทศบาลและแขวงต่างๆ ของเทศบาลทำให้ตัวเลขมีเพียงเล็กน้อย
2. การจัดประชุมระดมความคิดนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดประเด็นและยุทธศาสตร์ในการประเมินผลกระทบ	1. เพื่อให้ทุกกลุ่มอาชีพโดยเฉพาะนักวิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการหลากหลายด้าน และนักการเมืองระดับท้องถิ่นเห็นว่า การกำหนดนโยบายการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนต้องให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดและแสดงทัศนะ เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเสียงใหม่ในอนาคต 2. เพื่อให้ทุกกลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การประเมินผลกระทบสุขภาพในมุมมองที่หลากหลาย	เป็นจุดเริ่มต้นของการพูดคุยในประเด็นการกำหนดนโยบายสาธารณะขององค์กรของรัฐ (องค์กรท้องถิ่น) ที่ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมการนำนักวิชาการและนักวิชาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางศาสนาหลายศาสนามาร่วมแสดงทัศนะร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงความห่วงใยในผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนสุขภาพของเมือง หากการกำหนดนโยบายนั้นไร้ทิศทางที่ยั่งยืน	ผู้แทนองค์กรท้องถิ่นมองเห็นว่าเป็นฝ่ายตรงข้ามที่ไม่หวังดีกับตนเองและไม่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้ขาดการวางแผนที่ดีร่วมกัน	

ทางด้านสุขภาพ	3. เพื่อจุดประเด็นการพูดคุยในวงกว้างของกลุ่มนักวิชาการ วิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมวางแผน/วางแผนเมืองเชียงใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสมกับเชียงใหม่ต่อไป 4. เพื่อต้องการให้มีการรวมพลังเคลื่อนไหวให้องค์กรท้องถิ่นทบทวนนโยบายการสร้างตึกก่อนการตัดสินใจสร้าง			
3. การจัดประชุม ประเมินผล กระบวนการทางด้านสุขภาพ โดยเชิญผู้มีส่วนได้เสียจากการก่อสร้างอาคารสูง	1. เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตการวิจัย และกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้โดยคนทั่วไป ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับต่อไป 2. เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสนำเสนอประเด็นผลกระทบที่ได้รับจากการสร้างตึกสูงซึ่งเป็นตัวอย่างที่นักวิจัยอาจมองไม่ครบถ้วน ซึ่งประเด็นนี้จะเป็นตัวชี้วัดการประเมินผลได้โดยประสบการณ์จริง 3. เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบเกิดความอบอุ่นใจ เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงด้านจิตใจที่อาจจะส่งผลถึงการประเมินผลกระทบในด้านจิตใจต่อไป	ได้จำนวนและเหตุการณ์ที่มีผู้ประสบกับตนเองที่สามารถอ้างอิงได้ ประเด็นนี้จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การประเมินในประเด็นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ใช้เงินเป็นตัวนำ ตลอดจนถึงนโยบายสาธารณะที่สั่งการตรงมาจากรัฐบาลกลางผ่านเครือข่ายที่เป็นองค์กรท้องถิ่น เช่น การพยายามให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคเหนือ	การกำหนดค่าว่ามีส่วนได้ส่วนเสียทำให้จำกัดผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น	

4. การทำแบบสำรวจข้อคิดเห็นและผลกระทบบด้านสุขภาพกลุ่มผู้อาศัยใกล้อาคารสูง ผู้อาศัยในอาคารและประชาชนทั่วไป	เนื่องจากเป็นการประเมินผลกระทบแบบเร็ว จึงเลือกวิธีการศึกษาแบบนี้ เพราะให้ผลเร็วในระยะเวลาอันสั้น	1. กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีการกระจายตามพื้นที่ในสัดส่วนที่เหมาะสม ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ดี 2. การสัมภาษณ์ใช้นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงสาธารณสุขที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี จึงมีความสามารถในการเก็บข้อมูลได้ดี รวมทั้งไม่มีอคติในการสัมภาษณ์เป็น การศึกษาที่ง่าย และสามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้น เหมาะสมกับลักษณะการประเมินชนิดนี้ที่ต้องการผลการ ศึกษาเร็ว 3. สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะทำการประเมินในเชิงลึกต่อไป	1. เนื่องจากระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้สั้น เพราะเป็นการศึกษาแบบเร็ว (rapid appraisal) จึงทำให้ต้องเลือกการ ศึกษาแบบเชิงปริมาณ (quantitative study) ทำให้ไม่อาจทราบข้อมูลบางอย่างที่ถูก ต้องได้อย่างเพียงพอ ซึ่งโดยปกติ ควรจะใช้รูปแบบ การศึกษาแบบเชิงคุณภาพ (qualitative study) จึงจะได้ ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง มากที่สุด แต่ต้อง	เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการศึกษาจึงทำให้การ ประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ถูกจำกัดอยู่ที่การศึกษาแบบเชิง พรรณนา ทำให้อาจไม่ได้ผลกระทบบทางสุขภาพที่ถูกต้อง สมบูรณ์ที่สุด
---	---	--	---	---

			ใช้ระยะเวลาการ ศึกษาที่นานกว่า 2. การประเมินผล กระทบบางอย่าง เช่น สุขภาพทาง กายควรใช้วิธีการ ศึกษาทางระบาค อื่นๆ ประกอบ	
--	--	--	---	--

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าประชาชนชาวเชียงใหม่ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพทั้ง 4 มิติ ดังได้กล่าวมาแล้ว จึงมีข้อเสนอในเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาสุขภาพของประชาชนในเมืองเชียงใหม่ดังนี้

1. การกำหนดเขตการก่อสร้างอาคารสูง (zoning area)

การก่อสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่อาจเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อย่างน้อยควรมีการกำหนดเขตสำหรับการก่อสร้างอาคารสูงไว้โดยเฉพาะรวมทั้งบริเวณที่อนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวด เช่น มีการกำหนดพื้นที่ห้ามสร้างอาคารสูงนอกเหนือไปจากพื้นที่ในเขตสี่เหลี่ยมคูเมือง และมีพื้นที่ฉนวนโดยรอบเพื่อให้เป็นเขตการอนุรักษ์ภูมิทัศน์เมืองเก่าและการอนุรักษ์ทัศนียภาพที่สวยงาม เพราะนอกจากจะง่ายต่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ (infrastructure) แล้วยังทำให้เมืองดูสวยงามอีกด้วย นอกจากนี้ควรมีการกำหนดเขตที่อยู่อาศัยแยกจากเขตของอาคารสูงซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนลง และยังก่อให้เกิดความเป็นธรรมสำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ก่อนที่ไม่ต้องวิตกกังวลว่าจะมีอาคารสูงผุดขึ้นมาในบริเวณใกล้บ้านหรือไม่

2. ควรมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายด้านอาคารสูงและมาตรการการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด

การกำหนดเขตการก่อสร้างอาคารสูง จำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายรวมทั้งเทศบัญญัติหรือข้อบังคับเสียใหม่ โดยเฉพาะช่องโหว่ทางกฎหมายต่างๆ ที่อาจมีการเปิดโอกาสให้มีการหลีกเลี่ยงการก่อสร้างอาคารสูงในบริเวณที่กำหนดให้เป็นเขตห้ามสร้าง นอกจากนั้นกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างทั้งในระหว่างและหลังการก่อสร้างอาคารก็จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งเพิ่มมาตรการการควบคุมอย่างเคร่งครัด ในประเด็นต่างๆ เช่น ระบบความปลอดภัยของอาคารต่ออัคคีภัยและแผ่นดินไหว สถานที่จอดรถ เขตพื้นที่ว่างรอบอาคาร (buffer zone) ระบบการกำจัดขยะและน้ำเสีย รวมทั้งระบบการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้ที่อยู่ในและรอบอาคาร เป็นต้น นอกจากนี้ควรยกเลิกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารสูงที่ออกก่อนการประกาศใช้กฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูง และยังไม่ได้มีการดำเนินการก่อสร้างภายใน 3 ปีนับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาต รวมทั้งมีการควบคุมไม่ให้มีการซื้อขายเก็งกำไรที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ เพื่อลดการก่อสร้างที่ไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของสังคม แต่กลับสร้างความเดือดร้อนให้แทน

3. ควรมีแผนด้านการวางผังเมืองในระยะยาว

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ที่ผ่านมายังขาดวิสัยทัศน์และไร้ทิศทาง โดยมักจะขึ้นกับนโยบายของผู้ปกครองแต่ละคนที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันมา การวางผังเมืองในระยะยาวนอกจากจะต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในประเด็นต่างๆ อย่างรอบด้านแล้ว ยังจะต้องมีการผ่านการจัดทำเวทีประชาพิจารณ์และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอน ที่สำคัญการวางผังเมืองควรจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาเมืองที่มุ่งไปสู่สุขภาวะของผู้ที่อยู่อาศัยในเมืองมากกว่าที่จะมุ่งแต่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว ข้อเสนอสำหรับเมืองเชียงใหม่คือ ควรมีแนวทางการพัฒนาที่เน้นบทบาทที่เด่นๆ เพียงไม่กี่บท

บาท เช่น เป็นศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางการท่องเที่ยว และศูนย์กลางการค้าปลีกค้าส่ง โดยมีการกระจายบทบาทออกไปยังเมืองอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง นอกจากนี้ควรมีการกำหนดพื้นที่ที่ชัดเจนในลักษณะของเมืองใหม่ (Newtown) หรือเมืองใหม่ในเมืองเก่า (Newtown in Town) ไม่ใช่ระบบสัดส่วนของการใช้พื้นที่อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และต้องมีการพิจารณาการวางผังเมืองเป็นสามมิติ โดยนำเอาความสูงของอาคารมาพิจารณาควบคู่กับแนวทางการใช้ที่ดินตามความเหมาะสมทางธรณีวิทยา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อ่อนไหวต่อแผ่นดินไหว เพื่อเปิดโอกาสให้กิจกรรมสมัยใหม่สามารถพัฒนาอาคารในรูปแบบที่ทันสมัยและเป็นอาคารที่มีความสูงเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศของเมือง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพกายยังไม่ชัดเจน โดยควรมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ความเจ็บป่วยของประชาชนที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งควรใช้รูปแบบการศึกษาทางวิทยาการระบาดเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาคารสูงกับผลกระทบด้านสุขภาพกาย โดยน่าจะใช้การศึกษาเชิงนิเวศวิทยา (Ecological Study) ถ้าเป็นไปได้น่าจะได้มีการศึกษาผลกระทบทางด้านสุขภาพกายโดยเฉพาะ
2. ควรจะมีการศึกษาเพื่อประเมินผลดีและผลเสียของอาคารสูง โดยใช้วิธีการประเมินทางด้านเศรษฐศาสตร์ควบคู่กับผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นกับสุขภาพด้วย
3. ควรจะได้มีการศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งแนวทางการป้องกันในเชิงนโยบาย กฎหมาย และการกำหนดแผนแม่บท โดยระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกระดับทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

1. ดวงจันทร์ อภาวัชรุตม์ เจริญเมือง. **การเติบโตของเมืองและสภาวะแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
2. รวี หาญเผชิญ. **ผลกระทบของอาคารสูงต่อสภาพแวดล้อมเมืองเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์เพื่อปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
3. สถาบันภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. **แผนการอนุรักษ์เมืองเก่าเชียงใหม่**. เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม, 2537.
4. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **โครงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวเมืองหลัก: เชียงใหม่**. เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2539.
5. สำนักงานสถาปนิกสุเมธ ชุมสาย, บริษัท M.H. Planning and Development, บริษัทโฟเอสจำกัด, และ บริษัท เอเชียนเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด. **แผนแม่บทการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่**. นำเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ เทศบาลนครเชียงใหม่. 2525.
6. สำนักงานสถาปนิกสุเมธ ชุมสาย, บริษัทหลุยส์โบเฮอร์ริงค์ และ บริษัท เอเชียนเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด. **โครงการเมืองแฝดเชียงใหม่-ลำพูน**. เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539.
7. Duonchan Apavatjirut Charoenmuang. **Study on Planning of Historic Cities in Advanced Industrialized Countries and Developing Nations: Cases of Kyoto and Chiang Mai**. Ph.D. Dissertation, Department of Urban Engineering, the University of Tokyo, 2001.
8. Louis Berger International, Inc. and Chiang Mai University. **Chiang Mai Policy-Based Action Plan for Historic & Environmental Preservation**. Proposed for the Chiang Mai Municipal Council, the Office of Mayor of Chiang Mai, the Chiang Mai Provincial Council, the Office of Governor of Chiang Mai, 1991.

ภาคผนวก ก.

ทบทวนเอกสารจากสรุปแฟ้มข่าวเกี่ยวกับอาคารสูง (พ.ศ. 2532-2545)

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
18 พฤษภาคม 2532 ต้นกฎหมาย ควบคุมอาคาร สูง ติดเบรค คอนโดฯ เชียงใหม่	- เทศบาลนครเชียงใหม่ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการปลูกสร้างอาคารสูง ได้แก่ 1. กำหนดบริเวณห้ามปลูกสร้างอาคารสูงบริเวณริมฝั่งแม่น้ำปิง กำหนดความสูงของอาคารให้ได้สัดส่วนกับระยะห่างพื้นที่โดยรอบและระยะห่างจากริมตลิ่ง 2. กำหนดพื้นที่จอดรถให้เพียงพอกับจำนวนคนที่เข้าไปใช้อาคาร 3. กำหนดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัย 4. กำหนดให้ผู้ก่อสร้างรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขยายท่อระบายน้ำ 5. ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีที่ดิน 6. กำหนดระบบระบายน้ำโสโครก 7. กำหนดระบบสิ่งปฏิกูลที่มีประสิทธิภาพ 8. กำหนดปลั๊กย่อยอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นภายหลัง - เทศบาลเสนอต่อสัณนิบาตแห่งประเทศไทยเพื่อผลักดันให้มีกฎหมายควบคุมอาคารที่มีประสิทธิภาพออกมาบังคับใช้ได้ทันกับการขยายตัวของเมืองเชียงใหม่	สยามรัฐ, หน้า 14	นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
9 มิถุนายน 2532 คนเชียงใหม่ ยื่นบัญชีทาง ว่าวค่าน คอนโดฯ เชียง ดอยสุเทพ	- ตัวแทนประชาชนเชิงดอยสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ ยื่นหนังสือถึงจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอให้ระงับโครงการก่อสร้าง 1. คอนโดมิเนียม 103 โครงการ 4 สูง 17 ชั้น 2. แกรนด์วิลล์เชียงใหม่ สูง 15 ชั้น บนถนนห้วยแก้ว ซอย 3 เหตุผลคือมีโรงแรมและคอนโดมิเนียมอยู่แล้ว มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นและการสัญจรไม่สะดวก 3. โครงการคอนโดมิเนียมแกรนด์วิลล์เชียงใหม่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดพระธาตุนพ เพราะจะสูงค่าศาสนสถาน - ประชาชนบ้านเชตุพน อำเภอเมืองเชียงใหม่ ยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้างคอนโดมิเนียมบริเวณถนนเจริญราษฎร์ อำเภอเมือง เพราะจะบดบังทัศนียภาพของเมือง	สยามรัฐ, หน้า 4	- นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ = ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ - ร.ต.เพชร คุ่มสอน = รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
11 กรกฎาคม 2532 พระเชียงใหม่ ค้านคอนโดฯ ที่ผู้สร้างไม่ เคารพศาสนา	-รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ พระโพธิ์รังษี ทำหนังสือถึงผู้ว่า ราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายกเทศมนตรี และเจ้าคณะ จังหวัดเชียงใหม่ ขอให้พิจารณาการคัดค้านคอนโดมิเนียม เพราะจะบดบังทัศนียภาพ สิ่งแวดล้อมและทำลายภาพพจน์ที่ ดีงามของโบราณสถานและโบราณวัตถุของเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะการก่อสร้างใกล้วัดหรือติดกับวัด เป็นการแสดงถึง ความไม่เคารพต่อพุทธศาสนา	มติชน, หน้า 15	
11 กรกฎาคม 2532 ชาวเชียงใหม่ ให้ข้อคิดสร้าง เมืองใหม่เป็น ไปได้	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เสนอทางออกเพื่อแก้ปัญหาข้อ ขัดแย้งของการสร้างอาคารสูงที่ถูกต้องด้านจากคนท้องถิ่น และ เพื่อเป็นทางออกสำหรับความเจริญเติบโตใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยเสนอ 2 ทางเลือก 1. สร้างเมืองใหม่ให้เมืองทันสมัย ทั้งรูปแบบอาคารและ เทคโนโลยีที่ใช้ 2. จำลองเมืองเก่ามีการใช้สถาปัตยกรรมต่าง ๆ ให้เป็นเมือง เก่าเหมือนเชียงใหม่สมัยเก่า ซึ่งตนกำลังขอความคิดเห็นจากประชาชน และควรหาทุนให้นัก วิชาการจากสถาบันต่าง ๆ ไปวิจัยวางแผน ซึ่งควรจะสนับสนุน และอยากให้ทำกันอย่างจริงจัง	มติชน, หน้า 1, 2	นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่
14 กรกฎาคม 2532 เชียงใหม่แนะ มท.ออกกฎหมาย ตึกสูง	- เทศบาลขอขยายพื้นที่ความรับผิดชอบจาก 40 เป็น 120 ตาราง กิโลเมตร และเนื่องจากเทศบาลไม่มีอำนาจการก่อสร้าง อาคารสูงจึงเสนอมาหาไทยผ่านสันนิบาตเทศบาล เพื่อออก กฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารสูงเพื่อไม่ให้สร้างปัญหาให้กับ เมืองเชียงใหม่และประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงในระยะสั้นควรแก้ ปัญหาโดยการออกเทศบัญญัติควบคุม ในระยะยาวควรขยาย พื้นที่เทศบาลเพื่อกำหนดเขตการก่อสร้างที่แน่นอน เทศบาลมี ความพร้อมทุกด้านที่จะพัฒนาให้เป็นเขตชานเมืองเมืองใหม่ อีกเมืองหนึ่ง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน	มติชน, หน้า 29	นายวันชัย บุญยสุรัตน์ =ปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
16 กรกฎาคม 2532 คุมคอนโดมิ เนียมที่ตั้งติด ริมแม่น้ำปิง	- คอนโดมิเนียมอย่างน้อย 2 โครงการที่ตั้งติดริมแม่น้ำปิงที่ฟ้า ฮ่ามและต.หนองหอย สร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชน นอก จากอาศัยความงามของทัศนียภาพริมน้ำปิงแล้วยังหวังใช้น้ำ ปิงไปทำน้ำประปาและถ่ายเททั้งน้ำเสีย จำเป็นที่ฝ่ายสาธารณสุข และเทศบาลจะต้องมาดูแลเรื่องนี้ กรมเจ้าท่าก็ต้องกำหนด พื้นที่ให้ถูกต้อง และเรียกร้องให้มีการใช้กฎหมายมาดำเนินการ ในเรื่องนี้ก่อนที่จะทุกอย่างจะสายเกินไป	ไทยนิวส์, หน้า 3	
7 สิงหาคม 2532 สร้างอาคารสูง ในเขตเทศ บาล	- ปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ชี้แจงว่ามีการร้องเรียนเกี่ยวกับการ สร้างอาคารสูงในเขตเทศบาลกันมากกว่าทำให้เสียทัศนียภาพ และลบหลู่วัดวาอาราม จากการประชุมคณะกรรมการ บริหารสันนิบาตเทศบาลในกลางเดือน มิ.ย. ที่ผ่านมา ที่ ประชุมได้พิจารณาถึงเรื่องการที่มีผู้ขออนุญาตสร้างคอนโดมิ เนียมหรือโรงแรมสูง ๆ กันมากซึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาพแวด ล้อม เนื่องจากทางราชการไม่มีการวางผังเมืองล่วงหน้าเพื่อ รองรับความเจริญของเมืองและไม่มีกฎหมายสำหรับการควบ คุมอาคารสูง ทำให้เทศบาลไม่สามารถจัดส่วนการใช้ที่ดิน สร้างอาคารสูงได้ ผลกระทบคือที่จอดรถไม่เพียงพอ ปัญหา การขนถ่ายขยะและน้ำเน่าเสีย ที่ประชุม สทท. ได้พิจารณา แล้วและได้ส่งเรื่องให้ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข - กรมการปกครองและกรมโยธาธิการได้ขอให้ออกประกาศ กระทรวงมหาดไทยห้ามการก่อสร้างอาคารสูงในบางบริเวณ	บ้านเมือง, หน้า 18	นายวันชัย บุญยสุรัตน์ =ปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
20 กันยายน 2532 คอนโดฯ เชียงใหม่ กระเทือน กำหนดพื้นที่ ให้ก่อสร้าง	- ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ไม่เห็นด้วยกับการที่ประชาชนร้องเรียนให้ทางราชการกำหนดพื้นที่การสร้างอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ และขอคัดค้านการกำหนดพื้นที่ก่อสร้างอาคารสูงเพราะจะทำให้โครงการสร้างคอนโดมิเนียมบางแห่งชะลอการสร้างและหลายโครงการต้องยกเลิกไป ซึ่งจะกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวของเชียงใหม่ - ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เสนอมาตรการต่อกระทรวงมหาดไทย ขอให้มีการควบคุมการก่อสร้างใน 4 เขตคือ 1). ภายในบริเวณคูเมืองด้านในห้ามมิให้สร้างอาคารสูงเกิน 12 ม. 2).แนวคูเมืองด้านทิศตะวันตกไปถึงเชิงดอยสุเทพด้านใต้ตั้งแต่แนวถนนสุเทพไปติดทิศเหนือ ห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 16 ม. 3).บริเวณสองฝั่งแม่น้ำปิง ตั้งแต่อำเภอแมริม อำเภอเมือง ห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 16 ม.และต้องห่างจากฝั่งไม่น้อยกว่า 5 ม. 4).ห้ามสร้างอาคารสูงใกล้สถานศึกษา วัด หน่วยราชการและโรงพยาบาลในระยะ 50 ม. และสูงไม่เกิน 20 ม.	สยามรัฐ, หน้า 2	นายนิธย์ วังวิวัฒน์ =ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่
12-14 ตุลาคม 2532 ดร.ไพรัตน์ได้ คุมอาคารสูง เชียงใหม่ลง ทุนไม่ชะงัก แต่ผู้สร้าง ระงับงานเอง	- ผู้ว่าฯเชียงใหม่เห็นว่าการควบคุมอาคารสูงไม่ทำให้การลงทุนชะงัก แต่ผู้สร้างหยุดโครงการเอง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และประธาน กรท.จังหวัดเชียงใหม่ชี้แจงว่าในพื้นที่ในคูเมืองเป็นจุดที่เกิดความขัดแย้งระหว่างภาคธุรกิจกับกลุ่มอนุรักษ์มาก ฝ่ายธุรกิจเห็นว่าควรเปลี่ยนพื้นที่บริเวณนี้ให้สามารถสร้างตึกสูงได้แต่คณะกรรมการผังเมืองมีมติให้คงเทศบัญญัติเดิมที่เก็บเป็นพื้นที่อนุรักษ์ - ที่ผ่านมามีการระงับการก่อสร้างอาคารสูงประมาณ 30 กว่าราย ดังนั้นการจำกัดความสูงอาคารในคูเมืองจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการลงทุน จากการสำรวจของเจ้าหน้าที่หลังเกิดแผ่นดินไหวพบว่าอาคารสูง 10 ใน 12 แห่งเกิดรอยร้าว คาดว่าจะมีการเสนอไปในกฎกระทรวงให้ป้องกันปัญหาจากการเกิดแผ่นดินไหวด้วย	ประชาชาติ ธุรกิจ หน้า 29	- ดร.ไพรัช เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
22 ธันวาคม 2532	- กระทรวงมหาดไทยเตรียมออกกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงในเชียงใหม่ ห้ามสร้างสูงเกิน 4 ชั้นใกล้มรดกวัฒนธรรม ระยะ 100 เมตร ตามที่จังหวัดเสนอมาเพื่ออนุรักษ์และรักษาธรรมชาติแวดล้อมให้ดูสวยงามไม่เกิดมลภาวะ	ไทยรัฐ, หน้า 1, 23	-นายประมาณ อติเรกสาร = รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย -นายอเนก สิทธิประศาสน์ = ปลัดกระทรวงมหาดไทย -นายอารีย์ วงศ์อารยะ = รองปลัด ฯ
22 ธันวาคม 2532 กำหนดเขตอาคารสูงเพื่อออกกฎกระทรวง	- คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ห้ามสร้างอาคารสูงจังหวัดเชียงใหม่มีมติกำหนดเขตพื้นที่ห้ามสร้างอาคารสูงใหม่ดังนี้ 1. ในเขตสี่เหลี่ยมคูเมืองให้คงข้อกำหนดเดิม 2. ริมน้ำปิงในเขตเทศบาลต้องห่าง 50 ม. ต้องมีการสร้างโรงบำบัดน้ำเสียและจำกัดความสูงไม่เกิน 16 ม. 3. ให้ห่าง 100 ม.จากวัดและโบราณสถาน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จะรับนำเสนอไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาออกเป็นกฎกระทรวง	ไทยนิวส์, หน้า 3	-ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -เจ้าหน้าที่โยธาธิการจังหวัด -ผู้แทนกรมศิลปากร -ผู้แทนศึกษาธิการ
24 มกราคม 2533 ยื่นหนังสือค้านมติห้ามตึกสูงในเชียงใหม่	-หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่กับผู้ประกอบการอาคารสูง และชมรมค้าวัสดุก่อสร้างจังหวัดเชียงใหม่ ยื่นหนังสือถึงนายกเทศมนตรี และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ค้านมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 8 ม.ค. ที่ให้สร้างอาคารริมฝั่งแม่น้ำปิงสูงได้ไม่เกิน 12 ม. และสร้างอาคารสูงเกิน 16 ม. ได้ต้องห่างจากวัดและโบราณสถานไม่น้อยกว่า 100 ม. เนื่องจากว่าไม่มีตัวแทนจากพวกตนในที่ประชุม มีเพียงกลุ่มผู้ต่อต้านอาคารสูงฝ่ายเดียว จึงขอให้มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องกันใหม่	ไทยรัฐ, หน้า พิเศษหน้า 4	นายวรกร ตันตรานนท์ = นายกเทศมนตรี นายไพรัตน์ เดชะรินทร์ = ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
28 มกราคม 2533 เชียงใหม่ หายนะกำลังมาเยือน	- เดนิส ยัง นักข่าวรอยเตอร์แสดงความห่วงใยที่เชียงใหม่ซึ่งเต็มไปด้วยความสวยงามด้วยธรรมชาติกำลังเปลี่ยนไปและนับวันจะเจตนาตายเมื่อถูกคอนโดมิเนียมทะลวงท้องฟ้าเป็นช่องแย่งพื้นที่และอากาศ “สัญลักษณ์ของโรคบ้าเห่อแบบเมืองใหญ่” ปรากฏให้เห็นชัดเจนแทนที่เมืองที่เคยสงบ นายศิริชัย นฤมิตรักษ์การ สถาปนิกและอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เห็นว่าหากไม่ลงทุนป้องกันไว้เนิ่น ๆ อีก 40 ปีข้างหน้าเมืองหุบเขาจะเกิดมลพิษ ยากที่จะแก้ไข ขณะนี้มีคอนโด	สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์, หน้า 64	

	ถึง 32 แห่งที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและโรงแรมอีก 20 แห่ง - ประธานหอการค้ามีความเห็นตรงข้ามการออกกฎหมายห้ามสร้างอาคารสูง หากกีดกันไม่ให้สร้างบริเวณที่มีอาคารสูงมากอยู่แล้วจะทำให้การก่อสร้างกระจายไปจุดอื่น		
6 กุมภาพันธ์ 2533 “คอนโด”เป็นศรีโสเภณีเป็นสง่า-คนเวียงพิงค์ประเทศมีอบต่านตึกสูงระฟ้า	- ชาวบ้านและนักศึกษาชุมนุมบริเวณหน้าอนุสาวรีย์สามกษัตริย์เพื่อต่อต้านการก่อสร้างริมฝั่งคอนโดนิเนียม ริมฝั่งแม่น้ำปิง ติดกับเชิงสะพานนครพิงค์ริมถนนเจริญราษฎร์ ต.ฟ้าฮ่าม สูง 21 ชั้น เริ่มตอกเสาเข็มไปแล้ว 55 ต้น และต้องตอกอีก 400 ต้น ผลกระทบคือชาวบ้านที่มีบ้านอยู่บริเวณใกล้เคียงได้รับความเสียหายและเดือดร้อน บ้านมีรอยร้าว และดินทรุด - ตัวแทนของผู้ชุมนุมยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อเร่งให้ออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการควบคุมอาคารสูงในเขตเมืองเชียงใหม่	ไทยรัฐ, หน้า 1, 26	นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ = ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
6 กุมภาพันธ์ 2533 เผาพริกไล่คอนโดฯ อีก	-ชาวฟ้าฮ่ามคัดค้านคอนโดฯ ใกล้วัด บวงสรวงหน้าอนุสาวรีย์สามกษัตริย์สาบแช่งนายทุนแล้วเดินขบวนปิดถนนเจริญราษฎร์ พระผู้ใหญ่และนักศึกษาร่วมกับกลุ่มนักศึกษาร่วมกับกลุ่มนักศึกษาคัดค้านคอนโดฯ -ผู้ว่าฯบอกว่าเป็นเรื่องของท้องถิ่น ส่วนเทศบาลบอกว่าไม่มีกฎหมายอะไรจะควบคุมตึกสูง	ไทยนิวส์, หน้า 1, 16	-นายวิทยา กระแสชัย ร่วมกับกลุ่มอนุรักษ์ -พระโพธิ์รังษี = เจ้าอาวาสวัดพันตอง/รองเจ้าคณะจังหวัด -นพ.ทองรัก ลีระพันธุ์ อดีตรัฐมนตรีสาธารณสุข -นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัด -นายสัญญา ไชยสถาน เทศมนตรีฝ่ายงานช่าง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
28 กุมภาพันธ์ 2533	- ชาวบ้าน 500 คนย่านฟ้าฮ่าม ถนนเจริญราษฎร์ชุมนุมหน้าเทศบาลเผาพริกเผาเกลือสาปแช่งและเผาหุ่นฟางคอนโดมิเนียมและหุ่นนายวรกร ตันตรานนท์ และคณะที่อนุมัติการสร้างคอนโดมิเนียมซึ่งจะทำลายทัศนียภาพของวัดวาอารามและก่อปัญหามลพิษในอากาศ - ขณะเดียวกัน ด้านประตูหลังเทศบาลมีกลุ่มคนงานก่อสร้างอาคารคอนโดมิเนียม นำดอกไม้มาให้กำลังใจนายกเทศมนตรี	ไทยรัฐ, หน้า 1, 26	- ชาวบ้านดอนจั่น ทำศาลา มาร่วมประท้วงเพราะเทศบาลเอายะปั้งทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน - สมาชิกสภาเทศบาล 9 คนประกาศลาออก คือ - นายศรีสวัสดิ์ อวพันธ์ - นายเสาร์คำ จอมภักดี - นายธงชัย ระมิงวงศ์ - นายบุญคิด วัชรศาสตร์ - นายมนัส ศิริมหาราช - นายไพรัตน์ อุดิลปักษี - รอ.ทองแถม สุทธิพงษ์ - นายประเสริฐ มงคล-สุวรรณ - นายอนุสรณ์ วงศ์วรรณ
7-13 พฤษภาคม 2533 คอนโดฯ เชียงใหม่ แร่ง ด้านถึงดวง ดาวที่พราว แสง	- กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูง หลังจากที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงนี้แล้ว ความเคลื่อนไหวในการก่อสร้างคอนโดมิเนียมก็ซบเซาลง กลุ่มนายทุนยังไม่ลดละความพยายามทุกวิถีทางเพื่อจะสร้างคอนโดมิเนียม “ขาย” ให้ได้ โดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม - กลุ่มผู้นำการคัดค้านได้กล่าวว่า จะต่อสู้ต่อไปเพื่อชีวิตความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่	ข่าวพิเศษ, หน้า 38-39	การออกกฎกระทรวงเป็นผลของการเคลื่อนไหวของประชาชนที่คัดค้านการก่อสร้างตึกสูง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
20-23 พฤษภาคม 2533	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือถึงเทศบาลนครเชียงใหม่ให้งดเว้นการออกใบอนุญาตก่อสร้างตามที่ระบุไว้ในร่างกฎกระทรวงควบคุมอาคารสูงเชียงใหม่ หากเจ้าของโครงการไม่สามารถก่อสร้างได้ ต้องคืนเงินมัดจำและเงินค่างวดต่างๆ แก่ลูกค้าพร้อมดอกเบี้ย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 - ข้อเสนอร่างกฎกระทรวงควบคุมอาคารสูงเชียงใหม่แบ่งพื้นที่เป็น 1. สี่เหลี่ยมคูเมืองให้สร้างสูงไม่เกิน 3 ชั้น 2. บริเวณตะวันตกจรดเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุยไล่มาตามถนนโชตนาถึงประตูช้างเผือก ไล่มาตามถนนบุญเรืองฤทธิ์เข้าถนนล้อมเมืองจนไปบรรจบถนนหน้าสนามบินสร้างสูงได้ไม่เกิน 16 เมตร 3. ตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิงในเขตเทศบาลทั้งหมดสร้างสูงไม่เกิน 12 เมตร 4. รัศมี 50 เมตรรอบสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โรงพยาบาล และโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากร ห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 16 เมตร	ประชาชาติ ธุรกิจ, หน้า 23	- นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
21 พฤศจิกายน 2533 กองทัพอากาศ คอนโดฯ 24 ริมฝั่งผด เปลี่ยน	- 19 พฤศจิกายน เวลา 19.00 น. ริเวอร์ไซด์คอนโดมิเนียมฝั่งลุ่มเสียงดังก็ก้อง สาเหตุจากเสาเข็มไม้แบบส่วนห้องโถงใหญ่ชั้น 3 รับน้ำหนักโครงสร้างไม่ไหวจึงถล่ม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่สั่งการให้เทศมนตรีฝ่ายโยธาตรวจสอบแบบแปลนก่อสร้าง หากเห็นไม่ปลอดภัยให้ระงับการก่อสร้างไปเลย	ไทยรัฐ, หน้า1, 22	นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -นายวาทย์ วิทยุสันติ =เทศมนตรีฝ่ายโยธา -นายวันชัย บุญยสุรัตน์ =ปลัดเทศบาล

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
22 พฤศจิกายน 2533 สอบคอนโด ถล่มสงสัย สร้างเถื่อน เดชะบุญไม่มี คนตาย ยันผิด ระจับแน่	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่สั่งสอบคอนโดพื้นล่างของบริษัท เชียงใหม่ริเวอร์ไซด์จำกัด เชียงสะพานเม้งราย ต.หนองหอย มี บริษัทเชียงใหม่คอนสตรัคชั่นเป็นผู้รับเหมา ซึ่งอยู่ระหว่างการ ก่อสร้างถล่มลงเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน ที่ผ่านมา เป็นเหตุให้ ห้องโถงขนาดใหญ่ที่มีความสูง 7 เมตรถล่มลงมา ช่างที่คุมคน ให้การว่าการถล่มเกิดจากการสั่นสะเทือนของเครื่องเทปูน จน ไม่แบบที่ค้ำยันทนรับแรงสะเทือนไม่ไหว ผู้ว่าฯ จึงสั่งการให้ รองผู้ว่าฯและโยธาธิการจังหวัดตรวจสอบ ผู้ว่าฯเห็นว่ากำลัง เจ้าหน้าที่โยธาธิการจังหวัดมีน้อยจึงซึ่งตรวจสอบไม่ทั่วถึงและ จะขออัตรากำลังเพิ่มจากมหาดไทย	บ้านเมือง, หน้า 1, 20	-นายไพรัตน์ เตชะรินทร์ =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายจำเนียร ศศิบุตร =รองผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่
29พฤศจิกายน- 1 ธันวาคม 2533 2 ตึกสูง เชียงใหม่ แหวกกระแส คัดค้านยื่น อุทธรณ์ขอใบ อนุญาตในเขต ห้ามขึ้น	- โครงการก่อสร้างอาคารสูง 2 รายคือ โครงการศรีรัตนาคอนโด มิเนียม ก่อสร้างอาคารสูง 25 ชั้น บริเวณถนนเชียงใหม่-สัน กำแพง ใกล้กับวัดบวรศรีนครหลวง และโครงการของนายแพทย์ อนุพันธ์ เลิศธนะโมค ก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยสูง 12 ชั้น จำนวน 2 หลัง ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์อาคาร เพื่อขอผ่อนผันให้มีการออกใบอนุญาตก่อสร้าง อาคารให้ เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ยื่นเรื่องเสนอต่อกระทรวง มหาดไทยแต่ถูก ปฏิเสธ	ประชาชาติ ธุรกิจ, หน้า 22	โครงการเริ่มก่อสร้างโดยที่ ยังไม่มีใบอนุญาต
6 กรกฎาคม 2534 นักลงทุนที่ เชียงใหม่หนัก อก ก่อสร้าง อาคารสูงไม่ คุ้มทุน	- นักลงทุนหนักใจเพราะที่ดินในเขตเทศบาลมีราคาแพงแต่ สร้างสูงไม่ได้เพราะติดข้อกำหนดห้ามสร้างอาคารสูงโดย เฉพาะแนวชั้นลงของเครื่องบิน นต.เวชพงษ์ชี้แจงว่าระเบียบ ของกองทัพอากาศที่ว่าด้วยฐานเป็นทหาร พ.ศ.2534 ที่บังคับ ใช้นั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติ ด้วย เขตปลอดภัยราชการทหาร พ.ศ.2476 ซึ่งต้องจำกัดความ สูงของสิ่งปลูกสร้างเพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามใช้หาข่าว สังเกต การณ์และเป็นฐานก่อวินาศกรรม และกีดขวางต่อวิถีกระสุน ปืนต่อสู้อากาศในกิจการป้องกันฐานบิน	วัฏจักร, หน้า 10	-นต.เวชพงษ์ พันธุ์ศรี =นายทหารประจำ-สัมพันธ กองพัน 41

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
22-24 สิงหาคม 2534 เรียลเอสเตต เชียงใหม่โคมาโปรเจ็กเจอ สารภูเหล็ก	- มีการประกาศกฎกระทรวงห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 12 ม. สองฟากแม่ปิง และ 16 ม. รอบสถานศาสนาในรัศมี 100 เมตร ทำให้โครงการพัฒนาที่ดินหลายโครงการเช่นที่ดินของนายสุระจันทร์ศรีชวาลา 4 ไร่ใกล้กังสดลอังกฤษ ของกลุ่มเชียงใหม่พลาซ่าใกล้วัดศรีดอนไชย ของกลุ่มชุมพลเข้าสู่บริเวณแม่ปิงและโครงการอื่นๆ อีกกว่า 100 โครงการ ซึ่งเตรียมก่อสร้างโรงแรมและคอนโดไม่สามารถสร้างได้	ประชาชาติธุรกิจหน้า 22	-นายพงษ์ สุภาวสิทธิ์ =ประธานสภาเทศบาล จังหวัดเชียงใหม่
23 สิงหาคม 2534 ระบบขจัดน้ำเสียคอนโดฯ เชียงใหม่ชุย	- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ตรวจระบบบำบัดน้ำเสียจากกลุ่มเป้าหมายคือ คอนโดมิเนียม 7 แห่ง โรงงานอุตสาหกรรม 10 แห่ง โรงแรม 39 แห่ง โรงพยาบาล 10 แห่ง พบว่าคอนโดฯ 5 แห่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียอีก 2 แห่งระบบยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน - โรงงานที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานมี 2 แห่ง : หจก.อรุณศรีพืชผล – ทำผักดอง และ หจก.เจริญผล - ทำเส้นก๋วยเตี๋ยว - โรงแรมไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย 20 แห่ง มี 2 แห่งได้มาตรฐาน คือ โรงแรมดิเอ็มเพรสและโรงแรมธาริน - โรงพยาบาลนครพิงค์ได้มาตรฐาน ส่วนสวนดอกให้รางวัลไม่ได้เพราะเป็นองค์กรเดียวกับองค์กรตรวจสอบ โรงพยาบาลส่วนใหญ่ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย	มติชน, หน้า 26	
29 สิงหาคม 2534 รายงานทัศนคติของชาวเชียงใหม่ยุค “คอนโด” เต็มเมือง	- รศ.รพีพร เวชยันต์วุฒิ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สัมภาษณ์ประชาชนใน 4 แขวง ซึ่งประชากร 50.1% ไม่เคยย้ายไปอยู่ถิ่นอื่น และ 44% ย้ายมาจากจังหวัดอื่น พบว่า 77% จะต่อต้านหากคอนโดอยู่ใกล้กับที่อยู่ และเห็นว่าคอนโด ส่งผลเสียด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม ผังเมือง และชนบทธรรมนิยมประเพณี 82% ต้องการให้เชียงใหม่สงบร่มเย็นเหมือนในอดีต เขตเมืองเก่าต้องการให้อนุรักษ์บ้านเรือนแบบล้านนา และไม่ต้องการเลือกซื้อคอนโด เพราะราคาแพงเกินไป ไม่ปลอดภัยและการอาศัยคอนโด เหมือนอยู่สลัมกลางอากาศ	มติชน, หน้า 18	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
30 สิงหาคม 2534 คอนโดฯ เชียงใหม่ แรงขับหันผุด โรงแรม	- นักลงทุนก่อสร้างคอนโดมิเนียมหลายแห่งพยายามเปลี่ยนรูปแบบและแนวทางธุรกิจ เช่น อำนาจความสะดวกและปรับปรุงระบบขาย อีกส่วนหนึ่ง เช่น เชียงใหม่ริเวอร์ไซด์คอนโดมิเนียมพยายามเปลี่ยนเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง ซึ่งคาดว่าจะได้รับการอนุญาตเปลี่ยนแปลงเร็ว ๆ นี้ - โยธาธิการจังหวัดและสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่เผยมีโครงการก่อสร้างคอนโดฯ ทั้งหมด 58 โครงการก่อสร้างแล้ว 12 โครงการ อยู่ระหว่างก่อสร้าง 22 โครงการและ 24 โครงการ กำลังขอใบอนุญาตก่อสร้าง หากก่อสร้างทุกโครงการ เชียงใหม่คงมีอาคารสูงเกือบล้านเมือง	มติชน, หน้า 3	
2 กันยายน 2534 เตรียมเล่นงาน อาคารสูง บังคับสร้างบ่อ เก็บน้ำเสีย	- เทศมนตรีฝ่ายงานช่างและโยธาเตรียมออกเทศบัญญัติบังคับให้อาคารสูงริมแม่น้ำปิงสร้างบ่อเก็บน้ำเสียเพื่อลดมลภาวะทางน้ำ เนื่องจากน้ำปิงเริ่มเน่าเสียเพราะมีการถ่ายเทของเสียลงในน้ำปิง - สท.เขตช่างคลานกล่าวเตือนประชาชนที่ขอยื่นขออนุญาตไปตั้งที่ถนนรัตนโกสินทร์ หากโดนจับจะถูกปรับ 500 บาท	ข่าวสยาม, หน้า16	-นายสมศักดิ์ บุญตระกูล =เทศมนตรีฝ่ายโยธา -นายประเสริฐ ธนาฤทธิ์ =เทศมนตรีฝ่ายการศึกษา -นายอุดม นิมเจริญ =สท.เขตช่างคลาน
25 กันยายน 2534 ถอนใบ อนุญาตวิศวกร ช้วยละเลย คุย สร้างคอนโดฯ หลาย 2 ราย เชียงใหม่- กทม.	- เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2534 กระทรวงมหาดไทยโดยคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมประกาศเพิกถอนใบอนุญาตวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้างอาคารริเวอร์ไซด์คอนโดมิเนียม ต.หนองหอย เชียงใหม่ และอาคาร คสล.2 ชั้น ซอยศรีสวัสดิ์ เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร รวม 2 แห่งฐานผิดมารยาทแห่งวิชาชีพ เนื่องจากวิศวกรคุมงานก่อสร้างอาคารริเวอร์ไซด์คอนโดมิเนียมไม่ควบคุมการก่อสร้างในสถานที่ก่อสร้างโดยเฉพาะในวันที่เกิดเหตุ ทำให้อาคารถล่มเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2533 และวิศวกรผู้คุมงานก่อสร้างอาคาร 6 ชั้น ซอยศรีสวัสดิ์ กระทำผิดไปจากแบบแปลนและก่อสร้างเป็น 8 ชั้น โดยเห็นชื่อว่าเป็นวิศวกรควบคุม แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้ทำ การถอนใบอนุญาตวิศวกรกระทำไปเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเป็นการป้องกันอันตรายอันเกิดจากการก่อสร้าง	กรุงเทพ ธุรกิจ, หน้า 2	-ร.ต.กิตติ ประทุมแก้ว =ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย -นายมานะ สรรพกิจ =วิศวกรริเวอร์ไซด์คอนโดฯ -นายพิชัย สติรสมภพกุล =วิศวกรอาคาร 6 ชั้น

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
15 มีนาคม 2535 โชคชัยทาวเวอร์ รูนไม่จบ กลุ่มต่อต้าน รวมพลังสู้ต่อ	- หลังจากที่โครงการถูกระงับก่อสร้างไปเมื่อกลางปี 2534 โครงการนี้ได้รับอนุญาตเมื่อปี 2533 และได้รับอนุญาตจากกองทัพอากาศ มีนาคม 2532 เดิมขอ 12 ชั้น แต่กองทัพให้ลดเหลือ 8 ชั้น และระบุว่าต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีนับแต่วันได้รับอนุญาต แต่ถูกต่อต้านเพราะมีถนนแคบ พื้นที่โครงการมีเพียง 400 ตารางวา ถนนแคบไม่มีทางระบายน้ำ - สภาตำบลสุเทพเคยมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างอาคารสูงในเขตตำบลสุเทพ - การดำเนินงานผิดขั้นตอนเพราะขออนุญาตจากโยธาธิการก่อนกองทัพและการอนุญาตได้รับความสูงไม่เท่ากันจึงน่าจะต้องเป็นโมฆะ	ผู้จัดการ, หน้า 1, 2	-นายยงยุทธ อินตา =ประธานชมรมเยาวชน อาสาบำเพ็ญประโยชน์ จังหวัดเชียงใหม่ / คัดค้าน -นายจริง คำวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน ม.8 / สนับสนุน -พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล = ผบทบ. อนุมัติการก่อสร้าง
27 สิงหาคม 2536	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่สั่งตรวจสอบการขออนุญาตต่อเติมอาคารและโรงแรมอย่างจริงจัง หลังเหตุการณ์โรงแรมในเมืองโคราชถล่ม บทความชี้ว่ามีการทำผิดกฎหมายมาก	ข่าวสยาม, หน้า 5 คอลัมภ์ใต้ จิตสำนึก ของจรรยา บรรณ	-นายชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์ = ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ - น.ส.เหมยอิง อมรวงูร = ปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่
2-5 กรกฎาคม 2538	- ศาสตราจารย์อัน นิมนานเหมินท์สรุปความเห็นเกี่ยวกับตึกระฟ้าว่า ในอเมริกาความสูงของอาคารเป็นปฏิกิริยากับที่ว่างระหว่างอาคาร ยิ่งอาคารสูงมากช่องว่างยิ่งน้อย - ผลกระทบอาคารสูงในแง่ต่าง ๆ มีดังนี้ 1. ทัศนวิสัย 2. ปัญหาแผ่นดินไหว ไฟไหม้ 3. สร้างปัญหาแก่บริการสาธารณะ 4. ขัดกับหลักจิตวิทยาทำให้คนแก่เหงาและฆ่าตัวตายมาก 5. ด้านเศรษฐกิจ-ค่าก่อสร้างแพง 6. ความเชื่อมโยงกับราคาที่ดิน	ผู้จัดการราย วันภาค เหนือ, หน้า 4 (บทความ- พิเศษ)	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
4 กรกฎาคม 2538 ต้นกฎหมาย อาคารสูงสร้าง กันแผ่นดิน ไหว	- ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือรายงาน ว่า เกิดแผ่นดินไหวเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม วัดได้ 3.8 ริกเตอร์รู้สึกได้ทั้งในเชียงใหม่และเชียงราย ศูนย์กลางอยู่ที่อ.ฝาง หลังแผ่นดินไหวได้เกิดการตื่นตัวตรวจสอบและหาวิธีป้องกัน โครงการอาคารสูง เช่น โรงแรมเวสทินรีบออกมาแถลงว่า มีระบบป้องกันแรงสั่นสะเทือนสามารถรับได้มากกว่า 7 ริกเตอร์ โครงการริมปีงคอนโดฯ ออกมาปฏิเสธว่าอาคารไม่ได้รั่วตามที่ชาวบ้านร้องเรียน - ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ คิดว่าอาคารสูง ๆ ในตัวเมืองเชียงใหม่ไม่จำเป็นต้องส่งเจ้าหน้าที่จับตามองเป็นพิเศษเพราะหากอาคารที่มีปัญหาจะมีรายงานเข้ามาที่จังหวัด - ผศ.ดร.สัมพันธ์ สิงหเดชวรพันธุ์ ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เห็นว่ารัฐควรสนับสนุนนักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องให้มามาตรฐานป้องกันแผ่นดินไหวที่เป็นระบบมากกว่าที่เป็นอยู่ นายสมศักดิ์ เตชะเอราวัณ กรรมการผู้จัดการบริษัทเอราวัณ พี.ยู.ซี. จำกัด ดึงสื่อมวลชนเรื่องการเสนอข่าวเพราะอาจกระทบการท่องเที่ยวและธุรกิจต่างๆ ในประเทศ	กรุงเทพ ธุรกิจ, หน้า 9	นายวีระชัย แนวบุญเนียร =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -นายอาคม ตุลาดีลัก =นายอำเภอฝาง -นายวรณพ วิริยะศิรินันท์ =ประธานโครงการริมปีงคอนโดฯ -นายคำณ บุญเขต =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย -นายไพโรจน์ ชุนดี =หัวหน้าส่วนโยธาจังหวัดเชียงราย
14 กรกฎาคม 2538 เสี่ยงตายตึกสูง เชียงใหม่ รับ ได้ 6 ริกเตอร์ จีแก่กฎ	- ตึกสูงที่ขออนุญาตก่อสร้าง-ต่อเติม 200 กว่าแห่งในเชียงใหม่มีเพียง 64 แห่งที่ถูกต้อง นักลงทุนหวั่นอันตรายจากแผ่นดินไหวเพราะไม่ได้ออกแบบไว้รับแรงสั่นสะเทือน แม้เชียงใหม่อยู่ในแนวแผ่นดินไหว	ผู้จัดการราย วันภาค เหนือ หน้า 1, 2	
26 กรกฎาคม 2538	- ศาสตราจารย์อ้น นิมมานเหมินท์ เสนอแนวทางการแก้ปัญหาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ว่าควรลดการสร้างอาคารสูงโดยวิธีผังเมือง เป็นแบบหลายศูนย์กลาง และควรมีการกำหนดนโยบายในระดับชาติเพื่อลดปัญหานี้	ผู้จัดการราย วันภาค เหนือ, หน้า 4 (บทความ พิเศษ)	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
20 ธันวาคม 2539 อบต.สุเทพ ประเดิมผล งานออกข้อ บังคับคุม อาคารสูง	- เนื่องจากประชาชน ม.8,10 และ 14 ได้รับผลกระทบจากปัญหาจราจร ชะงัก น้ำเสีย จากตึกสูงที่สร้างอยู่ในบริเวณเป็นจำนวนมากจึงเรียกร้องให้ อบต.สุเทพออกข้อบังคับตำบลเพื่อควบคุมอาคารสูง พ.ศ.2539 โดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีสาระดังนี้ - ข้อบังคับใช้ควบคุมความสูงอาคารใน ม.8, 10, 14 โดยห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 3 ชั้น แต่ไม่เกิน 12 ม. และมีอายุ 5 ปีหลังจากวันประกาศ	ผู้จัดการราย วัน, หน้า 14	-นายดำรง สงแก้ว =กรรมการสิ่งแวดล้อม ประจำ ม.14 ต.สุเทพ สมาชิกอบต.สุเทพ -นายกิตติวัฒน์ ปินตา -นายทองคำ บันเทิง -นายสุพจน์ ใจคำ -น.ต.คณิต บุตรจันทร์ -น.ส.เพ็ญพร ทันทนา
13 สิงหาคม 2540	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เผยคณะอนุกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกจังหวัดเชียงใหม่ เสนอให้หาแนวทางแก้ไขการก่อสร้างอาคารสูงริมถนน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาจราจรติดขัดและทัศนียภาพของเมืองไม่สวยงาม ถนนที่ต้องควบคุมคือ 1. ถนนเลียบคลองชลประทาน ตั้งแต่ตลาดต้นพยอมจนถึงสนามกีฬา 700 ปี 2. ถนนวงแหวนที่ 3 เริ่มตั้งแต่หน้าศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ตัดถนนสายแม่ใจ-ดอยสะเก็ด สันกำแพง ลำปางลำพูนหางดง มาสิ้นสุดชลประทาน กรมโยธาธิการกำลังจะเสนอห้ามสร้างอาคารสูงเกิน 42 เมตร จากแนวถนนเข้าไป 50-100 เมตร	ผู้จัดการราย วันภาค เหนือ, หน้า 8	- นายพลากร สุวรรณรัฐ = ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ - จะออกเป็นกฎกระทรวง ห้ามสร้างอาคารสูง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
15 ตุลาคม 2543 การพัฒนาเมืองให้น่าอยู่เทศบาลมีบทบาทสำคัญ	- คณะทำงานด้านการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่แต่งตั้งได้สอบถามเกี่ยวกับการอนุญาตก่อสร้างอาคารที่รูกกล้าแนวระยะร่นถนนบริเวณแจ้งหัวลินด้านใน ซึ่งปลัดเทศบาลบอกว่ามีการขออนุญาตอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 - กรณีสำรวจอาคารสูงมีอาคารก่อสร้างไปแล้วขนาดกลางและใหญ่ 43 แห่ง มีทั้งอาคารสูงที่ขอสร้างเป็นโรงแรม 16 ชั้น อาคารชุดและที่พักอาศัย ตึกบางแห่งสร้างค้างไว้ถึง 7 ปียังไม่ดำเนินการต่อ แต่ขอต่อใบอนุญาตทุกปีในราคาปีละ 20 บาท ที่ประชุมเห็นว่าหากได้รับอนุญาตแล้วไม่ก่อสร้างเป็นระยะเวลาหลายปี เห็นควรให้ยกเลิกเพราะสภาพสังคม-สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป ในระยะยาวควรเสนอกระทรวงมหาดไทยปรับอัตราธรรมเนียมใบอนุญาตเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการซื้อ-ขายใบอนุญาตก่อสร้าง ทั้งเป็นการเร่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการก่อสร้างอาคารให้เสร็จโดยเร็ว	ไทยนิวส์, หน้า 3 รายงานพิเศษ	-นางเบญจวรรณ ทองเสียน =ปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ -นายประวิทย์ สีหไสภณ =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -นายราชันย์ วีระพันธ์ =ประธานหอการค้า -นายอินสม ปัญญาโสภา =นายกสมาคมหนังสือพิมพ์ภาคเหนือ
8 สิงหาคม 2544	- การทำอากาศยานเชียงใหม่เดือนหน่วยงานที่ออกไปอนุญาตก่อสร้างใน 5 อำเภอ ต้องส่งเรื่องขออนุญาตเกณฑ์ความสูงที่ไม่รบกวนการบิน เขตปลอดภัยการบินอากาศมี 5 ช่วงคือ - ช่วง 1 ขนานทางรันเวย์ 150 ม. ห้ามปลูกสร้างสิ่งใด ๆ - ช่วง 2 ระยะ 315 ม. คัดอัตราสูง 7 ตอ 1 หรือไม่เกิน 45 ม. - ช่วง 3 ระยะ 4 กม. ขนานทางวิ่งไม่เกิน 45 ม. - ช่วง 4 ระยะ 2 กม. เพิ่มจาก 4 กม.แรกให้ขยายเพิ่มอีก 5% ไม่เกิน 145 ม. - ช่วง 5 ช่วงหัว-ท้ายรันเวย์ 15 กม. ควบคุมได้ 2% ผันแปรกับระยะทาง เช่น ห่าง 100 ม.สูงได้ 2 ม.		- อ.เมือง อ.แมริม อ.สันทราย อ.หางดง และ อ.สารภี

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
9 สิงหาคม 2544	- การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยส่งเรื่องให้อัยการฟ้องร้องเพื่อสั่งรื้อถอนอาคารวิไอพีคอนโดทาวเวอร์ และบริษัทเงินเชียงลิสซิง ถนนห้วยแก้วและถนนเลียบคลองชลประทาน อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในเส้นทางการเดินอากาศแต่ก่อสร้างสูงเกินมาตรฐานอนุญาต 6 ม.	เชียงใหม่ นิวส์, หน้า 1, 2	- ร.ต.อ.ประภาวดี ประเสริฐสุวรรณ =รองผู้อำนวยการท่าอากาศยานเชียงใหม่ให้สัมภาษณ์ว่าผิดพระราชบัญญัติการเดินอากาศ 2497 หมวด 6,58,59,60
29 เมษายน 2545 งบ 213 ล้าน สร้างเทศบาล	- เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนส่วนท้องถิ่น (กสท.) เพื่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลฯ ซึ่งได้รับอนุมัตินั้น ขณะนี้ทางเทศบาลฯ ได้ประกาศเรียกประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง โดยยื่นซองประกวดราคาในวันที่ 13 พฤษภาคมนี้ เทศมนตรีฝ่ายสำนักงานช่างเปิดเผยว่าจะสร้างอาคารสูง 12 ชั้น เป็นแบบล้านนามีกาแล และใช้เวลาสร้าง 1 ปีครึ่ง - นายกเทศมนตรีฯ กล่าวว่าสาเหตุที่ต้องสร้างอาคารหลังใหม่เนื่องจากอาคารหลังเดิมมีอายุการใช้งานเกือบ 70 ปี และประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องที่จอดรถและสถานที่คับแคบ และอาคารเดิมจะปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์	ไทยนิวส์, หน้า 1, 2	-นายบุญเลิศ นุญนุกรณ์ =นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ -นายพลสวัสดิ์ วรวัลย์ =เทศมนตรีฝ่ายสำนักงานช่าง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
3 พ.ค. 2545 เทศบาลใช้เงิน มือเดิบ	เทศบาลนครเชียงใหม่ประชุมวิสามัญสมัยที่ 2 ครั้งที่ 1 ขึ้น โดยมีวาระการประชุมดังนี้ - โครงการปรับปรุงคลองแม่ข่า โดยใช้งบประมาณ 24 ล้านบาท - นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ เสนอการอนุมัติจ่ายเงินสะสมเพื่อจ้างที่ปรึกษามาศึกษาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเมือง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ - การเสนอของหลักการการก่อสร้างโรงเรียนมัธยมเทศบาลนครเชียงใหม่ ใช้พื้นที่สนามกีฬาเทศบาล โดยที่ฝ่าย สท.เห็นด้วยกับหลักการดังกล่าว แต่ขอให้เทศบาลเสนอรายละเอียดการก่อสร้างที่ชัดเจนกว่านี้ - เสนออนุมัติให้เอกชนก่อสร้างที่จอดรถและกรรมสิทธิ์ให้แก่เทศบาล โดยเอกชนได้สิทธิ์เช่าอสังหาริมทรัพย์เป็นเวลา 15 ปี ระยะเวลาการก่อสร้างภายใน 1 ปี ทางสท.ฝ่ายค้านผู้ประกอบการค้าเดิมให้ผู้ลงทุนเป็นผู้จัดหาสถานที่ใหม่โดยย้ายผู้ประกอบการเดิมชั่วคราว	เชียงใหม่ นิวส์, หน้า 1, 14	- นางวิภาวัลย์ ไชยวงศ์ - นายสัญญาชัย ไชยสถานันท์ - นายวรกร ตันตรานนท์ = สท.ฝ่ายค้าน - นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ = นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
5 พ.ค. 45 เครือข่าย ประชาชน ค้านตึก 12 ชั้น 41 เมตร	- วันที่ 3 พ.ค. เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน เข้าหารือเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองระงับการก่อสร้างอาคารสูง 12 ชั้น เพราะจะบดบังทัศนียภาพ ก่อสร้างใกล้แม่น้ำปิงและ ใกล้กับสถานกงสุลอเมริกา และในวันที่ 7 พ.ค. จะเข้ายื่นฟ้องคัดค้านอาคารสูงกับศาลปกครองอีก ถ้าศาลปกครองไม่รับฟ้องจะยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีต่อไป	มติชนราย วัน, หน้า 5	- พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร = นายกรัฐมนตรี - นายธนศร จริญเมือง - นายอุทัยวรรณ กาญจนกามล = ตัวแทนเครือข่ายองค์กรภาคประชาชน = เมือง,

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
7 พฤษภาคม 2545 จัดประชา พิจารณารับฟัง ข้อคิดเห็น สร้างอาคาร ใหม่ สนง.เทศ บาล	- เทศบาลฯ แດเผยว่าการขอกู้เงินจากกองทุนส่งเสริมเทศบาล (กสท.) เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลใหม่ใกล้ริมน้ำปิง นั้น มีความจำเป็นเพราะอาคารหลังเก่ามีอายุการใช้งานถึง 70 ปี และประชาชนที่มาติดต่อไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องที่จอดรถและสถานที่คับแคบ หากไปสร้างที่อื่นก็เสียเงินซื้อที่ดิน เทศบาลฯไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อได้ - อย่างไรก็ตามเมื่อประชาชนเรียกร้องให้ทำประชาพิจารณ์ทางเทศบาลฯ ก็ยินดีที่จะทำตามคำเรียกร้องจากประชาชนทุกอย่าง	ไทยนิวส์, หน้า 1, 15	-นายพูลสวัสดิ์ วรวัลย์ =เทศมนตรีสำนักการช่าง
9 พฤษภาคม 2545 “อจ.มช.-10 องค์กร” ร้อง “ทักษิณ” โวย เทศบาลสร้าง ตึกสูงริมน้ำปิง	- ตัวแทนองค์กรท้องถิ่น 10 องค์กร ยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจการรัฐสภา เรื่องการคัดค้านการสร้างอาคารเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งจะบดบังทัศนียภาพของเมืองเชียงใหม่ โดยที่นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ กล่าวว่า เป็นสถานที่ราชการก่อสร้างได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ บอกว่าไม่รู้เรื่องและเมื่อขอข้อมูลจากเทศบาลก็ไม่ได้รับความร่วมมือ - องค์กรประชาชน 10 องค์กรประชุมหารือและตั้งข้อสงสัยว่าการก่อสร้างอาคารสูงริมแม่น้ำปิงสอดคล้องกับแนวทางของนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ที่เคยพูดว่าจะทำให้เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์หรือไม่	มติชนราย วัน, หน้า 1, 16	-พ.ล.ต.ดร.ทักษิณ ชินวัตร =นายกรัฐมนตรี -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
11 พฤษภาคม 2545 “เจ้าดวงเดือน” ค้านตึกสูงริม ปิง สท.ฝ่าย ค้านเตรียมยื่น มท.ระงับ”	- เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม สมาชิกสภาเทศบาล ฝ่ายค้านเปิดเผยว่าการก่อสร้างอาคารเทศบาลฯ สูง 12 ชั้น ติดริมน้ำปิง ซึ่งจะบดบังทัศนียภาพเขตเมืองเก่า และเป็นการฝืนความรู้สึกชาวเชียงใหม่ ดังนั้นกลุ่มจะทำสมุดปกขาวให้ประชาชนได้รู้จำนวน 5,000 เล่ม โดยจะยื่นต่อกระทรวงมหาดไทยและกสท.ให้ชะลอการกู้เงินซึ่งจะเป็นการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลด้วย - ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ไม่เห็นด้วยที่จะสร้างอาคารสูงเพราะพื้นที่เทศบาลเคยเป็นเรือนหอของเจ้านายและมีคุ้มเจดีย์ชาวสร้างเป็นที่ประทับของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี และอาคารสูงจะบดบังทัศนียภาพเขตเมืองเก่าด้วย	มติชนราย วัน, หน้า1, 11	-เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ =ประธานสภาวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
12 พฤษภาคม 2545 ยื่นหนังสือคัดค้านอาคารเทศบาล	- องค์กรประชาชน 9 องค์กรยื่นหนังสือร้องเรียนการก่อสร้างอาคารสูง 12 ชั้นของเทศบาลฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้สั่งระงับการเปิดซองประกวดราคาและพิจารณาปรับแก้การออกแบบและลดขนาดอาคารให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย รวมทั้งจะยื่นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งระงับการกู้เงิน โดยมีเหตุผลดังนี้ 1. โครงการนี้ไม่ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้ง ๆ ที่ติดกับริมน้ำปิง ซึ่งจะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ 2. โครงการนี้ไม่ผ่านการพิจารณาของผังเมืองเพราะพื้นที่คับแคบและอยู่ในเขตพื้นที่สีเขียว ห้ามปลูกสร้างอาคารในระยะ 100 เมตร 3. โครงการนี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ มีการกู้เงิน ทำให้ประชาชนแบกรับภาระหนี้ในอนาคต	เชียงใหม่ นิวส์, หน้า 1, 2	-ร.ต.อ.ปริญญ์ เปี่ยมสมบูรณ์ =รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย -นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
12 พฤษภาคม 2545 เนรมิตรตึกสูงลัดฟ้า ฝ่ากระแสนักการเมืองเชียงใหม่	- นักวิชาการจากหลายองค์กรในเชียงใหม่มาร่วมปรึกษากันในการสร้างอาคารเทศบาลฯ จำนวน 12 ชั้น ริมน้ำปิง เหตุผลเพราะว่าเมืองเชียงใหม่เป็นเมืองเก่าแก่ มีศิลปวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ และจากความเห็นด้วยกับอาคารเทศบาล แต่เทศบาลจึงได้ดำเนินการก่อสร้างได้ ทั้งนี้เทศบาลฯ เองเป็นผู้รับผิดชอบงานสิ่งแวดล้อมของเชียงใหม่เอง - ดังนั้นควรจะให้มีการสำรวจความคิดเห็น และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเองด้วย	เชียงใหม่ นิวส์, หน้า 1, 3	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
13 พฤษภาคม 2545 รับบัญชา “แม่ว” เชิญ 3 ฝ่ายหารือตึก สูงเชียงใหม่	- นายกรัฐมนตรีให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างอาคารเทศบาล มา 3 ฝ่าย คือ เทศบาล จังหวัด และเครือข่ายองค์กรประชาชน มาคุยกันเพื่อหาข้อยุติ โดยขอให้เทศบาลลดจำนวนชั้นลงเหลือ 10 ชั้น หรือหาสถานที่ ใหม่ในการก่อสร้าง ด้านส.ส.เชียงใหม่กล่าวว่าอาคารเทศบาล เดิมเก่าคับแคบ ไม่มีที่จอดรถให้แก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องมี การสร้างอาคารเทศบาลฯ ทั้งนี้ต้องฟังเสียงของประชาชนด้วย ว่าต้องการให้สร้างหรือไม่	มติชนราย วัน, หน้า 1, 15	-พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร =นายกรัฐมนตรี -นายปกรณ์ บุรณุปกรณ์ =ส.ส.จังหวัดเชียงใหม่
16 พฤษภาคม 2545 เทศบาลใหม่ เล็งสีแยกสวน ดอกชี้เหมาะ สม	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เชิญทุกฝ่ายหารือการทบทวน การก่อสร้างตึกสูง โดยนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ กล่าวว่า ทางเทศบาลดูสถานที่หลายแห่งและเห็นว่าที่เหมาะสม คือ โรง พยาบาลมหาราช ซึ่งขณะนี้ทางโรงพยาบาลหมดสัญญาเช่า กับเทศบาลแล้ว และจะทำหนังสือประสานไปทางโรงพยาบาล เพื่อขอคืนพื้นที่ อีกจุดหนึ่งคือ สนามกีฬาเทศบาลนคร เชียงใหม่ ซึ่งต้องได้รับมติจากคณะเทศมนตรีและมติของสภา เทศบาลก่อน	ไทยนิวส์, หน้า 1, 15	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่
16 พฤษภาคม 2545 ไม่สร้าง	- เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ประชุม แก้ไขปัญหาการก่อสร้างอาคารเทศบาลฯ จำนวน 12 ชั้น รีม แม่น้ำปิง โดยที่ประชุมให้เทศบาลหา สถานที่ก่อสร้างใหม่และ ลดจำนวนชั้นลงเพื่อไม่บดบังทัศนียภาพเมืองเก่าและริมแม่น้ำปิง	มติชนราย วัน, หน้า 22	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่
16 พฤษภาคม 2545 เทศบาลทบทวนแล้ว	- ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้จัดประชุม 3 ฝ่ายคือ เทศบาล จังหวัด และตัวแทนองค์กรประชาชน ในกรณีที่เทศบาลก่อ สร้างอาคารเทศบาลฯ ใหม่ จำนวน 12 ชั้น ซึ่งประชุมให้เทศ บาลฯ ไปทบทวน 3 เรื่องคือ 1. หาสถานที่ก่อสร้างใหม่ 2. เปลี่ยนรูปแบบให้เป็นลานนา และเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ 3. ไม่ให้สร้างใกล้แม่น้ำปิง ซึ่งนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ได้ยอมรับและนำโครงการ กลับไปทบทวนใหม่เพื่อออกแบบและหาที่ก่อสร้างใหม่ต่อไป	ไทยนิวส์, หน้า 3	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
20-26 พฤษภาคม 2545 เงินหมด! กู้ยืม การบริหารการ คลัง ยุค บุร ณุปกรณ์	- เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคมกลุ่มอานันท์ภูมิฝ่ายค้านทำสมุดปกขาวโดยมีรายละเอียดที่สำคัญคือการใช้งบประมาณของเทศบาล ซึ่งเทศบาลมีรายได้จากการเก็บภาษี รายได้จากเงินอุดหนุนทั่วไป และโครงการพิเศษต่าง ๆ แต่จะมีเงินโดยรวมประมาณ 700 กว่าล้านบาท แต่ในระยะสองปีที่ผ่านมาเงินสะสมคงเหลือ 25 ล้านบาทเท่ากับใช้ไปแล้ว 700 กว่าล้านบาท อันเกิดจากการทำงบประมาณเกินดุลแต่ละยุคสมัย จนขณะนี้ไม่มีอะไรดีขึ้นมา เทศบาลยังมีแผนเพื่อใช้เงินสะสมมากขึ้น แผนการใช้เงิน ดูจาก 1. การขอกู้เงินจากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (กสท.) จำนวน 213 ล้านบาท 2. แผนการก่อหนี้ระยะยาว ซึ่งออกเป็นพันธบัตรท้องถิ่น จำนวน 400-500 ล้านบาท 3. แนวคิดการกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย เพื่อก่อสร้างโรงเรียนมัธยม ไม่น้อยกว่า 130 ล้านบาท ซึ่งแต่ละโครงการนี้จะมียอดหนี้สินไม่น้อยกว่า 700 ล้านบาท เมื่อสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งปี 2546	พลเมือง เหนือ, หน้า 8, 9	-นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
20-26 พฤษภาคม 2545 ทบทวน!ตึกสูง ริมน้ำ เวทีแห่ง เหตุผล รับฟัง ประชาชน ควร จะทำนานแล้ว และจะต้องทำ ต่อไป	-เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ฝ่ายที่ เกี่ยวข้องเรื่องการก่อสร้างอาคารสูง 12 ชั้นของเทศบาลฯ มีทั้ง นายกเทศมนตรีจังหวัดเชียงใหม่ รองปลัดเทศบาล รวมทั้ง เครือข่ายองค์กรเอกชน เช่น ประธานหอการค้า ประธานสภา เวียงพิงค์ ประธานคณะกรรมการรณรงค์ส่งเสริมอำนาจท้องถิ่น ชมรมเพื่อเชียงใหม่ มูลนิธิสถาบันพัฒนาเมือง ตัวแทน กงสุล เป็นต้น ต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าไม่ต้องการให้มีการ สร้างตึกสูง เพราะอยู่ใกล้แม่น้ำปิง บดบังทัศนียภาพเมืองและ วัฒนธรรมอันเก่าแก่ของเมืองเชียงใหม่ด้วย ซึ่งผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงใหม่ไม่เห็นด้วยจึงมีมติให้ทางเทศบาลกลับไปทบทวน และหาพื้นที่ในการก่อสร้างใหม่ และแก้ไขแบบแปลนด้วย	พลเมือง เหนือ, หน้า 6, 7	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายบุญเลิศ นุญญปกรณ์ =นายกเทศมนตรีเทศบาล เชียงใหม่ -นายอภิวัฒน์ พลสยาม =รองปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่ -นายราชันย์ วีระพันธ์ =ประธานหอการค้า -ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง =ประธานสภาเวียงพิงค์ -ทพ.อุทัยวรรณ กาญจนกา มล =ประธานคณะกรรมการส่งเสริม อำนาจท้องถิ่น -อ.ศิริชัย นฤมิตรราชการ =ประธานชมรมเพื่อ เชียงใหม่ -อ.ดวงจันทร์ อาภาวัชร-รุทม์ เจริญเมือง =เลขาธิการสถาบันพัฒนา เมือง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
22 พฤษภาคม 2545 เทศบาลหา สถานที่สร้าง อาคารใหม่	- จากการที่เทศบาลฯ จะขอพื้นที่ของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่เพื่อมาใช้ในการก่อสร้างอาคารเทศบาลฯ นั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กล่าวว่า ปัจจุบันมีอาคารราชการทั้งหมดแล้ว ไม่ใช่เป็นของคณะแพทยศาสตร์อย่างเดียว ซึ่งคงลำบากในทางปฏิบัติ	เชียงใหม่ นิวส์, หน้า 1, 11	-นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่
22 พฤษภาคม 2545 บ.วังสิงห์คำฯ ฟ้องราคา 209 ล้านทำตึกเทศ บาล	- วันที่ 20 พฤษภาคม รองปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นประธานในการเปิดซองประกวดราคา มีบริษัทที่เข้าประกวดจำนวน 6 บริษัท ผลปรากฏว่ามีบริษัทวังสิงห์คำฯ ชนะการประกวดราคาซึ่งทางเทศบาลจะมาเจรจาเพื่อขอต่อรองราคาลงอีก สำหรับสถานที่ก่อสร้างอาคารเทศบาลนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ แนะนำให้หา สถานที่ใหม่แทน แต่ทางด้านนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ยังไม่ได้หารือกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ไทยนิวส์, หน้า 1, 15	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่ -นายอภิวัฒน์ พลสยาม =รองปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่
22 พฤษภาคม 2545 “วังสิงห์คำ วิศวะ” ชนะ ประมูลสร้าง อาคารเทศ บาล	- ในการยื่นซองประกวดราคาสร้างอาคารเทศบาลฯ ใหม่ มีเพียง 6 รายเท่านั้นที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งมีรองปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นประธาน ผล ปรากฏว่าบริษัทวังสิงห์คำฯ เป็นผู้ชนะ เทศบาลจะเรียกตัวแทนของบริษัทมาต่อรองราคาในวันที่ 21 พฤษภาคม รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า แม้ว่าเทศบาลได้เปิดซองประกวดราคาไปแล้วแต่ยังไม่มีผลทางกฎหมาย เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นคนสั่งระงับการเซ็นสัญญาก่อสร้างแล้ว แม้ว่าจะเปิดซองก็ครั้งก็ตาม	มติชนราย วัน, หน้า 12	-นายอุดม พัวสกุล =รองผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายอภิวัฒน์ พลสยาม =รองปลัดเทศบาลนคร เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
23 พฤษภาคม 2545 อาคารใหม่ เทศบาลยี่ด สนามกีฬา “วัง สิงห์คำ วิศวกรรม” ลด ค่าสร้าง	- เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม รองปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นประธานพิจารณาการประกวดราคาก่อสร้างอาคารเทศบาลฯ ผู้ชนะคือ บริษัทวังสิงห์คำวิศวกรรม จำกัด ถ้าหากมีการปรับแบบแปลนสถาปัตยกรรม พื้นที่ใช้สอยอาจจะลดลงตามแบบแปลนใหม่ด้วย - เทศมนตรีสำนักการช่างปรึกษากับนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่และผู้บริหารเทศบาลเพื่อขอขยายจุดก่อสร้างจากโรงพยาบาลมหาราชเป็นสนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อลดปัญหาการจราจร น้ำเสีย และต้องได้รับการยินยอมจากประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงด้วย	มติชนราย วัน, หน้า 12	-นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ -นายอภิวัฒน์ พลสยาม =รองปลัดเทศบาลนครเชียงใหม่ -นายพลสวัสดิ์ วรวัลย์ =เทศมนตรีสำนักการช่าง
23 พฤษภาคม 2545 สะกิดเทศบาล	- สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ แสดงความคิดเห็นการก่อสร้างอาคารสูงเทศบาลฯ ใหม่ว่า แม้ผู้ชนะจะเป็นบริษัทวังสิงห์คำฯ แต่ปัญหาคือ การหาพื้นที่ใหม่เพื่อก่อสร้างอาคาร กรณีมีการเปิดซองประกวดราคา ทางเทศบาลควรดำเนินการหาที่สร้างใหม่และแก้แบบให้เรียบร้อยก่อน เพราะหากมีการกำหนดพื้นที่ใหม่และเปลี่ยนแบบแปลน จำนวนเงินในการก่อสร้างย่อมเปลี่ยนแปลงด้วย อาจมีผลในการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เสนอราคาแต่ละราย ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อผู้ชนะเลย การกู้เงินกองทุน กสท.ร่วม 210 ล้านบาท ประชาชนต้องแบกรับภาระหนี้ที่ไม่ได้ก่อ จึงขอให้เทศบาลทบทวนข้อเรียกร้องของประชาชนให้มากขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการใช้จ่ายเงินด้วยเพื่อความโปร่งใส	เชียงใหม่' นิวส์, หน้า 1, 2	-นายวรกร ตันตรานนท์ -นายสัญญาชัย โอสถาพันธุ์ -นางวิภาวัลย์ ไชยวงศ์ =สมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
25-26 พฤษภาคม 2545 พิพาทตึกสูง เทศบาล เชียงใหม่ไม่ จบ ดร. ธเนศวร์ แจ้งตร.” ปกรณ์”พาดพิง	-วันที่ 27 พฤษภาคม ประธานสภาเวียงพิงค์และองค์การประชา ชนเดินทางไปแจ้งความบันทึกเป็นหลักฐาน ที่สถานที่ตำรวจ ภูธรพิงค์ราชวินเวศน์ กรณีที่นายปกรณ์ บุรณุปกรณ์พุดจา พาดพิง และมีเจตนาจะไล่ประธานสภาเวียงพิงค์ออกจาก เชียงใหม่ ในการประชุมชมรมนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ เพราะคัดค้านการก่อสร้างอาคารสูง - ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่สรุปให้เทศบาลฯ ย้ายการก่อ สร้างจากจุดเดิมริมน้ำไปพื้นที่ใหม่และให้ปรับปรุงรูปแบบ อาคารใหม่ แต่เทศบาลยังไม่มีมติชัดเจนใด ๆ ในเรื่องนี้	ธุรกิจภูมิ ภาค, หน้า 8	
27 พ.ค.-2 มิ.ย. 2545 เปิดซองไป ก่อน ค่อยหา ที่-ปรับแบบ จับตาขบวน ใหม่ ตึกสูงเทศ บาล	- หลังจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่สั่งให้เทศบาลฯกลับไป หาพื้นที่ก่อสร้างใหม่และปรับปรุงแก้ไขแบบแปลน เทศบาลยัง ไม่ได้สรุปว่าจะไปก่อสร้างที่ใด อาจจะเป็นพื้นที่โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย สนามกีฬาเทศบาล โรงฆ่าสัตว์ ซึ่งต้องรอมติจากที่ ประชุมก่อน ส่วนการประกวดราคานั้นได้มีการเปิดซองไป แล้วเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม บริษัทที่ชนะคือ บริษัทวังสิงห์คำฯ ทั้งๆที่หากเทศบาลมีความจริงใจก็มีสิทธิ์เลื่อนหรือยกเลิกการ เปิดซองไปได้	พลเมือง เหนือ, หน้า 6, 7	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนคร เชียงใหม่ -นายอภิวัฒน์ พลสยาม =รองปลัดเทศบาล -นายพูลสวัสดิ์ วรวัลย์ =เทศมนตรีฝ่ายช่าง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
27-29 พฤษภาคม 2545 โปรเจกต์สร้าง ตึกเทศบาล ชม.วุ่น บริษัท เมียผอ.สำนัก ช่างเข้าวิน	- นักวิชาการ นักอนุรักษ์ และตัวแทนภาคเอกชนยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ขอตรวจสอบการก่อสร้างอาคารเทศบาลใหม่สูง 12 ชั้น ตัดริมน้ำปิงซึ่งจะบดบังทัศนียภาพของเมืองและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ว่าฯ สั่งระงับการก่อสร้างแล้วโดยให้เทศบาลหาพื้นที่ใหม่และปรับปรุงแบบแปลน - นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่กล่าวว่าพร้อมทำตามข้อเสนอและได้ทำหนังสือถึงโรงพยาบาลมหาราชเพื่อการขอคืนพื้นที่เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานใหม่ แต่ได้รับการคัดค้านจากคณาจารย์ในมช. เพราะจะส่งผลกระทบต่อชุมชนและผู้อาศัยใกล้เคียงกว่า 3 หมื่นคน รวมทั้งผู้ป่วย จากการตรวจสอบของนักข่าว เทศบาลฯ ยังไม่ได้สั่งการให้เปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างและหาพื้นที่ใหม่ในการสร้างแต่อย่างใด	ประชาชาติ, หน้า 23	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -นายบุญเลิศ นุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
28 พฤษภาคม 2545 อัดเทศบาล ปล่อยปละละ เลยผุดอาคาร สูง	- โครงการวิจัย “การประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่” กำลังดำเนินการในส่วนแรกคือ ระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการสาขาต่าง ๆ เพื่อกำหนดขอบข่ายของการศึกษา ผลสรุปจากนักวิชาการคือ ตึกสูงจะทำให้เกิดปรากฏการณ์โดมความร้อนเพราะเมืองเชียงใหม่เป็นแอ่งกระทะ ทำให้เกิดการไหลเวียนของอากาศซึ่งจะทำให้เกิดโรคปอดและหัวใจล้มเหลวได้ - ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า การสร้างตึกสูงในเชียงใหม่ส่งผลกระทบการท่องเที่ยวเพราะเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม ตึกสูงในเชียงใหม่ที่กระทำผิดกฎหมายมีอยู่มาก อยากจะเรียกร้องผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาดำเนินการแก้ไขและทบทวนให้มีการยกเลิกอาคารที่ได้รับการอนุมัติไปแล้วเพราะจะมีผลกระทบต่อเมืองเชียงใหม่ในอนาคต การวิจัยนี้จะประชุมอีกครั้งในวันที่ 1 มิ.ย. เพื่อรับฟังความคิดเห็นประชาชนประมาณ 500 คน	ไทยนิวส์, หน้า 1,15	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
29 พฤษภาคม 2545 จี้ผู้ว่าฯมท.1 ตรวจสอบ ประมูลตึกใหม่ เทศบาล ธเนศวร์บุ๊คชั่น โรงพักแจ้ง ความส.ส. ปกรณ์	-ประธานสภาเวียงฟิงค์เข้าแจ้งความบันทึกเป็นหลักฐานกรณี ส.ส.เชียงใหม่แสดงกิริยาที่ทำทลาย พูดจ่าก้าวร้าวหาเรื่อง โดย ประธานสภาเวียงฟิงค์จะทำหนังสือยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยขอให้มีการ ตรวจสอบอาคารสูง 12 ชั้นและแบบของอาคาร และพื้นที่ใหม่ ในการก่อสร้าง	ไทยนิวส์, หน้า 1, 15	-ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยม สมบูรณ์ =รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย -นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายธเนศวร์ เจริญเมือง =ประธานสภาเวียงฟิงค์ -นายปกรณ์ บุรณุปกรณ์ =ส.ส.เชียงใหม่
29 พฤษภาคม 2545 “อจ. มช.” แจ้ง ความ “ปกรณ์” หมิ่นรับเงิน “จอร์จ ไชรอส” ด้านตึกสูง	- วันที่ 27 พฤษภาคม ประธานสภาเวียงฟิงค์เข้าแจ้งความ บันทึกไว้เป็นหลักฐานว่าในระหว่างการประชุมชมรมนายกเทศ มนตรีจังหวัดเชียงใหม่ ส.ส.เชียงใหม่ได้พุดจาตูหมิ่นและกล่าว หาว่ารับเงินจาก “จอร์จ ไชรอส” มาดำเนินการคัดค้านการก่อ สร้างอาคารเทศบาลฯใหม่ และประธานสภาเวียงฟิงค์จะยื่น หนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยผ่านผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงใหม่ ขอตรวจสอบการเปิดซองประกวดราคา ซึ่ง บริษัทวังสิงห์คำฯ เป็นผู้ชนะ ว่ามีความโปร่งใสหรือไม่	มติชน ราย วัน, หน้า 12	-ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยม สมบูรณ์ =รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย -นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่ -นายธเนศวร์ เจริญเมือง =ประธานสภาเวียงฟิงค์ -นายปกรณ์ บุรณุปกรณ์ -ส.ส.เชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
29 พฤษภาคม 2545 เชียงใหม่เมือง แอ่งกะทะไม่ เหมาะตึกสูง ร้อนจัด-ไอโซน เป็นพิษ-โรค ปอดรุม	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดประชุมนักวิชาการและนักวิชาชีพกว่า 60 คน เพื่อร่วมกำหนดแนวทางประเมินผลทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ นายแพทย์พงศ์เทพ วิวรรณะเดช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหัวหน้าคณะวิจัย กล่าวว่า เชียงใหม่เป็นเมืองแอ่งกะทะ การสร้างอาคารสูงจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการถ่ายเทอากาศ เกิดหมอกควัน ความร้อนสูงขึ้น เกิดโรคปอดเรื้อรัง และระบบหายใจล้มเหลว - รองศาสตราจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดเผยว่า อาคารสูงจะกระจุกตัวทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งมีผลกระทบด้านสาธารณสุขปอดและชุมชนใกล้เคียง - ตัวแทนจากมูลนิธิสถาบันพัฒนาเมืองกล่าวว่า ผลสรุปจากการวิจัยควรจะเสนอรัฐบาลเพื่อออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ในเขตเมืองและเขตอนุรักษ์ริมแม่น้ำปิง ซึ่งในวันที่ 1 มิถุนายนจะมีการประชุมผู้มีส่วนได้เสียมาเสนอความคิดและจะออกแบบสอบถามกลุ่มผู้อาศัยใกล้อาคารสูง 60 แห่งจำนวน 600 คนและประชาชนทั่วไปอีก 2000 คน ใช้เวลา 1 เดือนเพื่อรวบรวมการประเมินผล	มดิชน รายวัน, หน้า 18	-นพ.พงศ์เทพ วิวรรณะเดช =หัวหน้าคณะวิจัย -นายลำดวน ศรีศักดิ์ =รองศาสตราจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มช. -นางดวงจันทร์ อาภาวิช รุทธิ์ เจริญเมือง =ตัวแทนมูลนิธิสถาบันพัฒนาเมือง
30 พฤษภาคม 2545 ชมรมชาวชม. จว.นักวิชา เกินขีดความ เจริญ	- ชมรมชาวเชียงใหม่ยื่นหนังสือถึงหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ มีเนื้อหาถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ และประชาชน ว่ามีกลุ่มบุคคลคณะหนึ่งได้อ้างว่าตนเองคือตัวแทนประชาชน ด้านศาสนาและวัฒนธรรม บุคคลกลุ่มนี้ไม่เคยไปร่วมหรือสนับสนุนกิจกรรม แต่กลับจะต่อต้านสิ่งที่จะนำมาซึ่งความสุข สบายของคนเชียงใหม่ โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้น จึงขัดขวางความเจริญมาสู่เชียงใหม่	ไทยนิวส์, หน้า 1, 15	-นายโกสินทร์ เกษทอง =ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ -นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่

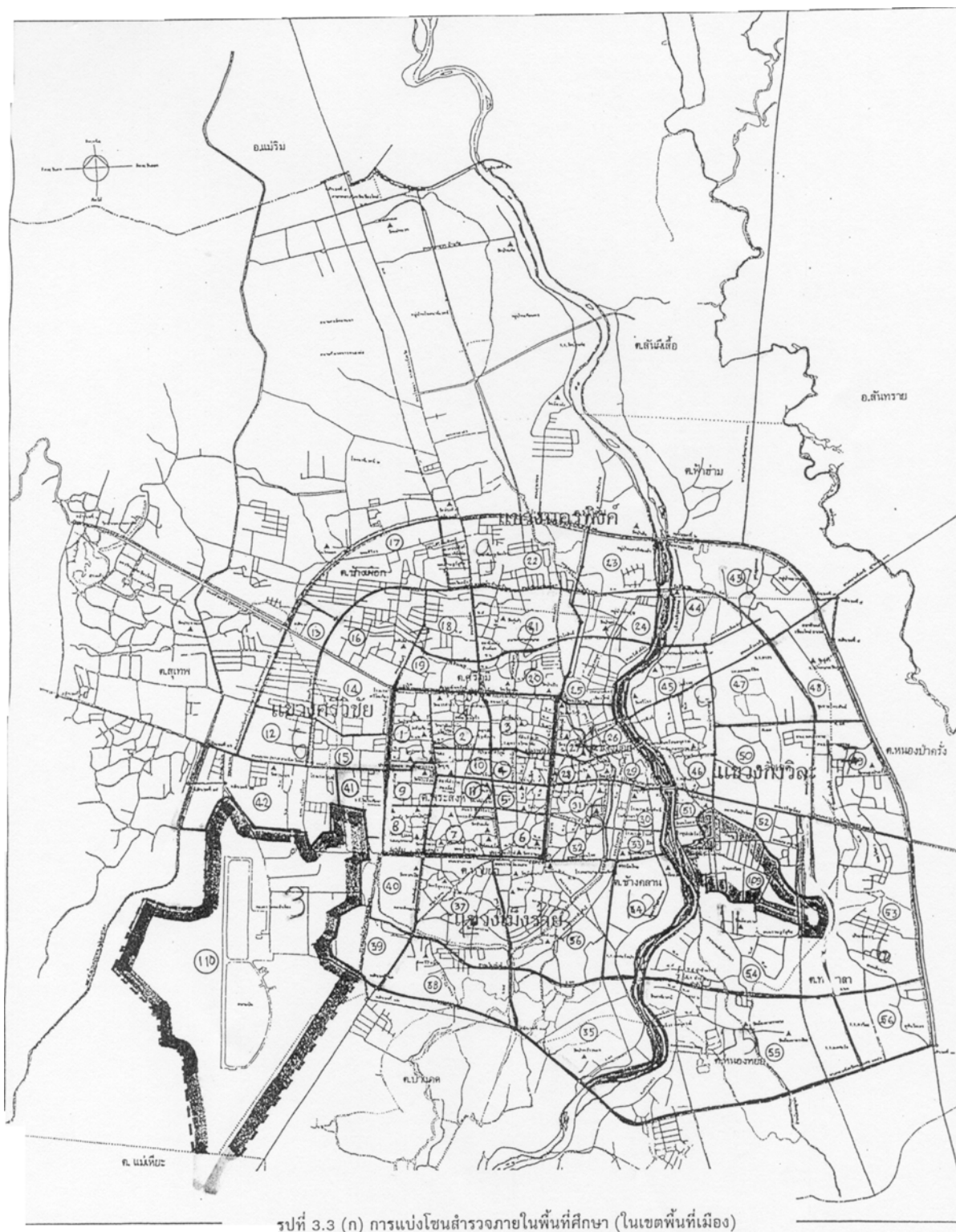
ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
31 พฤษภาคม 2545 ผู้ว่าฯ เชียงใหม่ ตั้งกรรมการ สอบเทศบาล เอื้อประโยชน์ “วังสิงห์คำ วิศวกรรม”	- เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน และหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ให้ยกเลิกการประกวดราคาก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลที่ บริษัทวังสิงห์คำฯ ชนะ โดยระบุว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้บริหารเทศบาล - ผู้อำนวยการส่วนช่างสุขาภิบาล ได้ชี้แจงว่า นางสุมาลี คุณาธิตสกุล ภรรยาของตนได้ถือหุ้นใน บริษัทวังสิงห์คำฯ มา 5-6 ปีแล้ว ไม่เข้ามาถือหุ้นในช่วงประกวดราคา และได้ทำหนังสือซื้อขายหุ้นให้กับ บริษัทไทยกวางฝางคอนสตรัคชั่น จำกัด อย่างไรก็ตามผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จะได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป	มติชนราย วัน, หน้า 12	- ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ = รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย - นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ = นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่
1 มิถุนายน 2545 “บุญเลิศ” ทำ ส่ง ป.ป.ช. สอบยอมถอย สำนักงานไป สนามกีฬา	- เทศบาลนครเชียงใหม่ต่อสัญญาให้กับโรงพยาบาลสวนดอกเช่าพื้นที่ เพราะเห็นถึงความสำคัญในการรักษาผู้ป่วย โดยจะใช้พื้นที่สนามกีฬาเทศบาลสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลแทน นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ กล่าวว่า หากผู้ที่คัดค้านการประมูลงานของ บริษัท วังสิงห์คำฯ จำกัด มีข้อสงสัยควรให้คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้ามาตรวจสอบได้	มติชนราย วัน หน้า 17	นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ = นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
1-2 มิถุนายน 2545 “เทศบาล เชียงใหม่” สู้ ข้อหาเอื้อคน ใน อ้างขายหุ้น ให้เงินก่อนซื้อ ของประมูล	- จากการที่มีการร้องเรียนเทศบาลว่าเอื้อประโยชน์ให้คนในนั้น นายกเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้เปิดเผยว่า ได้เรียก นายวิชัย คุณารัตตสกุล ผู้อำนวยการส่วนช่างสุขาภิบาล มาสอบถามซึ่งได้ชี้แจงว่าตนมีหุ้นของ บริษัท วังสิงห์คำวิศวกรรมจำกัดจริงแต่ได้ขายและโอนหุ้นไปเมื่อวันที่ 1 เมษายน ก่อนหน้าวันประมูลงาน 9 วัน และได้เชิญบริษัทมาชี้แจงพร้อมนี้จะให้สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มาตรวจสอบได้	ผู้จัดการราย วัน, หน้า 8	-นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ = นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ - นายวิชัย คุณารัตตสกุล = ผู้อำนวยการส่วนการช่าง

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
3 มิถุนายน 2545 สรุปที่สร้าง อาคารใหม่ เทศบาล เชียงใหม่	- เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ยุดิปัญหาขอพื้นที่บ่อบำบัดน้ำเสีย โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยใช้พื้นที่สนามกีฬาเทศ บาลแทนสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลหลังใหม่ เนื่องจาก เห็นว่า การคมนาคมสะดวก และเป็นศูนย์กลางบริการของ ประชาชน ซึ่งเทศบาลจะเช่าหรือ เพื่อปรับปรุงรูปแบบอาคาร ก่อสร้างกับคณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อไป	มติชนราย วัน หน้า 11	- นายพลสวัสดิ์ วรวัลย์ =เทศมนตรีสำนักการช่าง - นายอุดม พัวสกุล = รองผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่
3 มิถุนายน 2545 สิทธิประชาชน ในการฟ้องศาล ปกครอง “กรณีก่อสร้าง อาคารสง. เทศบาล ชม.”	- จากการที่เทศบาลนครเชียงใหม่ เสนอสร้างอาคารสำนักงาน เทศบาลหลังใหม่ที่ริมน้ำปิง จำนวน 12 ชั้น ซึ่งองค์การประชา ชนได้คัดค้านโครงการดังกล่าวด้วยเหตุผล คือ 1. ไม่มีความจำเป็นที่พนักงานเทศบาลมาอยู่รวมกันแทนที่ จะกระจายให้บริการในแขวงต่างๆ 2. โครงการนี้ใช้เงินกู้ ซึ่งประชาชนต้องแบกรับภาระหนี้ โดย ที่ไม่มีส่วนรับรู้ หรือเห็นชอบกับโครงการนี้ 3. โครงการนี้ไม่ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามประกาศ ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม 4. ทำลายภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่ แม้ว่าในการประชุมเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2545 เทศบาลยื่น ยันว่าทำถูกต้องแล้ว แต่ประชาชน เห็นว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ และกฎกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้สรุปว่าไม่เห็น ด้วยกับการสร้างอาคารสูง ให้ลดจำนวนชั้น และหาสถานที่ที่ เหมาะสมกว่านี้ แต่ยังไม่ให้มีการเปิดซองประกวดราคา ต่อไป จากเหตุผลต่างๆ ผู้ที่ประชาชนสามารถจะฟ้องร้องต่อศาลป ครองมืออยู่ 3 คน คือ 1. นายกเทศบาลนครเชียงใหม่ ฟ้องในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย 2. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ฟ้องในฐานะที่ไม่ดูแลงานของ เทศบาล 3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ฟ้องในฐานะที่มีคำสั่งอนุมัติเงินกู้ กสท. ให้เทศบาลนครเชียงใหม่ยืม เนื่องจากโครงการนี้ทำผิด กฎหมาย ดังนั้นโครงการนี้จึงไม่สามารถจะดำเนินการต่อไปได้	มติชนราย วัน หน้า 12 บทความ แก้วมา ลูน ศรีเชียงใหม่	

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
3-9 มิถุนายน 2545 พลิกพ.ร.บ. ป้องกันการ ฮั้ว เหตุเกิดที่วัง สังกัด ดึงสูง ภาค 2 ตอน เลี้ยวคนใน	- จากกรณีที่เทศบาลยืนยันจะเปิดซองประมูลราคาการก่อสร้างอาคารสูงของเทศบาลฯ ในวันที่ 20 พฤษภาคม ทำให้หลายฝ่ายและองค์กรประชาชนเกิดความไม่ชัดเจน ดังนี้ 1. การเปิดซองประมูลดังกล่าวไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากเทศบาลยังไม่ได้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับสถานที่ก่อสร้างและการปรับปรุงแบบแปลนให้สอดคล้องกับสภาพัฒนกรรมลานนา 2. ข้ออ้างของเทศบาลที่ว่าถ้าไม่เปิดซองประมูลจะเกิดการฟ้องร้องนั้น ไม่สมเหตุผล เพราะมีทางเลือกมากมายในการแก้ปัญหาเรื่องนี้เป็นการเลื่อนเปิดซองประมูลออกไปจนจนกว่าจะหาสถานที่ก่อสร้างและปรับปรุงแบบแปลนให้เหมาะสม - อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ประชาชนและองค์กรประชาชนต่าง ๆ เกิดความสงสัยและคัดค้านในเรื่องนี้ ซึ่งอาจจะเกี่ยวกับผลประโยชน์ของบริษัทผู้รับเหมาหรือไม่	พลเมืองเหนือ, หน้า 8, 9	-นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ =นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
10 มิ.ย. 2545 EIA อาคารสูง เทศบาลนคร เชียงใหม่	- กรณีที่เทศบาลนครเชียงใหม่จะใช้พื้นที่สนามกีฬาเทศบาลสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลแห่งใหม่แทนบริเวณริมฝั่งแม่น้ำปิงนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 เสนอให้เทศบาลทำรายงานศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (EIA) เพราะพื้นที่สนามกีฬาเทศบาลเป็นพื้นที่สาธารณะ และการก่อสร้างอาคารสูงสามารถส่งผลกระทบต่อชุมชนใกล้เคียงได้ โดยนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่จะเข้าร่วมหารือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 และคาดว่าจะทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วเสร็จในปลายเดือน มิถุนายนนี้	มติชนรายวัน,หน้า12	- นายอภิวัฒน์ คุณารักษ์ = ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 - นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์ = นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่

ว/ด/ป	เหตุการณ์	แหล่งข่าว	หมายเหตุ
10-16 มิถุนายน 2545 เดินหน้าโครงการวิจัยตึกสูงได้ตัวชี้วัดปัญหาผลกระทบ	-หลังจากระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและประชาชน เรื่องโครงการวิจัย “การประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่” คณะผู้วิจัยได้กำหนดการประเมินผลมี 4 อย่าง คือ <i>สุขภาพทางกาย</i> ตัวชี้วัดคืออัตราเจ็บป่วย <i>สุขภาพใจ</i> ตัวชี้วัดคือความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างอาคารสูง <i>สุขภาพสังคม</i> ตัวชี้วัดคือความขัดแย้งเนื่องจากก่อสร้างอาคารสูง และ <i>สุขภาพจิตวิญญาณ</i> โดยมีตัวชี้วัดคือ ความรู้สึกด้านคุณค่าของเมืองล้านนา หลังจากนั้นจะทำแบบสอบถามและเก็บข้อมูลผู้ที่อาศัยใกล้ตึกสูงและผู้อาศัยในตึกสูง นำผลที่ได้มาประมวลสรุปเป็นเอกสารและเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นรับรู้ต่อไป	พลเมืองเหนือ, หน้า 6	-นพ.พงศ์เทพ วิวรรณะเดช =หัวหน้าคณะนักวิจัย

ภาคผนวก ข.

ภาคผนวก ค.

โดมความร้อนในเขตเมือง (Urban Heat Islands)

ผศ.ดร.นพ. พงศ์เทพ วิวรรณะเดช

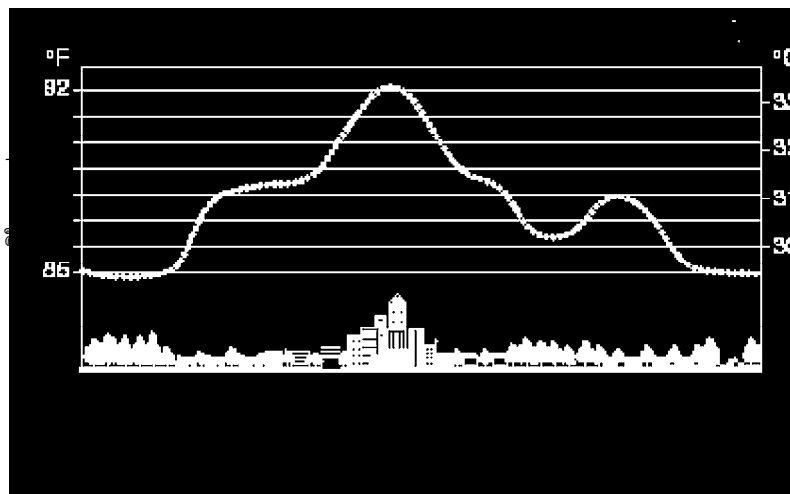
LL.B., M.D., Ph.D.

ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200

E-mail: pwiwata@mail.med.cmu.ac.th

โดมความร้อนในเขตเมืองคืออะไร

ภาพที่ 1 แสดงระดับความร้อนในเขตเมืองแยกตามลักษณะของพื้นที่

หลายท่านที่อาศัยในตัวเมืองใหญ่ เช่น เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ของเราคงเคยได้ยินหลายคนบ่น (รวมทั้งตัวของท่านเอง) ว่าเดี๋ยวนี้เมื่อเข้าหน้าหนาว เมืองเชียงใหม่ไม่ค่อยจะหนาวเหมือนเมื่อก่อน สังเกตได้ว่าบางคนที่ซื้อร้อนหย่อยแทบจะไม่เคยหยิบเอาเสื้อกันหนาวมาใช้เลย ตอนนี้ท่านผู้อ่านคงจะสงสัยขึ้นมาทันทีว่าเป็นเพราะอะไร บางท่านอาจจะเดาว่าเป็นผลมาจากปรากฏการณ์เรือนกระจก เนื่องจากมีก๊าซหลายชนิดซึ่งส่วนใหญ่เป็นควันทพิษจากท่อไอเสียรถยนต์หรือโรงงานอุตสาหกรรม ล่องลอยขึ้นไปบนอากาศแล้วเป็นตัวกักเก็บเอาความร้อนที่เกิดจากแสงอาทิตย์ที่ส่องลงบนพื้นโลกไว้ไม่ให้สะท้อนออกไปนอกโลก เป็นผลให้โลกร้อนขึ้น หรืออาจจะเป็นผลจากการที่ป่าไม้ถูกทำลายไปอย่างมากจนทำให้ฤดูกาลต่างๆ แปรปรวนไป ซึ่งขอเรียนว่ามีส่วนถูก แต่ไม่ทั้งหมดทีเดียว ถ้าหากท่านผู้อ่านสังเกตจากชื่อเรื่องคงจะเริ่มเดาอะไรได้มากขึ้นว่าปรากฏการณ์โดมความร้อนนี้คงเกี่ยวข้องกับเขตเมืองแน่ๆ ใช่แล้วครับปรากฏการณ์โดมความร้อนในเขตเมืองนี้ เป็นภาวะที่อุณหภูมิในเขตเมืองสูงกว่าในเขตชนบทที่อยู่รอบข้าง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดกับเมืองใหญ่ๆ ทั่วโลก รวมทั้งเชียงใหม่ของเราด้วย ไม่มีข้อยกเว้น (ดูภาพที่ 1) ความจริงแล้วเมืองอาจจะไม่จำเป็นต้องใหญ่มากแค่ประชากรสัก 10,000 คนก็อาจจะเห็นปรากฏ

การณดังกล่าวได้ ปรากฏการณโดมความร้อนนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นที่รู้จักกันมานานกว่าร้อยปีแล้ว แม้ว่าปรากฏการณนี้จะเกิดเฉพาะในเขตเมืองซึ่งเมื่อเทียบกับพื้นที่บนโลกแล้วจะเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก แต่เนื่องจากเมืองใหญ่ๆ มักจะมีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่น ดังนั้นหากปัญหานี้ยังคงมีอยู่ต่อไป คาดว่าจำนวนประชากรโลกที่ได้รับผลกระทบอาจมากถึงครึ่งหนึ่งของประชากรโลกภายในปลายศตวรรษนี้ จึงเป็นปัญหาที่ไม่อาจจะมองข้ามได้อีกต่อไป สำหรับสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างของอุณหภูมิ (ไม่ว่าจะเป็นฤดูอะไร) เช่นนั้นพอจะประมวลได้คือ

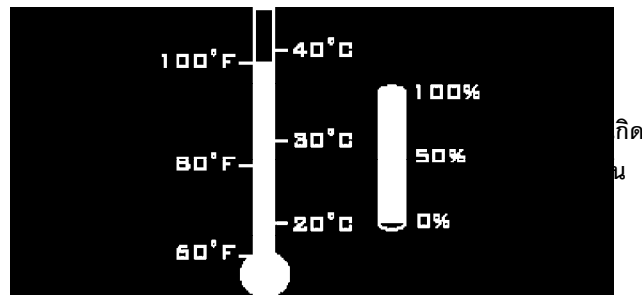
1. ในเวลากลางวันที่แสงอาทิตย์ส่องลงมายังพื้นดิน ความร้อนจากแสงอาทิตย์จะถูกดูดซับเอาไว้ แต่ในพื้นดินเขตชนบทน้ำที่อยู่ผิวดินจะระเหยขึ้นไปบนท้องฟ้าโดยง่ายซึ่งก็จะพาเอาความร้อนไปด้วย (ดังเช่นที่เวลาอากาศร้อน ร่างกายจะขับเหงื่อซึ่งเมื่อระเหยจะนำความร้อนไปด้วย ทำให้เรารู้สึกเย็นลง) แต่ในเขตเมืองพื้นดินถูกแทนที่ด้วยถนนหรือทางเท้าคอนกรีต ซึ่งจะเป็นฉนวนอย่างดีที่กั้นไม่ให้น้ำบนผิวดินระเหยออกมาได้ ความร้อนจึงถูกสะสมบนพื้นดินมากขึ้นเรื่อยๆ
2. ผลต่อเนื่องจากข้อ 1 ที่พื้นผิวดินหรือหลังคาบ้านหรืออาคารส่วนมากมักจะมีสีเข้มหรือดำ ซึ่งตามคุณสมบัติทางฟิสิกส์แล้วจะทำให้วัตถุดูดซับความร้อนได้ดีกว่าวัตถุที่มีสีจางหรืออ่อนกว่า จึงทำให้มีการเพิ่มการสะสมของความร้อนในเขตเมืองขึ้นไปอีก
3. ความร้อนในบรรยากาศส่วนหนึ่งในบริเวณใกล้ผิวดินสามารถทำให้ลดลงได้โดยการคายน้ำจากใบของพืชหรือต้นไม้ แต่ผลจากการที่พื้นที่ส่วนมากในเขตเมืองถูกใช้สอยเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทำให้มีต้นไม้ลดลงกว่าเขตชนบท เป็นผลให้อากาศในเขตเมืองร้อนมากกว่าเขตชนบท
4. ความร้อนส่วนเกินจากอาคาร รถยนต์ หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่มักจะได้พบได้มากในเขตเมืองจะเป็นตัวเพิ่มอุณหภูมิในเขตเมืองให้สูงขึ้น ความร้อนส่วนเกินเหล่านี้อาจมากถึงหนึ่งในสามของความร้อนที่ได้รับจากดวงอาทิตย์เลยทีเดียว
5. การที่มีตึกสูงเป็นจำนวนมากในเขตเมืองจะเป็นตัวขวางกั้นการเคลื่อนที่ของลม นอกจากนี้ยังขวางกั้นไม่ให้รังสีความร้อนจากพื้นดินกระจายออกไปสู่บรรยากาศด้วย เป็นผลให้การระบายความร้อนในเขตเมืองมีน้อยลง

ความร้อนที่สะสมตัวในเขตเมืองนี้ไม่ได้มีผลเฉพาะในเวลากลางวันเท่านั้น แม้ในเวลากลางคืนที่พระอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปแล้ว ความร้อนจากพื้นผิวดินและผนังอาคารสิ่งก่อสร้างก็ยังคายออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้อากาศในเขตเมืองร้อนระอุตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจากปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมาได้ทำให้อากาศในเขตเมืองร้อนเพิ่มขึ้นอย่างมากนอกเหนือไปจากภาวะอื่นๆ ที่ทำให้โลกร้อนขึ้นอยู่แล้ว เช่น ปรากฏการณ์เรือนกระจกที่ได้กล่าวมาแล้ว และนับวันอุณหภูมิในเขตเมืองจะร้อนมากขึ้นเรื่อยๆ ตามภาวะการพัฒนาในเขตเมืองที่ขาดการบริหารจัดการที่ดีเพียงพอ

โคมความร้อนในเขตเมืองก่อให้เกิดผลกระทบอะไรได้บ้าง

เราอาจแบ่งผลกระทบจากการที่อุณหภูมิในเขตเมืองสูงขึ้นเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

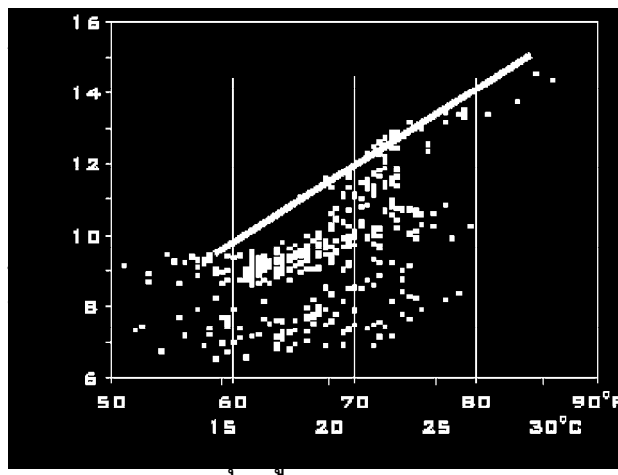
1. ผลกระทบต่อสุขภาพ

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสของการเกิดหมอกควันกับอุณหภูมิในเขตเมือง (ข้อมูลของเมืองลอสแอนเจลิส)

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าอากาศที่อากาศร้อนมากๆ นี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น เด็กและผู้สูงอายุ ในอดีตที่ผ่านมาคลื่นความร้อนในเขตเมืองได้คร่าชีวิตคนไปแล้วเป็นจำนวนมาก ดังเช่นคลื่นความร้อนที่กระหน่ำตอนกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2538 มีผู้เสียชีวิตรวมกันกว่าพันคน เฉพาะเมืองชิคาโกแห่งเดียวมีผู้เสียชีวิตถึง 465 คน อุณหภูมิที่สูงขึ้นในหน้าร้อนจะเพิ่มอันตรายมากขึ้นหากความชื้นในอากาศมีสูง ซึ่งเป็นภาวะที่พบได้บ่อยในประเทศของเรา เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น จึงเป็นที่มาของคำว่า “ร้อนอบอ้าว” สาเหตุเรื่องนี้อธิบายได้ง่ายๆ ว่าการที่เหงื่อออกจะช่วยระบายความร้อนส่วนเกินออกไปจากร่างกายของเรา แต่หมายความว่าอากาศจะต้องสามารถรับเอาปริมาณไอน้ำ (เหงื่อที่ระเหยออกไป) ไปได้ ยิ่งความชื้นในอากาศมีมากเท่าใดก็แปลว่าอากาศจะยิ่งรับเอาปริมาณไอน้ำได้น้อยลงเท่านั้น ความชื้นที่สูงมากจึงทำให้เหงื่อไม่สามารถระเหยและพาเอาความร้อนออกไปจากร่างกายของเราได้ จึงเป็นอันตรายอย่างมาก นอกจากอันตรายจากความร้อนโดยตรงแล้ว ผลกระทบต่อสุขภาพทางอ้อมอันเนื่องมาจากความร้อนที่สูงขึ้นยังพบได้คือ ปฏิกริยาทางเคมีระหว่างก๊าซพิษต่างๆ เช่น คาร์บอนมอนอกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ จะเพิ่มมากขึ้นตามระดับของอุณหภูมิ ทำให้เกิดหมอกควันและโอโซน (ซึ่งเป็นก๊าซพิษ) มากขึ้น มีการศึกษาพบว่าทุกๆ หนึ่งองศาฟาเรนไฮต์ที่เพิ่มขึ้นไปจาก 70 องศา จะเพิ่มอุบัติการณ์ของการเกิดหมอกควันถึง 3% (ดูภาพที่ 2) หมอกควันและโอโซนนี้เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยตรง กล่าวคือจะทำให้เกิดอาการระคายเคืองของระบบทางเดินหายใจและเยื่อตาได้ ในระยะยาวย่อมก่อให้เกิดโรคเรื้อรังของระบบทางเดินหายใจและระบบหายใจล้มเหลวในที่สุด

2. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้ไฟฟ้ากับอุณหภูมิเฉลี่ยของเมือง (ข้อมูลของเมืองแคลิฟอร์เนียเอ็ดสันใต้)

การที่อุณหภูมิในเขตเมืองร้อนขึ้นทำให้ความต้องการด้านพลังงานเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้เครื่องปรับอากาศเพื่อทำให้อากาศภายในอาคารเย็นลง จากผลการศึกษาในเมืองแคลิฟอร์เนียเอ็ดสันใต้ พบว่าทุกๆ หนึ่งองศาเซลเซียสที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการด้านพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 3% (ดูภาพที่ 3) การใช้พลังงานมากขึ้นนอกจากจะหมายถึงการสูญเสียเงินตรามากขึ้นแล้ว ผลของการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าที่ใช้พลังงานจากน้ำมันหรือถ่านหินที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องมีการปล่อยสารก่อมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย จึงยิ่งซ้ำเติมปัญหามลพิษในอากาศให้รุนแรงมากขึ้นไปอีก นอกจากนี้อุณหภูมิที่สูงขึ้นยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา เป็นไปได้ว่าแมลงพาหะนำโรบบางชนิด เช่น ยุง อาจมีการแพร่พันธุ์มากขึ้น ซึ่งก็จะทำให้โรคระบาดบางชนิดควบคุมได้ยากขึ้นอีกด้วย

ปัญหาโดมความร้อนในเขตเมืองกับเมืองเชียงใหม่

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า อำเภอเมืองเชียงใหม่ของเรา รวมทั้งอำเภอใหญ่อื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่คงจะไม่สามารถหนีปัญหาโดมความร้อนในเขตเมืองไปได้ เช่นเดียวกับเมืองใหญ่อื่นๆ ทั่วโลกที่พื้นที่สีเขียวแต่เดิมในเขตเมืองถูกแทนที่ด้วยถนนคอนกรีตและตึกสูงๆ โดยเฉพาะเมื่อเมืองเชียงใหม่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยว จึงมีการสร้างโรงแรมใหญ่ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมากมาย ตึก อาคารสำนักงานเชิงพาณิชย์อื่นๆ จึงต้องผุดขึ้นมารองรับเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับการบริการและความสะดวกสบายที่ดีที่สุด แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงที่เมืองเชียงใหม่อาจจะมีภาวะโดมความร้อนในเขตเมืองรุนแรงกว่าเมืองอื่นๆ ที่ตั้งอยู่ห่างจากเส้นศูนย์สูตรออกไปก็คือ ลักษณะภูมิอากาศของบ้านเราซึ่งอยู่ในเขตร้อนชื้นทำให้อาคารเหล่านี้จำเป็นต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศซึ่งต้องการพลังงานไฟฟ้า

มหาศาล ร่วมกับภูมิประเทศของเมืองเชียงใหม่ที่มีภูเขาล้อมรอบเหมือนแอ่งกระทะ ทำให้การระบายอากาศออกจากตัวเมืองไม่ดีนัก จึงยิ่งซ้ำเติมปัญหาโดมความร้อนในเขตเมืองให้เลวร้ายลงไปอีก ยังไม่มีการศึกษาว่าปัญหาโดมความร้อนในเมืองเชียงใหม่มีความรุนแรงเพียงใด รวมทั้งผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอนามัยของคนเชียงใหม่และต่อระบบนิเวศวิทยามีมากน้อยเพียงใด แต่การที่บ้านเรามากจะมีความชื้นในอากาศที่ค่อนข้างสูงโดยเฉพาะหน้าร้อน จึงน่าจะสมารถคาดการณ์ได้ว่า คงจะมีผู้ที่เจ็บไข้ได้ป่วยอันเนื่องมาจากความร้อนโดยตรงอยู่เป็นจำนวนมาก ยังไม่นับผลกระทบทางอ้อมอื่นๆ อันเนื่องจากระบบนิเวศวิทยาที่เปลี่ยนไปรวมทั้งภาวะมลพิษในอากาศที่เพิ่มมากขึ้น และผลกระทบด้านเศรษฐกิจเนื่องมาจากการที่ต้องมีการใช้พลังงานที่มากขึ้นย่อมทำให้มีการสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศอีกเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้คงต้องการการศึกษาวิจัยอีกเป็นจำนวนมาก เพื่อมาสนับสนุนยืนยันขนาด ความรุนแรง และแนวโน้มของปัญหา หากไม่มีข้อมูลที่จะยืนยันปัญหาดังกล่าวการสร้าง ความตื่นตัวและตระหนักในปัญหาแก่คนเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งการแก้ไขและการเฝ้าติดตามปัญหาคงจะไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพนัก

เราจะแก้ปัญหาโดมความร้อนในเขตเมืองได้อย่างไร

จะเห็นได้ว่าปัญหาโดมความร้อนในเขตเมืองไม่ใช่ปัญหาของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นปัญหาของคนทุกคนโดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรง มาตรการที่จะเสนอต่อไปนี้เป็นมาตรการที่สามารถทำได้ไม่ยากและได้ผลพอสมควร ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็ช่วยบรรเทาปัญหาลงได้อย่างมาก

1. เปลี่ยนถนนและอาคารให้เป็นสีขาว

ความเชื่อที่ว่าความร้อนในเมืองที่เพิ่มขึ้นนี้เกิดจากความร้อนที่ปล่อยออกมาจากรถยนต์หรือโรงงานอุตสาหกรรมนี้เป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง เพราะพบว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงต้นเหตุแค่หนึ่งในสามของความร้อนที่เพิ่มมากขึ้น ความจริงแล้วการที่เราลาดถนนด้วยยางมะตอยที่มีสีดำ หรือปูหลังคาด้วยกระเบื้องสีเข้ม ซึ่งสามารถดูดซับความร้อนได้อย่างมากเป็นสาเหตุที่สำคัญกว่า กระเบื้องมุงหลังคาที่มีสีเข้มเองหลังจากที่ดูดซับความร้อนไว้แล้วก็จะถ่ายความร้อนที่สะสมไว้เข้าไปสู่ตัวอาคารอีกด้วย ทำให้อากาศภายในอาคารร้อนมากขึ้นจึงต้องมีการใช้เครื่องปรับอากาศโดยไม่จำเป็น นักวิทยาศาสตร์พบว่าอาคารที่ใช้กระเบื้องมุงหลังคาที่มีสีอ่อน จะช่วยลดปริมาณการใช้เครื่องปรับอากาศลงได้ถึง 40% สำหรับถนนที่มีสีดำความร้อนที่สะสมบนผิวถนนยังทำให้ถนนเสื่อมสภาพเร็วกว่าปกติอีกด้วย นั่นหมายความว่าเราต้องสูญเสียเงินในการซ่อมบำรุงถนนบ่อยขึ้น หากเรามาช่วยกันเปลี่ยนถนนเป็นแบบคอนกรีตหรือใช้วัสดุที่มีสีอ่อนมุงหลังคาเราจะได้ฤดูร้อนที่เย็นกว่าและจะประหยัดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเป็นจำนวนมาก

2. ร่วมใจกันสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง

มาตรการการลดอุณหภูมิของโลกอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์เรือนกระจกที่สำคัญคือการลดการใช้พลังงานลง และปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น หลักการเดียวกันนี้ใช้ได้ดีสำหรับการลดอุณหภูมิในเมืองด้วย และดูเหมือนจะได้ผลดียิ่งกว่าเสียอีก การปลูกต้นไม้ในป่าจะก่อให้เกิดกลไกการลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกได้โดยผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสงแล้วเปลี่ยนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นก๊าซออกซิเจนแต่เพียงอย่างเดียว แต่การปลูกต้นไม้ในเมืองนอกจากจะลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว ยังช่วยทำให้ตัวเมืองเย็นลงโดยวิธีการคายน้ำจากใบอีกด้วย ซึ่งก็จะมีผลทำให้ปริมาณการใช้เครื่องปรับอากาศลดลง นั่นหมายความว่าโรงไฟฟ้าก็จะลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงไปด้วย ต้นไม้ใหญ่ๆ ต้นหนึ่งที่มีขนาดของพุ่มใบกว้าง 30 ฟุต สามารถคายน้ำได้ถึง 150 ลิตรต่อวัน ซึ่งเพียงพอที่จะระบายความร้อนได้เท่ากับปริมาณความร้อนที่เกิดจากการเปิดหลอดไฟขนาด 100 วัตต์ จำนวน 100 ดวง ในเวลา 8 ชั่วโมงเลยทีเดียว หากเราช่วยกันปลูกต้นไม้แต่วันนี้ ภายในอีก 10 ถึง 15 ปีข้างหน้าเมื่อต้นไม้เหล่านี้โตเต็มที่ที่เราจะสามารถประหยัดการใช้พลังงานลงได้ถึง 10-20% การเลือกพื้นที่และทิศทางปลูกต้นไม้ก็มีความสำคัญ หากปลูกให้ใกล้กับอาคารพอที่จะสามารถบังแสงแดดให้กับอาคารได้และอยู่ในทิศทางที่จะบังกระแสลมร้อนไม่ให้เข้ามาสู่อาคาร อาจช่วยลดปริมาณการใช้เครื่องปรับอากาศได้ถึง 30%

บทสรุป

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อคนทุกคนบนโลกนี้และนับวันจะรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ เรามักจะคุ้นเคยกับปัญหามลพิษทางอากาศ น้ำ หรือปรากฏการณ์เรือนกระจก โดยลืมนึกไปว่าปรากฏการณ์โดมความร้อนในเขตเมืองเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอีกชนิดหนึ่งที่อยู่ใกล้ตัวเราและเกิดขึ้นกับตัวเราทุกวัน โดยเฉพาะผู้ที่ต้องอาศัยในเขตเมือง ดังที่ได้นำเสนอโดยละเอียดแล้วในแง่ลักษณะ สาเหตุ ผลกระทบ และมาตรการการแก้ไขซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น หากเราไม่ตื่นตัวและร่วมมือกันแก้ไขเสียแต่บัดนี้ เมืองเชียงใหม่ในอนาคตก็อาจจะร้อนมากขึ้นเรื่อยๆ คุณภาพชีวิตของเราก็คงจะแย่ลงตามไปด้วย และต่อไปมนต์เสน่ห์ของเมืองเชียงใหม่ที่มีอากาศเย็นในหน้าหนาวก็อาจจะลบเลือนไปจากความทรงจำของลูกหลานของเราก็เป็นได้

เอกสารอ้างอิง

Ackerman S, Heat island-more, http://www.zunis.org/heat_islands_more.htm.

Ackerman S, Urban heat island, <http://cimss.ssec.wisc.edu/WXWise/heatisl.html>.

Akbari H, Heat island group home page, <http://EETD.LBL.gov/HeatIsland>.

Akbari H, Working to cool urban heat island , distributed document.

Environmental Defense Fund, The health effects of urban heat, <http://www.myworld.org/programs/GRAP/90Plus/mortality.html>.

Palmer C, Cities tend to be warmer than rural areas, <http://www.usatoday.com/weather/ wurbheat.htm>.

Rosenfeld AH, Romm JJ, Akbari H, Lloyd AC, Painting the town white and green,
<http://eande.lbl.gov/hip/pubs/painting>.

ภาคผนวก ง.

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 2,744 คน)	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง		
ประชาชนทั่วไป	1748	63.7
อยู่รอบอาคารสูง	755	27.5
อยู่ในอาคารสูง	241	8.8
เพศ		
หญิง	1453	53.0
ชาย	1291	47.0
อายุ		
15-19 ปี	238	8.7
20-24 ปี	493	18.0
25-29 ปี	478	17.4
30-34 ปี	326	11.9
35-39 ปี	291	10.6
40-44 ปี	270	9.8
45-49 ปี	227	8.3
50-54 ปี	169	6.2
55-59 ปี	77	2.8
60-64 ปี	67	2.4
65-69 ปี	51	1.9
>70 ปี	57	2.1
ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 34.80 $\pm$ 13.57 ปี		
อาชีพ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	791	28.8
รับจ้าง	514	18.7
นักเรียน/นักศึกษา	450	16.4
พนักงานบริษัทเอกชน	440	16.0
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	251	9.1
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	224	8.2
เกษียณอายุ	34	1.2
ว่างงาน	23	0.8
พระภิกษุ	13	0.5
เกษตรกร	3	0.1
อบต.	1	0.0

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ภูมิภาคต่าง ๆ		
กรุงเทพมหานคร	404	14.7
ภูเก็ต	256	9.3
เชียงใหม่	256	9.3
ขอนแก่น	243	8.9
ศรีสะเกษ	162	5.9
ปัตตานี	161	5.9
ปราจีนบุรี	154	5.6
มหาสารคาม	137	5.0
ชัยภูมิ	135	4.9
หนองบัวลำภู	131	4.8
พิจิตร	124	4.5
อุตรดิตถ์	120	4.4
สุโขทัย	119	4.3
หนองคาย	116	4.2
พระนครศรีอยุธยา	104	3.8
แม่ฮ่องสอน	90	3.3
สันติสุข	29	1.1
สันติสุข	1	0.0
สันติสุข	1	0.0
ปราจีนบุรี	1	0.0
ภูมิภาคต่าง ๆ		
เมือง	2712	98.8
หาดใหญ่	28	1.0
ดอยสะเก็ด	2	0.1
สันติสุข	2	0.1
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเชียงใหม่ (ปี)		
0-4.9 ปี	1015	37.0
5-9.9 ปี	329	12.0
10-14.9 ปี	231	8.4
15-19.9 ปี	198	7.2
20-24.9 ปี	245	8.9
25-29.9 ปี	132	4.8
30-34.9 ปี	146	5.3
35-39.9 ปี	72	2.6
40-44.9 ปี	117	4.3
45-49.9 ปี	85	3.1
50-54.9 ปี	66	2.4
55-59.9 ปี	18	0.7
60-64.9 ปี	28	1.0
65-69.9 ปี	27	1.0
>70 ปี	35	1.3

ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = **16.49 $\pm$ 17.75** ปี

ตารางที่ 4 แสดงชื่อและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 996 คน)	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนชั้น (N = 996 คน)		
กำลังก่อสร้าง	12	1.2
4	7	0.7
5	313	31.4
6	141	14.2
7	134	13.5
8	84	8.4
9	28	2.8
10	40	4.0
11	6	0.6
12	42	4.2
13	26	2.6
14	18	1.8
15	95	9.5
17	10	1.0
18	10	1.0
20	10	1.0
24	10	1.0
25	10	1.0
ประเภทของอาคาร (การใช้ประโยชน์) (N = 996 คน)		
คอนโดมิเนียม	314	31.5
โรงแรม	247	24.8
หอพัก	97	9.7
บริษัท/ห้างหุ้นส่วน	83	8.3
โรงพยาบาล	66	6.6
สถานศึกษา	58	5.8
พาณิชย์	35	3.5
ตึกร้าง	33	3.3
ธนาคาร	28	2.8
ศูนย์การค้า	27	2.7
ภัตตาคาร	8	0.8
ชื่ออาคาร (N = 996 คน)		
โรงแรมเพรสซิเดนซ์	21	2.1
มาวินอพาร์ทเมนต์	15	1.5
โรงแรมอาเซติอันน์	13	1.3
โอวดีโพธิ์เวช	11	1.1
ซีดีคอมเพล็กซ์	11	1.1
ฟอร์ซีเซียใหม่	10	1.0
ริมปิงคอนโด	10	1.0
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	10	1.0
วีระชัยคอร์ท	10	1.0
บริษัทวิริยะประกันภัย	10	1.0
โรงแรมบอสโซเทล	10	1.0
อาคารพาณิชย์ (คอนโด)	10	1.0

แอร์พอร์ตพลาซ่า	10	1.0
โรงพยาบาลสวนปรุง	10	1.0
ศรีธนาคอนโด	10	1.0

ตารางที่ 4 แสดงชื่อและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 996 คน)	จำนวน	ร้อยละ
ลานนาพาเลซ	10	1.0
ห้างคลานเรสซิเดนซ์	10	1.0
อคาเนย์ประกันภัย	10	1.0
โรงแรมรถไฟ	10	1.0
เอสอาร์คอมเพล็กซ์	10	1.0
บ้านทีธร	10	1.0
โรงพยาบาลรวมแพทย์	10	1.0
อาคารกำลังก่อสร้าง	10	1.0
ตึก CM	10	1.0
โรงเรียนศิลปศาสตร์การทำอาหาร	10	1.0
ปางสะพานอาร์ทเมนต์	10	1.0
โกลด์เด็นอาร์ทเมนต์	10	1.0
เชียงใหม่พลาซ่า	10	1.0
ธนาคารกสิกรไทย	10	1.0
ดิอิมเพรส	10	1.0
แฟลตตำรวจ	10	1.0
TOPNORTH	10	1.0
โรงแรมปวยหลวง	10	1.0
อาคารการสื่อสารโทรคมนาคมภาคเหนือ	10	1.0
โรงพยาบาลลานนา	10	1.0
เชียงใหม่ทีทีพี	10	1.0
โรงแรมมนตรี	10	1.0
โรงแรมสุเมตต์	10	1.0
รอยัลปรีนเซส	10	1.0
พาณิชย์การเชียงใหม่	10	1.0
สุริวงศ์	10	1.0
วังสิงห์คำ	10	1.0
อาคารไม่มีชื่อ	10	1.0
ร้านรวมพรมิตร	10	1.0
เชียงใหม่เวอร์ไซด์คอนโด	10	1.0
โรงแรมนครพิงค์พาเลซ	10	1.0
โรงแรมเวสติน	10	1.0
โรงพยาบาลราชเวชเชียงใหม่	10	1.0
อวลียาวันเฮาส์	10	1.0
ห้างเมื่อกเรสซิเดนซ์	10	1.0
โรงพยาบาลช้างเผือก	10	1.0
อาคารเฉลิมพระเกียรติ วิทยาลัยศึกษา	10	1.0
พาณิชย์วิบูลย์	10	1.0

ทอปแอร์พอร์ตคอนโดมิเนียม	10	1.0
ดวงเคือนอาร์ทเมนต์	10	1.0
โรงแรมเดอะเพนีลี	10	1.0
โรงแรมรีดเจสต์	9	0.9
ซีดีวิลด์คอนโด	9	0.9
บ้านบุญญรัตน์	9	0.9
บริษัทนิยามพานิชย์	9	0.9
ตึกไอคอน	9	0.9
เชียงใหม่แปซิฟิกแมนชั่น	9	0.9

ตารางที่ 4 แสดงชื่อและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 996 คน)	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรมมิดีกรีนฮิลล์	9	0.9
หอพักอาจารย์ สถาบันราชภัฏ	9	0.9
เจดทาว์น	9	0.9
นครพายุพั	9	0.9
โรงแรมอินดา	9	0.9
อิมพีเรียลริมปีง	9	0.9
รูคส์คอนโด	8	0.8
โรงแรมโนโวเทล	8	0.8
ธนาคารกรุงเทพ	8	0.8
ศิริลักษณ์อาร์ทเมนต์	8	0.8
คอนโดสุเทพฮิลล์ไฮส์	8	0.8
พัฒนาอาร์ทเมนต์	8	0.8
อาคารเรียนรวมสถาบันราชภัฏ	8	0.8
RISTORANTE LIALIAND PICOLA ROMA	8	0.8
โรงแรมบัวระวง	8	0.8
แอลทีแมนชั่น	8	0.8
ฟ้าครามแมนชั่น	8	0.8
นวิรัตน์	7	0.7
สินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์	7	0.7
นครพิงค์คอนโด	7	0.7
เชียงใหม่ซีวีทาวเวอร์	7	0.7
กรีนพาเลซ	7	0.7
เซ็นทรัลลาดสวนแก้ว	7	0.7
CI ทาวน์เวอร์	6	0.6
ตึกคอมพลาซ่า	6	0.6
โรงแรมปางสวนแก้ว	6	0.6
สุจินโน	6	0.6
เนชั่นไวด์ประกันภัย	6	0.6
เอสอาร์คอร์ท	6	0.6
วิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น	5	0.5
อิมเพรสทาวน์	5	0.5
ไทยประกันชีวิต	5	0.5

เวียงพิงค์แมนชั่น	5	0.5
ซังเกตพาววิลเลียน	5	0.5
ชมดอย	4	0.4
โชคชัยทาวเฮาส์	4	0.4
ฮิลล์ไซด์คอนโด	4	0.4
ศุภกิจคอนโด	4	0.4
103 คอนโด 4	4	0.4
โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์	4	0.4
เชียงใหม่รวม	4	0.4
ดึกศรีพัฒนา	4	0.4
อาคารเรียนคณะเทคโนโลยี	4	0.4
ตึกสังคมาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี	4	0.4
ล้านนา 3	4	0.4

ตารางที่ 4 แสดงชื่อและประเภทของอาคารที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 996 คน)	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรมธาริน	4	0.4
โรงแรมเชียงคำ	3	0.3
HILLSIDE	3	0.3
อุดมรัตนคอร์ท	3	0.3
วนาริมคอย	3	0.3
เคียงมอคอนโด	3	0.3
บุญมาศแมนชั่น	3	0.3
บ้านสวนแมนชั่น	3	0.3
สารพัดช่าง	3	0.3
เจ.ซี.ฮิลล์เพลซ	3	0.3
อมเรศ	3	0.3
วนาสินเพลซ	3	0.3
ภูตะวันคอร์ท	2	0.2
เซียงใหม่ฮิลล์	2	0.2
บ้านหอคำ	2	0.2
ลานนา 2	2	0.2
เอกวานา	2	0.2
ริมคอยเพลส	2	0.2
เมเนเจอร์มีเดียกรุ๊ป	2	0.2
ธารทิพย์การ์เดนเพลส	2	0.2
ST คอร์ท	2	0.2
โรงแรมอมารีรินคำ	2	0.2
โรงแรมศรีโตเกียว	2	0.2
โรงพยาบาลประสาท	2	0.2
คณะพยาบาล	2	0.2
อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์	2	0.2
ทิวผลทาวเวอร์	2	0.2
ศศิธร	2	0.2
เซียงใหม่ภูคำ	1	0.1
ริมน้ำแมนชั่น	1	0.1
INTERNATIONAL HOUSE	1	0.1

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ

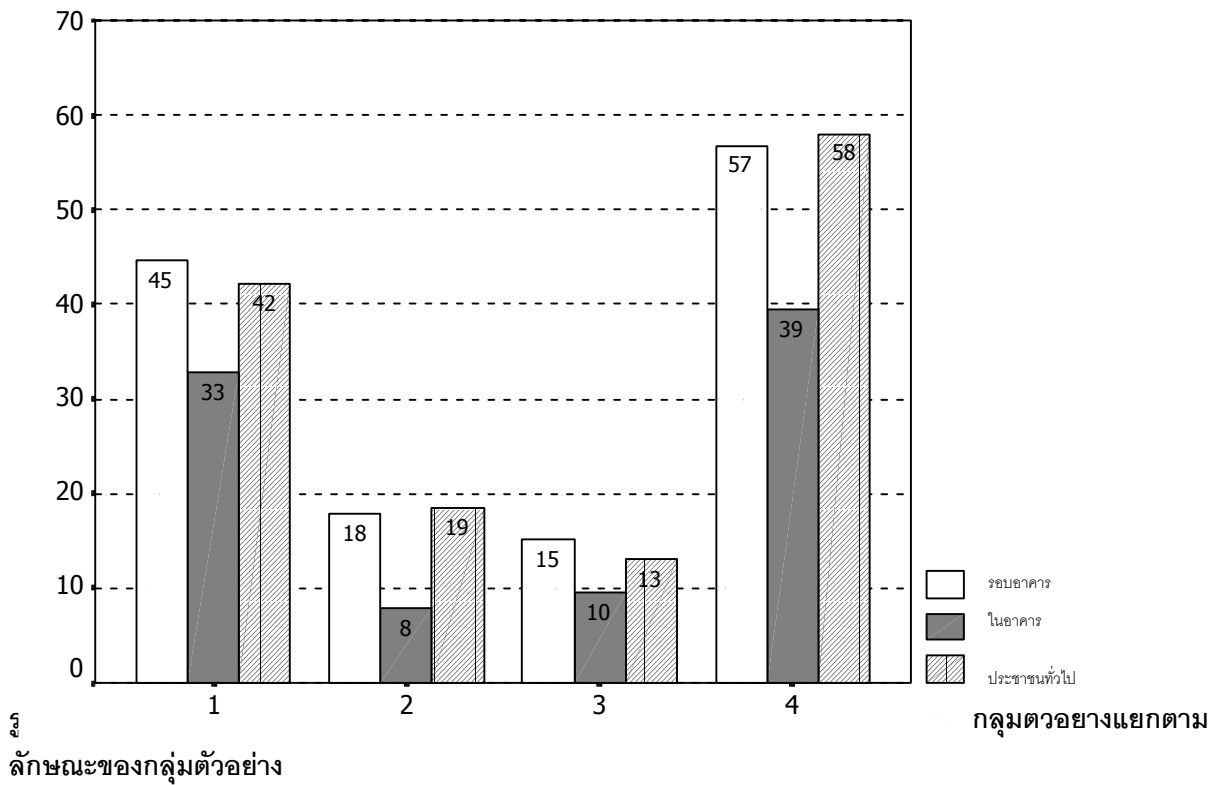
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 2,744 คน)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่แสดงความเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตัวชี้วัดด้านสุขภาพกาย						
ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ	1152	42.0	1383	50.4	209	7.6
ท่านมีปัญหาโรคความดันโลหิตสูง	477	17.4	1938	70.6	329	12.0
ท่านมีปัญหาโรคหัวใจ	365	13.3	2048	74.6	331	12.1
อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ	820	29.9	1538	56.0	386	14.1
ตัวชี้วัดด้านสุขภาพจิต						
ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว	2197	80.1	440	16.0	107	3.9
ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ	2022	73.7	593	21.6	129	4.7
ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ	2086	76.0	506	18.4	152	5.5
ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น	2046	74.6	499	18.2	199	7.3
ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ	1838	67.0	668	24.3	238	8.7
ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ชยะ เสียง อากาศ น้ำในระหว่างและหลังการก่อสร้าง	2361	86.0	239	8.7	144	5.2
อาคารสูงทำให้มองเห็นวิวทัศนียภาพได้ดีขึ้น	1480	53.9	1107	40.3	157	5.7
อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง	1518	55.3	951	34.7	275	10.0
ตัวชี้วัดด้านสุขภาพสังคม						
การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร	1601	58.3	656	23.9	487	17.7
อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม	1321	48.1	1095	39.9	328	12.0
ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อยู่อาศัยรอบๆ อาคารลดน้อยลง	1901	69.3	602	21.9	241	8.8
วิถีการเลี้ยงดูลูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมัดลูกเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก	1440	52.5	846	30.8	458	16.7
อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม	1693	61.7	699	25.5	352	12.8
อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม	1341	48.9	941	34.3	462	16.8
ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง	1923	70.1	562	20.5	259	9.4
การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย	485	17.7	1906	69.5	353	12.9

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N = 2,744 คน)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่แสดงความเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตัวชี้วัดด้านสุขภาพจิตวิญญาณ						
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุคอกยสุเทพ แม่น้ำปิง ฯลฯ ถูกบดบัง	2059	75.0	476	17.3	209	7.6
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง	2079	75.8	476	17.3	189	6.9
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง	2034	74.1	498	18.1	212	7.7
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้านนาถูกทำลาย	2162	78.8	394	14.4	188	6.9
การได้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง	1914	69.8	619	22.6	211	7.7

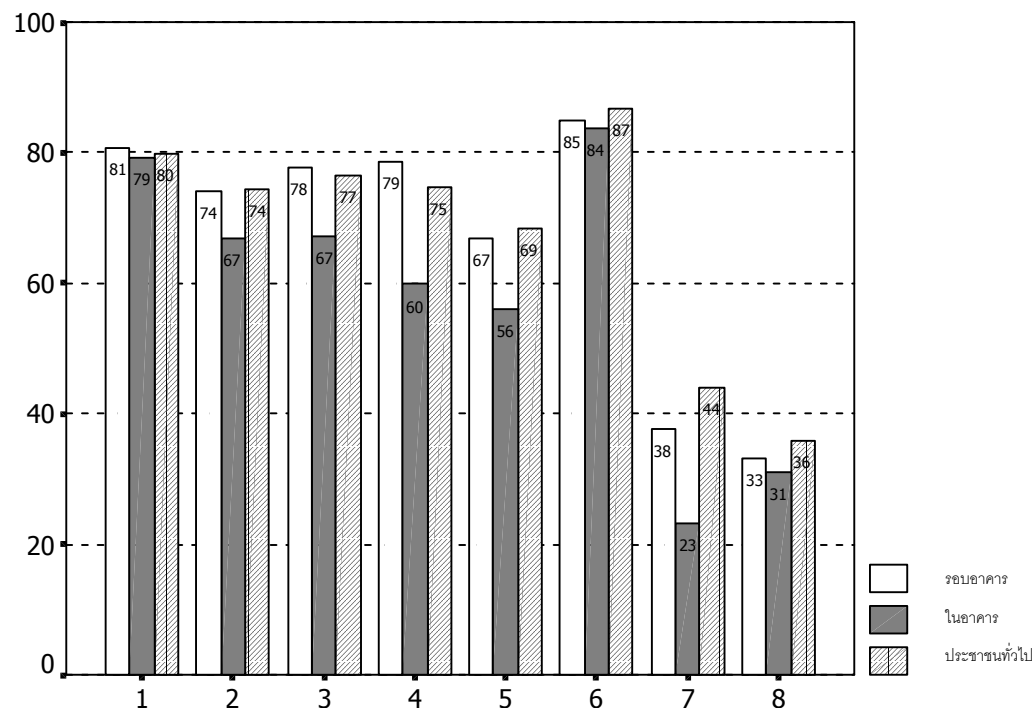
ตารางที่ 6 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ประเด็น	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง			p-value
	รอบอาคาร	ในอาคาร	ประชาชน	
1. เห็นด้วยกับ “ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ”	44.6	32.8	42.1	0.024
2. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาโรคความดันโลหิตสูง”	17.9	7.9	18.5	0.002
3. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาโรคหัวใจ”	15.1	9.5	13.0	0.044
4. ไม่เห็นด้วยกับ “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ”	56.8	39.4	58.0	<0.001

ตารางที่ 7 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

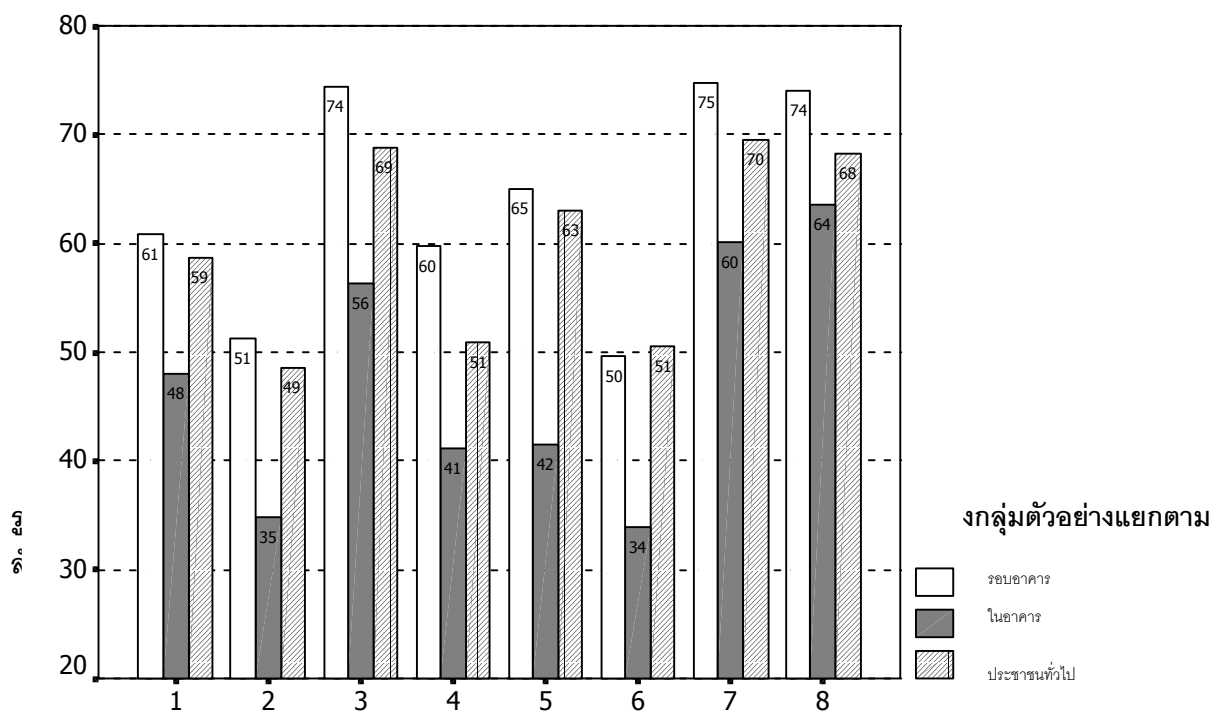
ประเด็น	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง			p-value
	รอบอาคาร	ในอาคาร	ประชาชน	
1. เห็นด้วยกับ "ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว"	80.8	79.3	79.9	0.779
2. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ"	74.2	66.8	74.4	0.118
3. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ"	77.6	67.2	76.5	0.002
4. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น"	78.7	59.8	74.8	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ"	67.0	56.0	68.5	0.003
6. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ชยะ เสียง อากาศ น้ำ ในระหว่างและหลังการก่อสร้าง"	84.9	83.8	86.8	0.235
7. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้มองเห็นวิวทัศน์ได้ดีขึ้น"	37.6	23.2	43.9	<0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง"	33.2	31.1	35.8	0.395

รูปที่ 2 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างแยกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

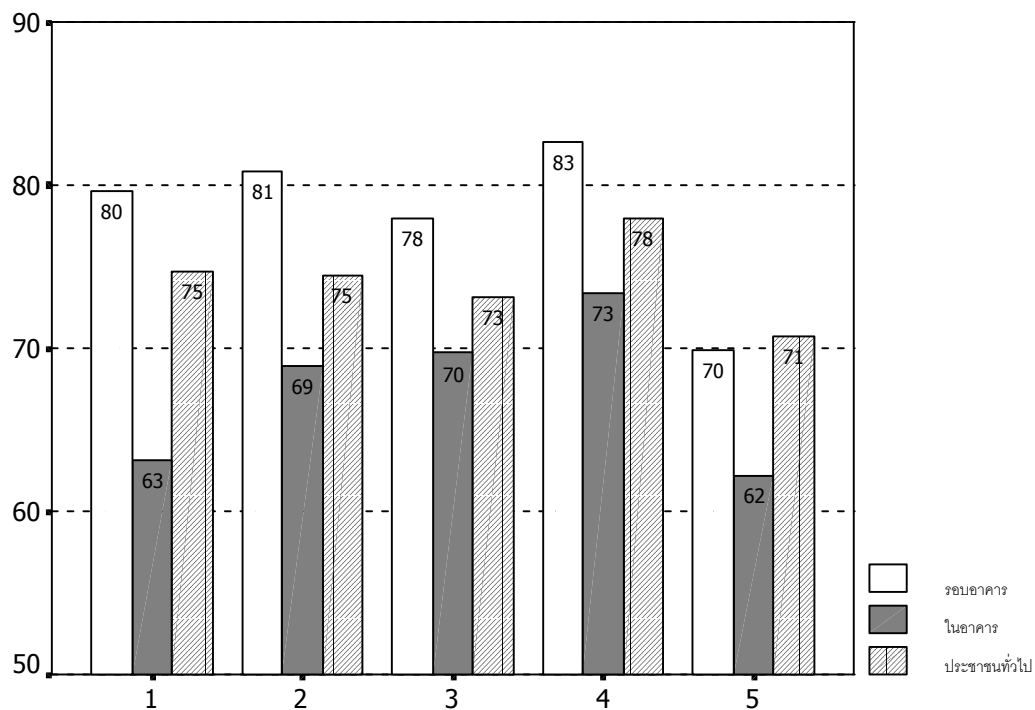
ตารางที่ 8 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพสังคมจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ประเด็น	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง			p-value
	รอบอาคาร	ในอาคาร	ประชาชน	
1. เห็นด้วยกับ "การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร"	60.8	48.1	58.7	0.015
2. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม"	51.3	34.9	48.6	<0.001
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อยู่อาศัยรอบๆ อาคารลดน้อยลง"	74.4	56.4	68.8	<0.001
4. เห็นด้วยกับ "วิถีการเลี้ยงดูลูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมัดลูกเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก"	59.7	41.1	50.9	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม"	65.0	41.5	63.0	<0.001
6. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม"	49.7	34.0	50.6	<0.001
7. เห็นด้วยกับ "ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง"	74.7	60.2	69.5	<0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย"	74.0	63.5	68.3	0.012

ตารางที่ 9 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

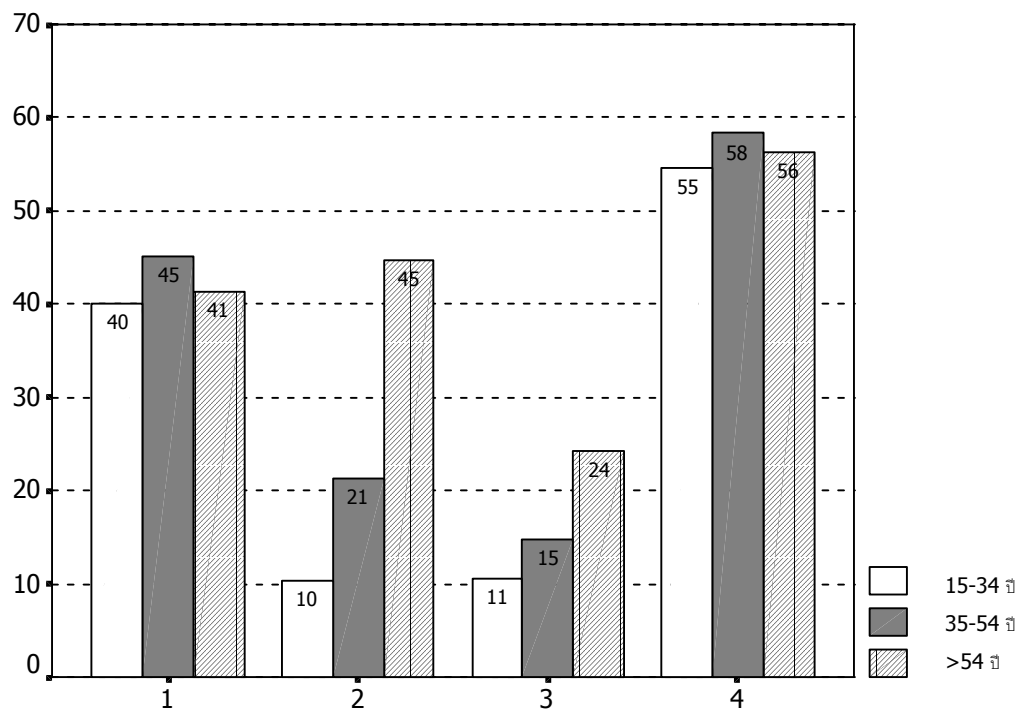
ประเด็น	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง			p-value
	รอบอาคาร	ในอาคาร	ประชาชน	
1.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุดอยสุเทพ แม่น้ำปิง ฯลฯ ถูกบดบัง"	79.6	63.1	74.7	<0.001
2.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง"	80.9	68.9	74.5	0.001
3.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง"	78.0	69.7	73.1	0.030
4.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้าหลัง"	82.6	73.4	77.9	0.003
5.เห็นด้วยกับ "การได้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง"	69.9	62.2	70.7	0.008

รูปที่ 4 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของสุขภาพจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างแยกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามกลุ่มอายุ

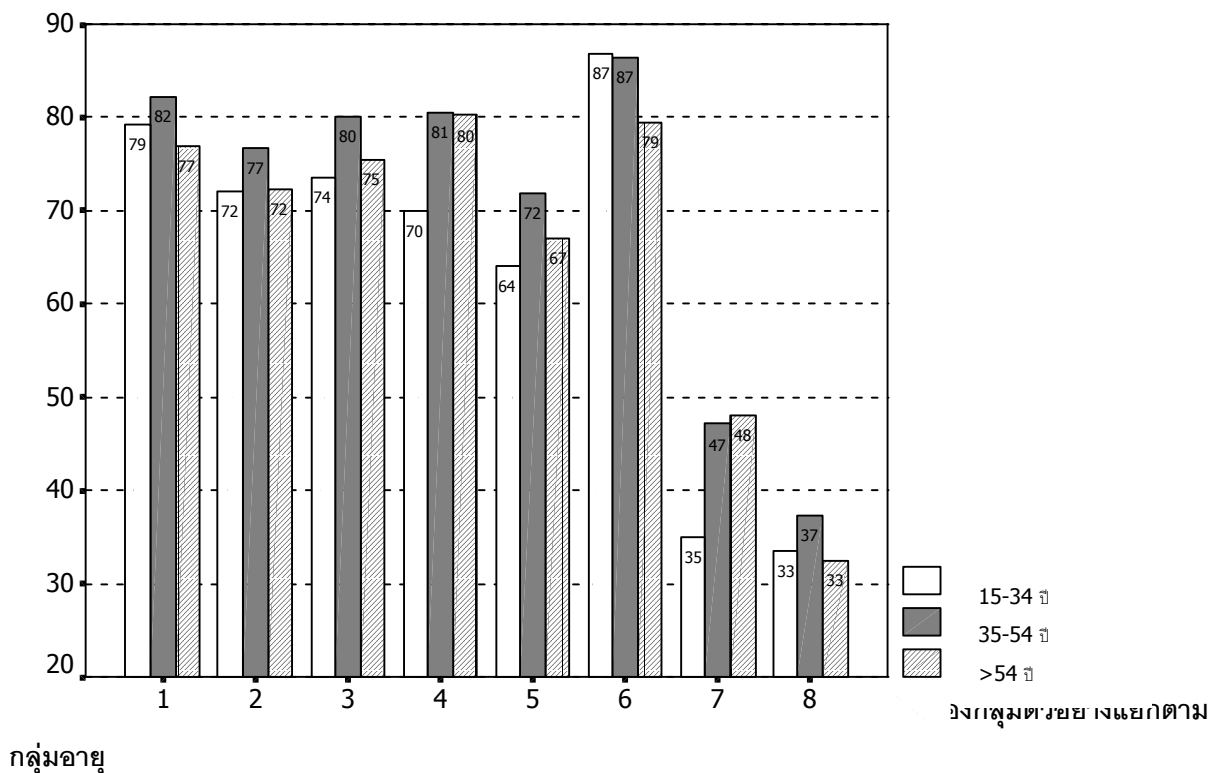
ประเด็น	กลุ่มอายุ			p-value
	15-34	35-54	>54	
1. เห็นด้วยกับ “ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ”	40.1	45.2	41.3	0.053
2. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาลมหายใจติดขัดสูง”	10.4	21.3	44.8	<0.000
3. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาลมหายใจ”	10.6	14.8	24.2	<0.000
4. ไม่เห็นด้วยกับ “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ”	54.6	58.3	56.3	0.062

รูปที่ 10 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามกลุ่มอายุ

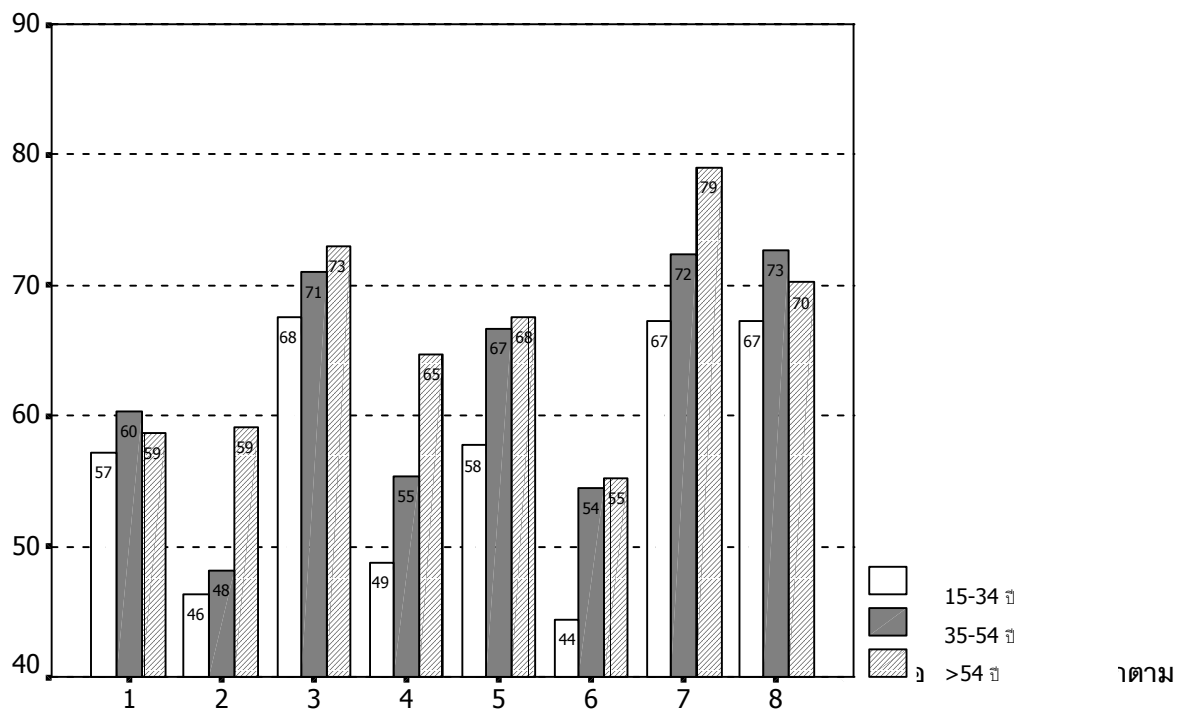
ตารางที่ 11 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตจำแนกตามกลุ่มอายุ

ประเด็น	กลุ่มอายุ			p-value
	15-34	35-54	>54	
1. เห็นด้วยกับ "ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว"	79.2	82.3	77.0	0.109
2. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ"	72.0	76.8	72.2	0.105
3. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ"	73.6	80.1	75.4	0.006
4. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น"	69.9	80.6	80.2	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ"	64.0	71.8	67.1	<0.001
6. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ชยะ เสียง อากาศ น้ำ ในระหว่างและหลังการก่อสร้าง"	86.8	86.5	79.4	<0.001
7. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น"	34.9	47.1	48.0	<0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ ลง"	33.4	37.2	32.5	0.333

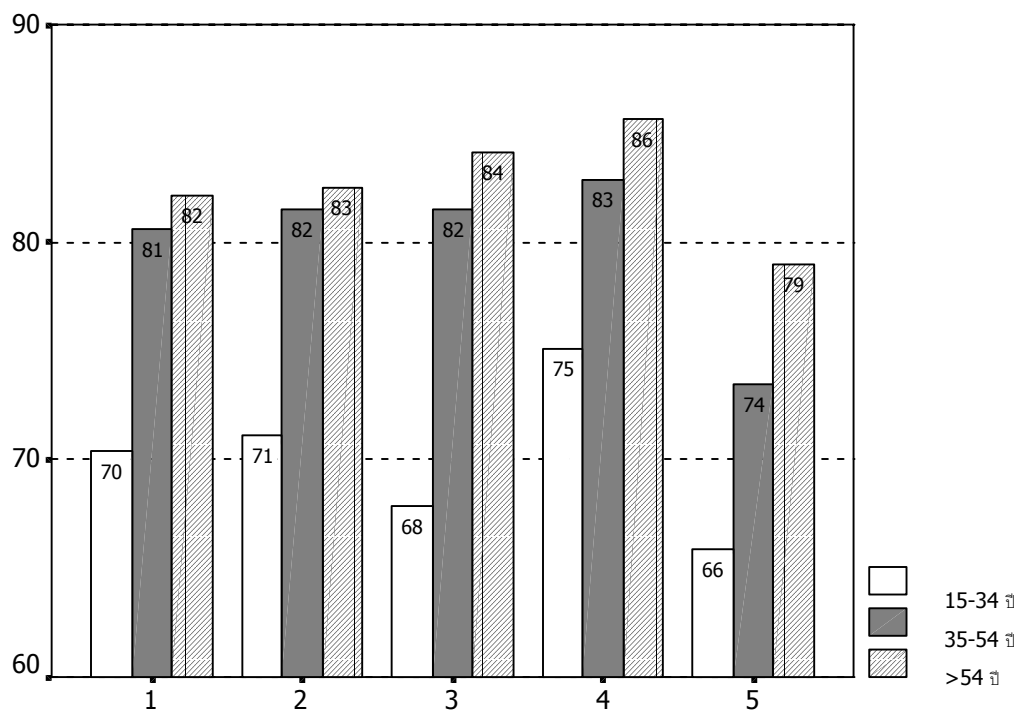
ตารางที่ 12 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพสังคมจำแนกตามกลุ่มอายุ

ประเด็น	กลุ่มอายุ			p-value
	15-34	35-54	>54	
1. เห็นด้วยกับ "การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร"	57.1	60.3	58.7	0.011
2. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม"	46.3	48.2	59.1	0.005
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อยู่อาศัยรอบๆ อาคารลดน้อยลง"	67.6	71.0	73.0	0.129
4. เห็นด้วยกับ "วิถีการเลี้ยงดูลูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมัดลูกเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก"	48.7	55.4	64.7	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม"	57.7	66.6	67.5	<0.001
6. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม"	44.4	54.4	55.2	<0.001
7. เห็นด้วยกับ "ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง"	67.2	72.4	79.0	0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย"	67.3	72.7	70.2	0.007

ตารางที่ 13 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามกลุ่มอายุ

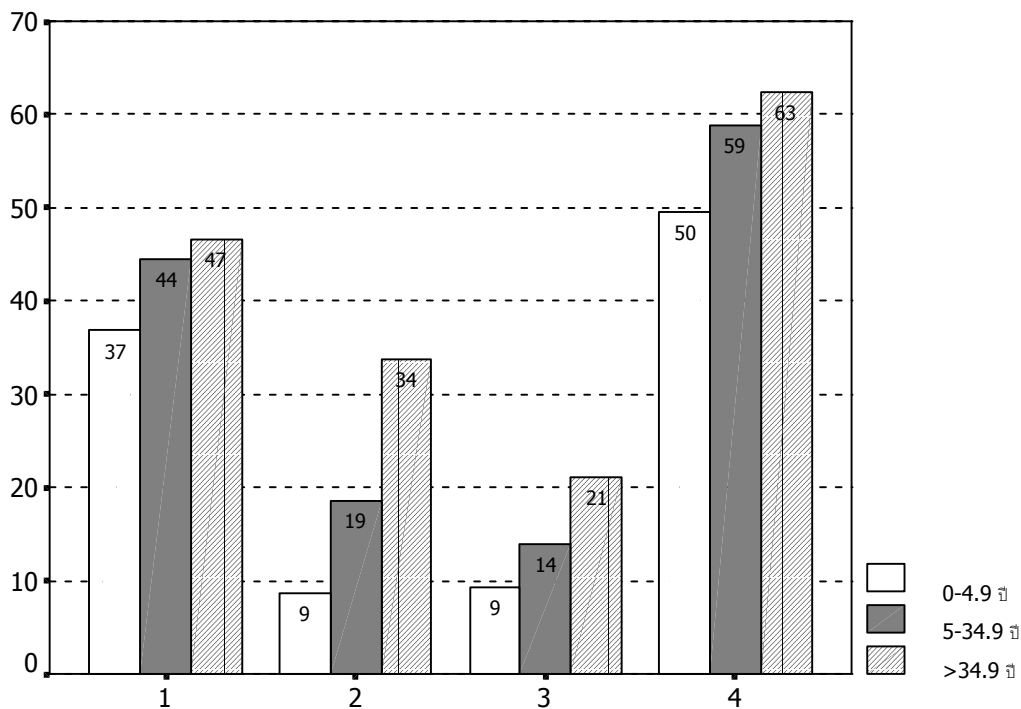
ประเด็น	กลุ่มอายุ			p-value
	15-34	35-54	>54	
1. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุดอยสุเทพ แม่น้ำปิง ฯลฯ ถูกบดบัง"	70.4	80.6	82.1	<0.001
2. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง"	71.1	81.5	82.5	<0.001
3. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง"	67.9	81.5	84.1	<0.001
4. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้าหลังถูกทำลาย"	75.1	82.9	85.7	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "การได้ใช้ประโยชน์ของที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง"	65.9	73.5	79.0	<0.001

รูปที่ 8 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของสุขภาพจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างแยกตามกลุ่มอายุ

ตารางที่ 14 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

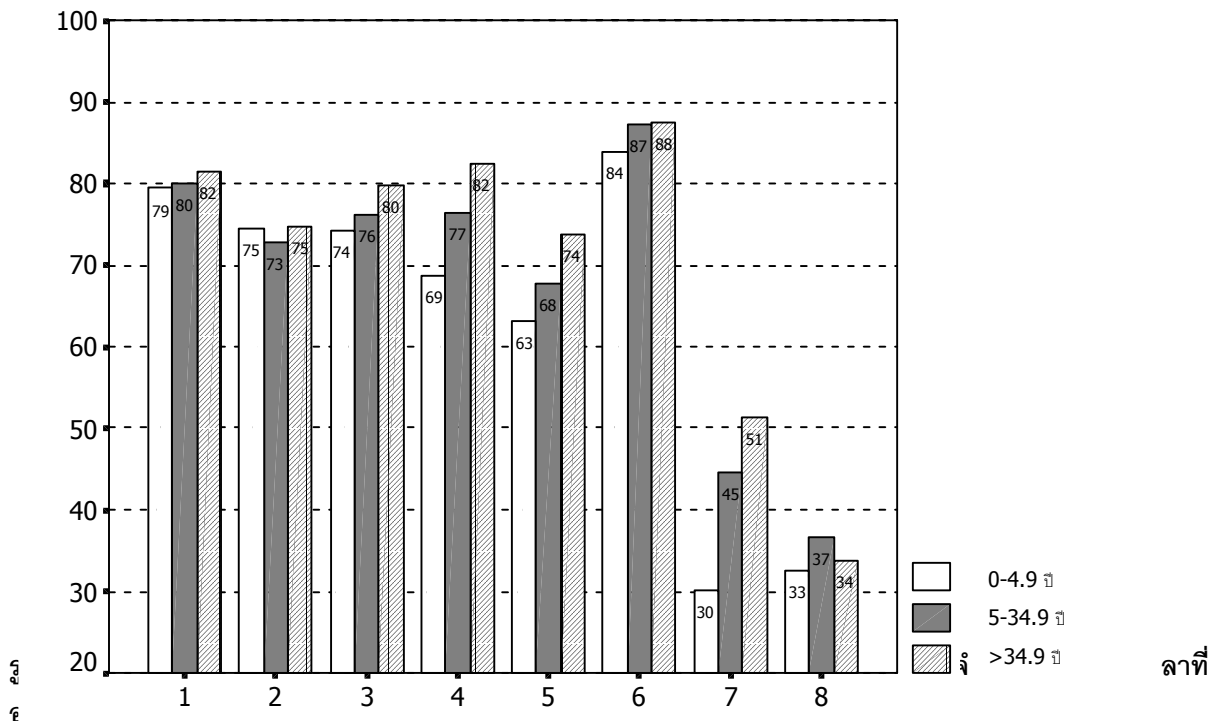
ประเด็น	ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ (ปี)			p-value
	0-4.9	5-34.9	>34.9	
1. เห็นด้วยกับ “ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ”	36.8	44.4	46.7	<0.001
2. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาโรคความดันโลหิตสูง”	8.7	18.6	33.7	<0.001
3. เห็นด้วยกับ “ท่านมีปัญหาโรคหัวใจ”	9.2	13.9	21.0	<0.001
4. ไม่เห็นด้วยกับ “อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ”	49.6	58.9	62.5	<0.001

รูปที่ ๑๖ แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

ตารางที่ 15 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

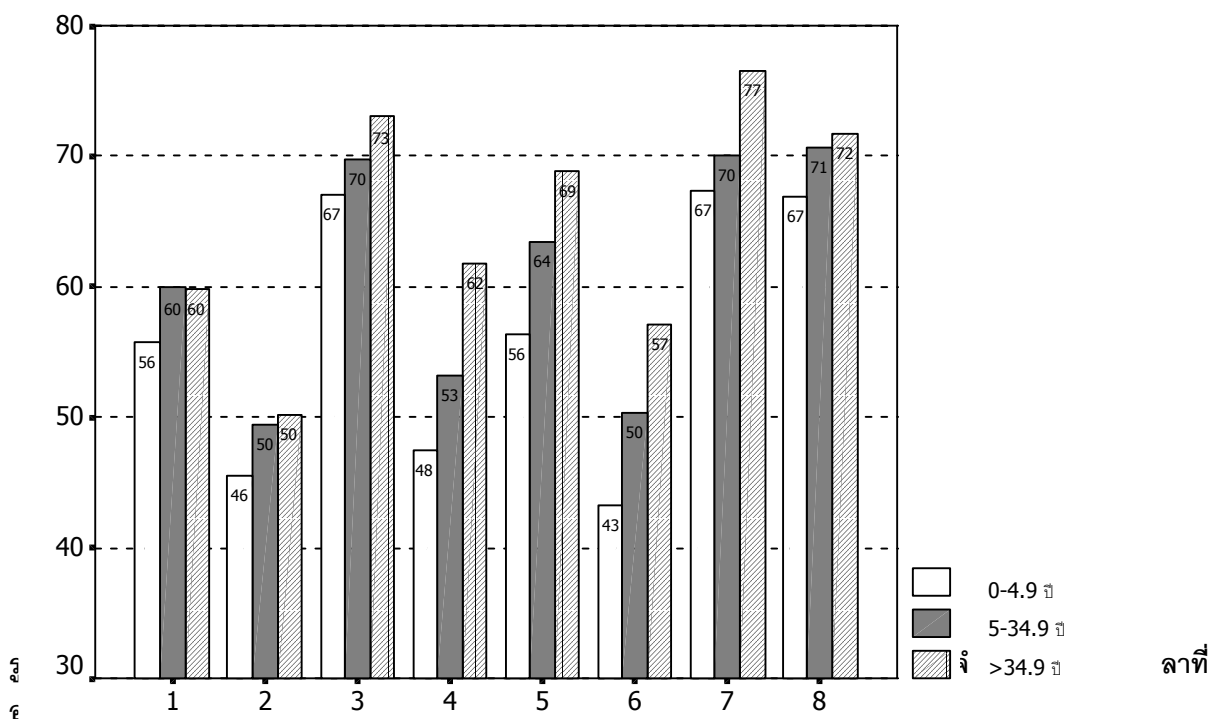
ประเด็น	ระยะเวลาที่อาศัยในเชียงใหม่ (ปี)			p-value
	0-4.9	5-34.9	>34.9	
1. เห็นด้วยกับ "ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว"	79.4	80.1	81.5	0.583
2. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ"	74.5	72.8	74.6	0.308
3. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ"	74.3	76.1	79.7	0.245
4. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น"	68.7	76.5	82.4	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ"	63.1	67.8	73.7	0.001
6. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ชยะ เสียง อากาศ น้ำ ในระหว่างและหลังการก่อสร้าง"	83.9	87.2	87.5	0.051
7. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้มองเห็นวิวที่คนได้ดีขึ้น"	30.1	44.6	51.3	<0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง"	32.5	36.7	33.7	0.213

ลาที่

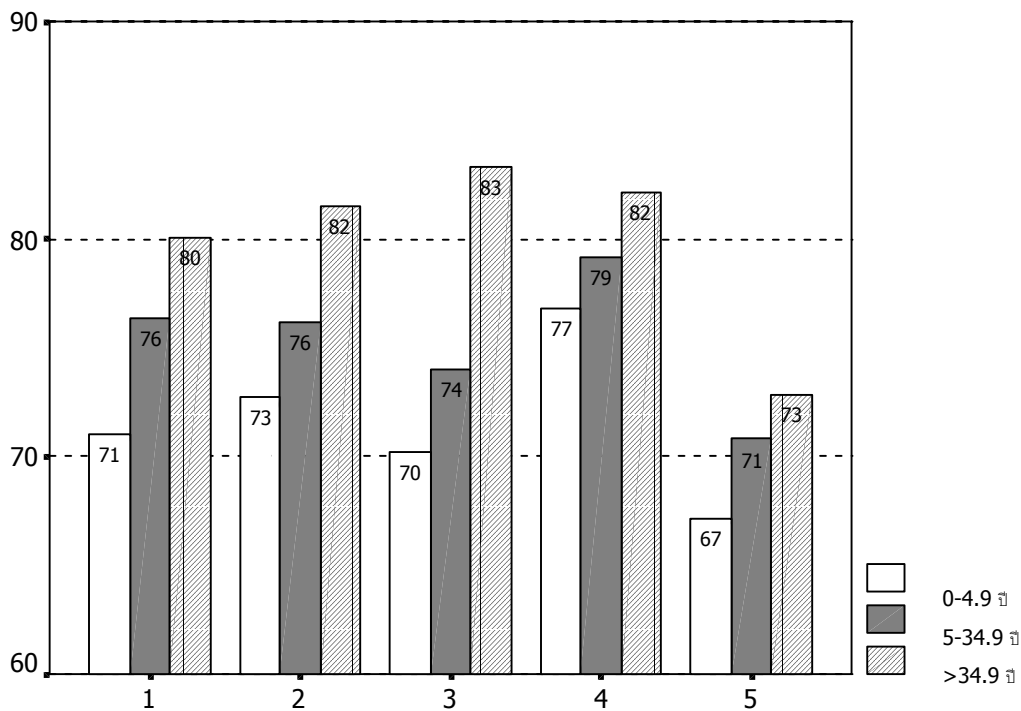
ตารางที่ 16 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพสังคม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

ประเด็น	ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ (ปี)			p-value
	0-4.9	5-34.9	>34.9	
1. เห็นด้วยกับ "การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร"	55.8	59.9	59.8	0.071
2. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม"	45.5	49.5	50.2	0.018
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อยู่รอบๆ อาคารลดน้อยลง"	67.0	69.8	73.0	0.018
4. เห็นด้วยกับ "วิถีการเลี้ยงดูลูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมีตุ๊กตเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก"	47.5	53.2	61.8	<0.001
5. เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม"	56.3	63.5	68.8	<0.001
6. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม"	43.3	50.4	57.1	<0.001
7. เห็นด้วยกับ "ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง"	67.3	70.0	76.6	<0.001
8. ไม่เห็นด้วยกับ "การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย"	66.9	70.7	71.7	0.018

ตารางที่ 17 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

ประเด็น	ระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ (ปี)			p-value
	0-4.9	5-34.9	>34.9	
1.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุดอยสุเทพ แม่น้ำปิง ฯลฯ ถูกบดบัง"	71.0	76.4	80.1	0.001
2.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง"	72.7	76.2	81.5	0.004
3.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง"	70.2	74.0	83.3	<0.001
4.เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้าหลังเกินไป"	76.8	79.2	82.1	0.248
5.เห็นด้วยกับ "การได้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง"	67.1	70.8	72.8	0.064

รูปที่ 12 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

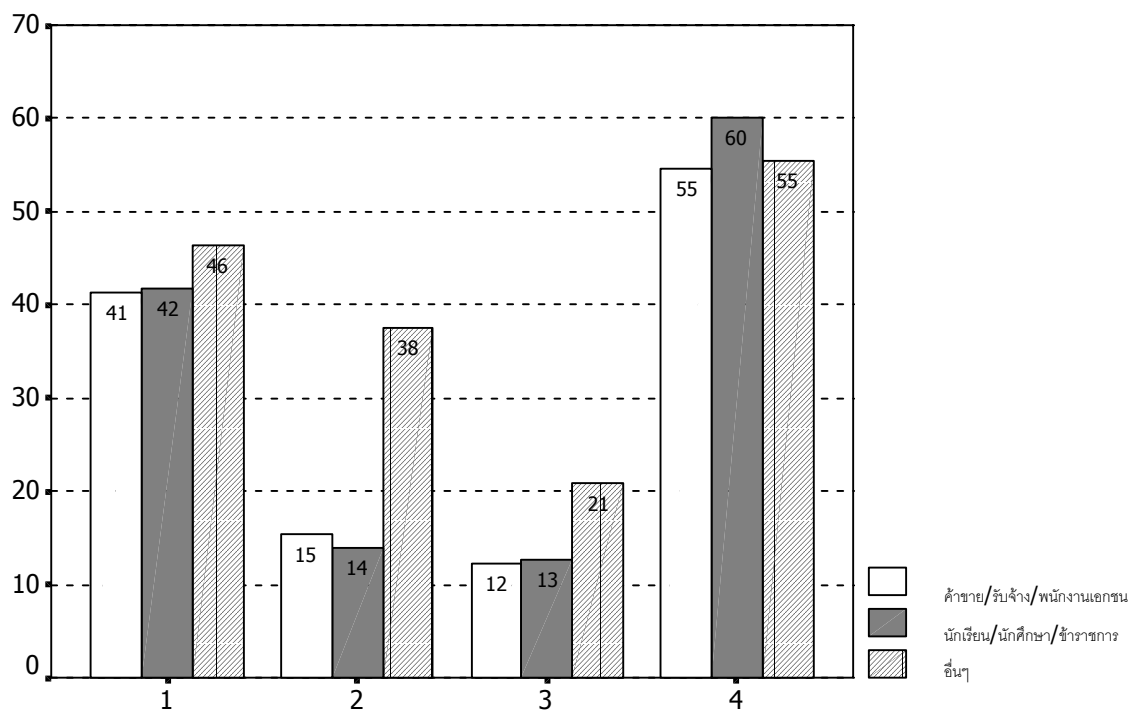
ตารางที่ 18 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ประเด็น	กลุ่มอาชีพ			p-value
	1	2	3	
1. เห็นด้วยกับ "ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ"	41.4	41.7	46.3	0.351
2. เห็นด้วยกับ "ท่านมีปัญหาระบบความดันโลหิตสูง"	15.3	14.0	37.6	<0.001
3. เห็นด้วยกับ "ท่านมีปัญหาระบบหัวใจ"	12.3	12.7	20.8	0.001
4. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ"	54.6	60.1	55.4	<0.001

หมายเหตุ กลุ่มอาชีพ 1 = ค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน

กลุ่มอาชีพ 2 = นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ

กลุ่มอาชีพ 3 = อื่นๆ

รูปที่ 13 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพกายจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

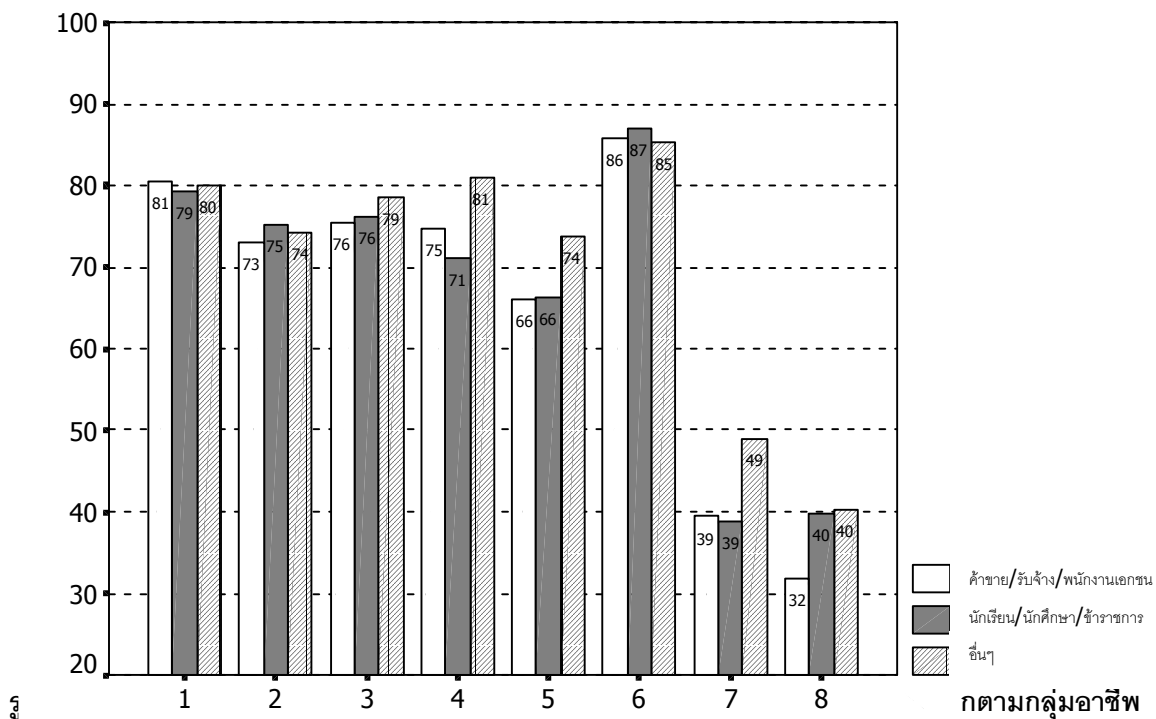
ตารางที่ 19 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ประเด็น	กลุ่มอาชีพ			p-value
	1	2	3	
1. เห็นด้วยกับ "ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว"	80.5	79.2	79.9	0.535
2. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ"	73.0	75.3	74.2	0.036
3. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ"	75.5	76.2	78.5	0.322
4. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น"	74.8	71.2	80.9	0.030
5. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ"	66.1	66.3	73.8	0.106
6. เห็นด้วยกับ "ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ชยะ เสียง อากาศ น้ำ ในระหว่างและหลังการก่อสร้าง"	85.8	86.9	85.2	0.385
7. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น"	39.4	38.9	49.0	0.017
8. ไม่เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ ลง"	31.7	39.7	40.3	<0.001

หมายเหตุ กลุ่มอาชีพ 1 = ค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน

กลุ่มอาชีพ 2 = นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ

กลุ่มอาชีพ 3 = อื่นๆ

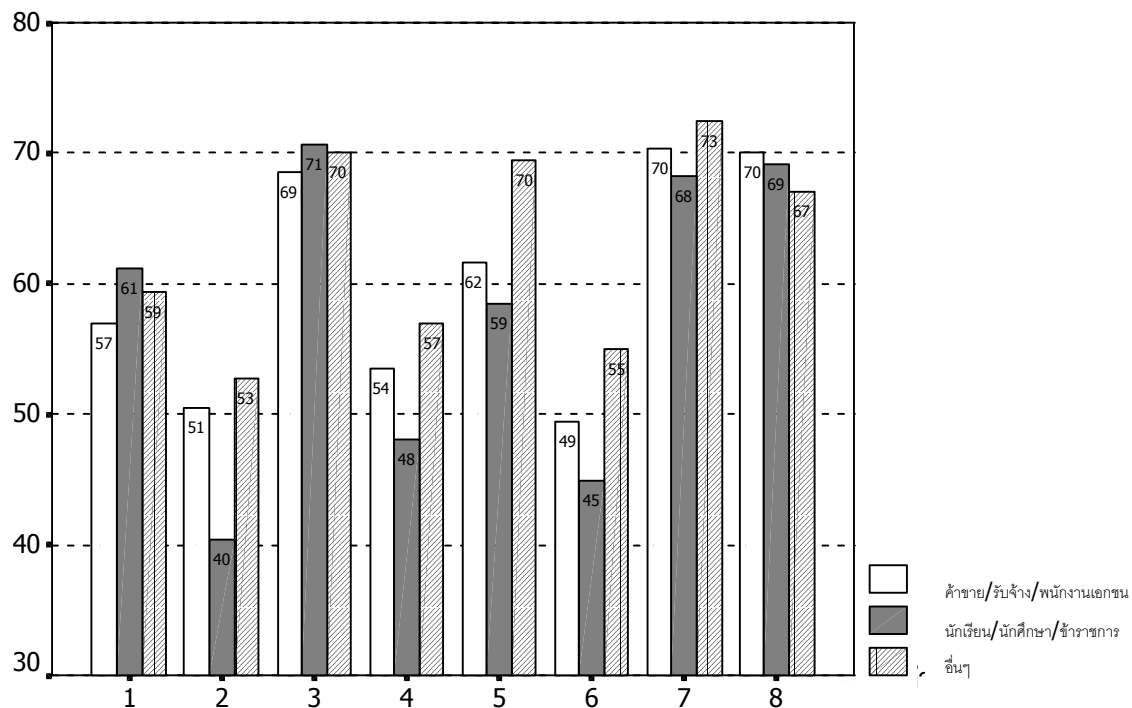
ตารางที่ 20 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพสังคมจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ประเด็น	กลุ่มอาชีพ			p-value
	1	2	3	
1. เห็นด้วยกับ "การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร"	57.0	61.2	59.4	0.066
2. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม"	50.5	40.4	52.7	<0.001
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อยู่อาศัยรอบๆ อาคารลดน้อยลง"	68.6	70.6	70.1	0.666
4. เห็นด้วยกับ "วิธีการเลี้ยงดูลูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมัดลูกเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก"	53.5	48.1	57.0	0.029
5. เห็นด้วยกับ "อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม"	61.7	58.5	69.5	0.024
6. เห็นด้วยกับ "อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม"	49.4	44.9	55.0	0.014
7. เห็นด้วยกับ "ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง"	70.4	68.3	72.5	0.702
8. ไม่เห็นด้วยกับ "การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอึดอัด ปลอดภัย"	70.0	69.2	67.1	0.622

หมายเหตุ กลุ่มอาชีพ 1 = ค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน

กลุ่มอาชีพ 2 = นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ

กลุ่มอาชีพ 3 = อื่นๆ

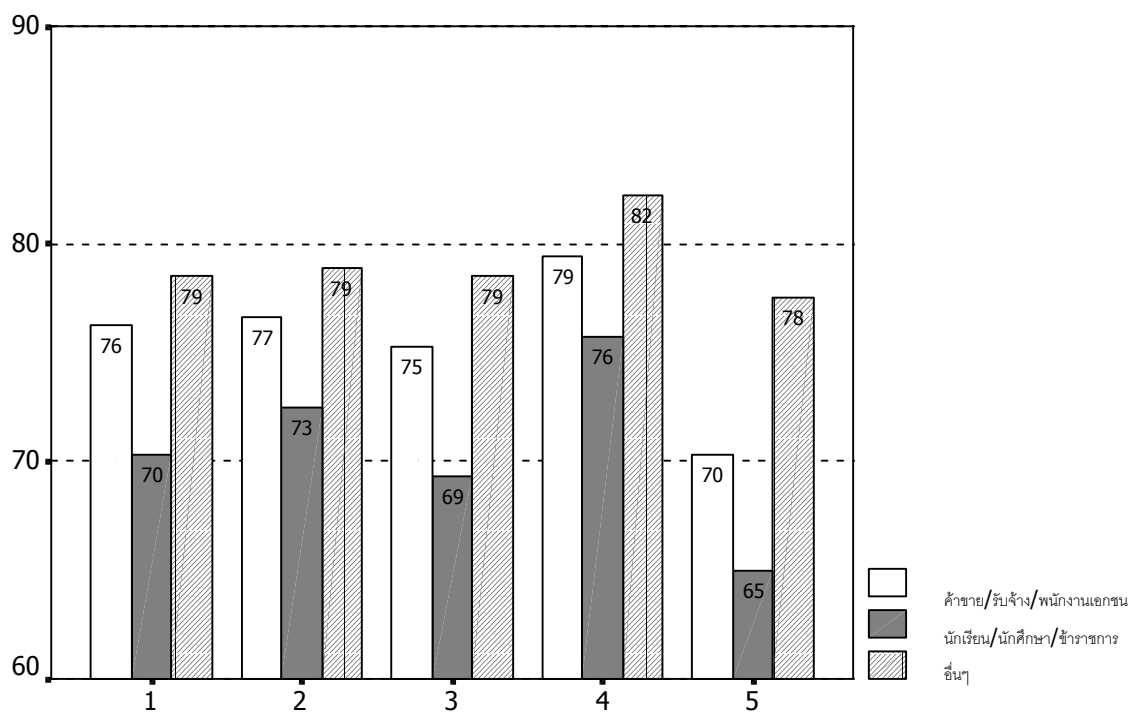
ตารางที่ 21 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ประเด็น	กลุ่มอาชีพ			p-value
	1	2	3	
1. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุดอยสุเทพ แม่น้ำปิง ฯลฯ ถูกบดบัง"	76.3	70.3	78.5	0.011
2. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง"	76.6	72.5	78.9	0.011
3. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง"	75.3	69.3	78.5	0.009
4. เห็นด้วยกับ "ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้าหลัง นานาถูกทำลาย"	79.4	75.7	82.2	0.052
5. เห็นด้วยกับ "การได้ใช้ประโยชน์ของที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง"	70.3	65.0	77.5	0.001

หมายเหตุ กลุ่มอาชีพ 1 = ค้าขาย/รับจ้าง/พนักงานเอกชน

กลุ่มอาชีพ 2 = นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ

กลุ่มอาชีพ 3 = อื่นๆ

รูปที่ 16 แสดงร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ด้านสุขภาพจิตวิญญาณจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

ภาคผนวก จ.

ข้อคิดเห็นที่แสดงความเห็นด้วยกับการมีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

1. ตึกสูงบางครั้งไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหาย แต่ขึ้นอยู่กับจิตของคนมากกว่าที่จะมีความเอื้อเฟื้อต่อกัน หรือมีทิวทัศน์ มีความเห็นแก่ตัวแค่ไหน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานที่เท่าไร
2. ในปัจจุบันต้องยอมรับถึง วัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เข้ามามีอิทธิพลต่อสภาวะแวดล้อมต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ทันสมัย หรือตามเทคโนโลยี ให้ทันสมัยในโลกอนาคตต่อไป ดังนั้นการสร้างตึกสูงนั้น บางครั้งก็ทำให้สูญเสียคุณค่าในเรื่องต่างๆ แต่ถ้าจะมัวมาแต่รักษาวัฒนธรรมในดั้งเดิม แล้วไม่เอาวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้ามา ก็จะไม่ทันเหตุการณ์บ้านเมืองในอนาคตต่อไป.
3. วัดวาเยอะเก้นไป ควรจะมีความพอดี ตึกก็มีส่วนทำให้บ้านเมืองเจริญ วัดเกินความจำเป็น
4. มีอาคารสูงเกิดขึ้นความเจริญจะตามมา
5. คิดว่าการสร้างตึกสูง ๆ ทำให้ประหยัดเนื้อที่ เพราะทุกวันนี้คนในประเทศไทยเกิดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก
6. อาคารสูงช่วยให้ประหยัดเนื้อที่ในการสร้างที่อยู่อาศัย แต่ควรจะมีการจัดการระบบต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ในระหว่างการก่อสร้าง ควรมีระบบความปลอดภัย ป้องกันอุบัติเหตุ ป้องกันฝุ่นละออง เมื่อสร้างเสร็จควรมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี มีระบบบำบัดน้ำเสีย , กำจัดขยะ, และที่จอดรถที่พอเพียง
7. อาคารสูงปัจจุบันจำเป็นที่จะต้องสร้าง เพราะที่อยู่อาศัยเท่าเดิมแต่ประชากรเพิ่มขึ้น ควรออกแบบอาคารให้เหมาะสม
8. การสร้างตึกสูง ก็จะช่วยทำให้ประชากรมีที่อยู่อาศัยมากขึ้น การบังทิวทัศน์ไม่เป็นไร เพราะไม่บังจนมืด เรามีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ด้านการออกกำลังกายเดี๋ยวนี้ก็มีในตึกกันมากมาย การมีตึกสูงจะช่วยลดปัญหาที่อยู่อาศัยแต่ต้องมีความปลอดภัยสร้างถูกต้องตามหลัก
9. การสร้างตึกสูงแสดงถึงความเจริญก้าวหน้า ทางด้านเทคโนโลยี หากจะสร้างควรมีมาตรการทางกฎหมาย ในการกำหนดมาตรฐานความสูงและความปลอดภัยให้ดี
10. มีประโยชน์มีตึกแข่งกับต่างประเทศ
11. การอยู่ตึกสูงหรืออาคารต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ 2 คน เป็นอย่างต่ำ เพื่อความสะดวกสบาย ไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแลทำความสะอาด และอีกอย่างอยู่คอนโด สะดวกสบายกว่าอยู่บ้านซึ่งมีสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า
12. คิดว่าไม่น่าได้ผลกระทบ เพราะอยู่รอบนอก
13. ทำให้เมืองเชียงใหม่ไม่น่าอยู่

ข้อคิดเห็นที่แสดงความไม่เห็นด้วยกับการมีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

1. ไม่ควรสร้างอาคารสูง

2. ไม่อยากให้สร้างตึกสูง หรืออาคารในตัวเมืองเชียงใหม่ เพราะเป็นเมืองเก่า อยากอนุรักษ์ไว้ เพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวก็อยากมาดูความเป็นเมืองเก่า อยากให้เชียงใหม่เป็นเมืองอนุรักษ์ ถ้าอยากสร้างตึก หรือว่า ห้างต่าง ๆ ก็อยากให้สร้างอีกที่หนึ่ง
3. การสร้างตึกสูงมีข้อเสียมากกว่าข้อดี
4. ไม่ควรมีการสร้างตึกสูงในตัวเมืองอีก และควรมีมาตรการทางกฎหมาย
5. การก่อสร้างตึกสูงในปัจจุบัน ขาดการควบคุมที่เป็นระบบระเบียบ ทำให้สภาพเมืองเชียงใหม่ ที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันถูกทำลายลง ด้วยความเป็นตัวเมือง
6. ขอสร้างตึกสูงลดน้อยลง เพราะทำลายธรรมชาติและอากาศร้อนมาก
7. ไม่สมควรที่จะอนุญาตให้สร้างตึกสูงเพิ่มขึ้นอีก เพราะที่นี้คือเชียงใหม่
8. ไม่อยากให้สร้างเนื่องจากอากาศร้อน ลมไม่ผ่าน ไม่ถ่ายเท
9. ถ้ามีคลองหรือแม่น้ำสายเล็กๆ ไหลผ่านบ้างได้ก็ดีแต่ ปัจจุบันนี้ที่เคยมีน้ำไหลผ่านก็อุดตันไปหมด
10. การสร้างตึกอาคารสูงๆ ก่อให้เกิดมลภาวะทางทัศนียภาพและหากเกิดภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว ก็จะทำให้ได้รับความเสียหายมาก และหากตึกนั้นมีการป้องกันภัย เช่น อัคคีภัยไม่มีก็จะทำให้ไม่เกิดความปลอดภัย และก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมขึ้นได้
11. เห็นควรยกเลิกการก่อสร้าง อาคารสูงในเขตบริเวณเชิงดอย เพราะอาจปิดบังทัศนียภาพดอยสุเทพ และทำให้ธรรมชาติในเขตเมืองลดน้อยลง
12. การก่อสร้างอาคารสูง ต้องมีมาตรการควบคุมที่เข้มงวด และไม่กระทบต่อผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง ต้องคำนึงถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสีย มลพิษทางเสียง ถ้าควบคุมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ยังไม่ได้ก็ไม่สมควรอนุญาตให้ก่อสร้าง
13. การคงสภาพของวัฒนธรรม วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมเดิมไว้ เน้นสิ่งที่ดีที่สุด คนต่างชาติต่างก็ต้องการมาเที่ยวดูวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของเมืองเรา แต่ประชาชนบางส่วนกลับเห็นประโยชน์ส่วนตนทำลายวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของบ้านเราทิ้งไป ต่อไปภายภาคหน้าลูกหลานของเราอาจจะไม่รู้จักดิน ต้นไม้ และอากาศบริสุทธิ์ที่ใช้หายใจ
14. ในย่านชุมชนไม่สมควรอนุญาตให้สร้างตึกสูงๆ
15. ไม่สนับสนุนให้สร้าง
16. ไม่เห็นด้วยในการสร้างตึกสูงในเมือง
17. ถ้ามีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่ พัฒนาวัดถุมากเกินไป คนรุ่นหลังไม่รู้จักรักษาดูแลธรรมชาติ
18. ตึกสูงน่ากลัว ไม่ควรสร้างเพิ่ม
19. เป็นเสียงส่วนน้อยที่คงจะขัดขวางในการก่อสร้างไม่ได้
20. ไม่สมควรสร้างอาคารสูงกลัว ไม่ปลอดภัย

21. ไม่อยากให้สร้างตึกสูง เสียภาพพจน์เชียงใหม่ ไม่ใช่จุดขายของเชียงใหม่ เพราะเชียงใหม่เป็นเมืองธรรมชาติ
22. ไม่เห็นด้วยในการสร้างอาคารสูง
23. ไม่ชอบ – มันแออัด ทักษะภาพไม่เหมือนเมื่อก่อน
24. น่าจะสร้างด้านนอกเมือง ไม่ควรสร้างในเมืองแออัด เจริญอยู่แล้วไม่ต้องเพิ่ม
25. ถ้าไม่อยากจะเชียงใหม่มีปัญหาเหมือนกรุงเทพฯ ก็ไม่ควรมีตึกสูงมาก ๆ ขนาดคนกรุงเทพฯ ยังหนีมาอยู่เชียงใหม่ครับ
26. ถ้าอาคารสูงเกินไป ทำให้วัฒนธรรมดูเสื่อม การจราจรติดขัด
27. ไม่อยากให้สร้างเพิ่ม
28. อาคารสูงไม่ควรมีในเมืองเพราะว่าบดบังสถานที่ต่างๆ ในเมือง ไม่สะดวกในเรื่องการจราจร อากาศไม่ถ่ายเท ต้นไม้ลดลง อากาศร้อนขึ้น
29. ไม่อยากให้สร้างตึกสูงแล้ว
30. ไม่เห็นด้วยกับการสร้างตึกสูงเพิ่ม
31. ไม่อยากให้สร้างตึกสูงเพราะอากาศไม่ดี
32. ไม่อยากให้สร้างตึกสูง
33. ไม่ควรสร้างเพิ่ม อยู่หลังเล็ก ๆ แออัดยังดีกว่าเพราะสามารถมองเห็นวิว
34. ไม่ควรสร้างเพิ่ม อัดอัดแล้ว
35. ชอบอากาศแบบเดิม เป็นธรรมชาติ ตอนกลางคืนดูสวยงามเย็นตา อากาศดีกว่าปัจจุบัน
36. ไม่ควรสร้างในเมือง เพราะอากาศแย่อยู่แล้ว
37. ไม่อยากให้สร้าง ไม่อยากให้มีขึ้นอีก
38. ไม่ต้องการให้มีการสร้างอาคารสูงริมฝั่งแม่น้ำปิง เพราะทำให้ทัศนียภาพของความสุขงามหายไป
39. อยากให้มีสุขภาพเยอะ เพราะปัจจุบันมีแต่ตึกสูงทำให้ไม่มีพื้นที่ในการออกกำลังกาย
40. เชียงใหม่จะเป็นกรุงเทพ 2 แล้ว ถ้าหากไม่แก้ไข
41. ไม่เห็นด้วยกับการสร้างตึกสูงภายในตัวเมืองเก่า (ด้านในของคูเมือง)
42. การสร้างตึกไม่ควรสร้างสูงมาก ประมาณ 5 ชั้น
43. ในบริเวณภายในคูเมือง (ชั้นใน) ไม่ควรสร้างตึกสูงเกิน 4 ชั้น เพราะเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง (ประวัติศาสตร์, ศิลปะ, วัฒนธรรม) เช่น บริเวณวัดพระสิงห์, เจดีย์หลวง เพราะทำให้ถูกลดคุณค่าความเป็นสถาบันศาสนาไปมาก พระ, เณรสูญเสียความเป็นส่วนตัว และการสร้างสะพานลอยในตัวเมืองเชียงใหม่ไม่เห็นด้วยเลย
44. อาคารสูงไม่ควรเกิน 4 ชั้น เพื่อมิให้บดบังทัศนียภาพ และเพื่อป้องกันอันตรายจากแผ่นดินไหว อัคคีภัย
45. เมืองใหญ่อยู่ตรงไหน ความปลอดภัยก็น้อย
46. กฎห้ามก่อสร้างอาคารสูงติดหรือใกล้บริเวณศาสนสถานและสถานที่สำคัญมีอยู่แล้ว และต้องเข้มงวดขึ้น

47. ถ้าเป็นไปได้ก็น่าจะสร้างแค่มากที่สุด 3 ชั้น และไม่ชอบให้มีลิฟท์เพราะอันตราย
48. อาคารที่สูง ๆ มีผลดีไม่มากนัก ควรจะเป็นประโยชน์เฉพาะคนบางกลุ่ม ถ้าเป็นไปได้ เมืองเชียงใหม่ไม่ควรมี เพราะมีผลเสียหลายอย่าง
49. อยากให้มีมาตรการควบคุมการก่อสร้างตึก ให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัยอีกทั้งไม่ควรสร้างตึกที่สูงมาก
50. ควรช่วยกันรักษาธรรมชาติโดยการช่วยกันปลูกต้นไม้ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเพณีที่ดีของภาคเหนือและอนุรักษ์ สถานที่ที่สำคัญของเชียงใหม่ไว้ดีกว่าค่ะ
51. ควรมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารในพื้นที่เมืองอย่างเข้มงวดและมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง
52. ไม่อยากให้มีตึกสูง เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้านนาจะถูกทำลาย
53. คิดว่าอาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นเกิดการเหยียดหยามคนจนและคนแก่ ซึ่งคนแก่มองว่าวัยรุ่นสมัยใหม่ที่อยู่ในอาคารไม่มีความสัมาคารวะต่อผู้สูงอายุเท่าที่ควร
54. การมีการสร้างอาคารสูง ทำให้ความเป็นอยู่ของชุมชนเดิมเปลี่ยนไปในทางลบ ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป
55. การสร้างอาคารสูง มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม ด้านอุณหภูมิ ความร้อน และต้องใช้แอร์เป็นบ่อเกิดเชื้อโรค ทำให้สุขภาพอ่อนแอลงเป็นภูมิแพ้ได้
56. มองว่าอาคารสูงไม่เหมาะกับเชียงใหม่ เพราะเป็นเมืองประวัติศาสตร์
57. เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยว ถ้าหากให้สถานการณ์การท่องเที่ยวดีขึ้นจะต้องอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมที่ถอยหลังอีก 30 ปี เพราะไม่ใช่ถอยหลังเข้าคลอง แต่เป็นการถอยหลังไปตามเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษแห่งล้านนา
58. การมีตึกสูง ทำให้มองแล้วไม่ดี อยากให้เมืองอยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด ควรจะเปลี่ยนแปลงในชนบท
59. ไม่อยากให้มีตึกสูงแล้ว เพราะยิ่งในเชียงใหม่ทุกวันนี้แทบมองไม่เห็นตัวเมืองแล้ว อากาศร้อนมากขึ้นทุกวัน เห็นยากกับภาวะรถติด
60. อยากเห็นต้นไม้ ความเป็นธรรมชาติอยู่ในเมืองให้ไว้เป็นปอดของคนในเมือง
61. เป็นห่วงในด้านการเกิดแผ่นดินไหว เพราะพื้นที่จังหวัดเฝ้าต่อการเกิดแผ่นดินไหว พื้นที่ของจังหวัดเป็นดินทราย มีการยุบตัวของพื้นที่ได้ง่าย
62. ตึกสูงต่าง ๆ ที่แออัดอยู่ในเมืองส่วนใหญ่ติดแอร์แทบทั้งสิ้น รวมทั้งโรงแรมต่าง ๆ ซึ่งคนพักอาศัยบนตึกค่อนข้างสบาย แต่คนที่อยู่รอบนอกได้รับอากาศที่แย่งลงทุกวัน ไม่อยากให้เป็นเหมือนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้
63. ควรปลูกจิตสำนึก ให้คนเชียงใหม่ รักและหวงแหนเชียงใหม่ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะเดี๋ยวนี้เมืองเชียงใหม่มีคนที่ไม่ใช่เจ้าของเมืองมาอยู่มากขึ้น ส่วนใหญ่เข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ ควรร่วมมือกันหยุดนิยมตึกสูง เพราะตึกสูง ๆ ส่งผลกระทบต่อทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย, จิตใจและวัฒนธรรม

64. เชียงใหม่ควรหยุดการสร้างตึกสูงได้แล้ว เพราะบางพื้นที่สร้างคนก็อยู่ไม่เต็มบางแห่งก็เป็นตึกร้าง น่าเสียดายอีกทั้งตึกสูงในเชียงใหม่มีมากเกินไปจนความพอดีแล้ว ควรหยุดการสร้างความแออัดในเมืองได้แล้ว
65. ไม่อยากให้สร้าง เพราะเดี๋ยวนี้มองไม่เห็นดอยสุเทพ อยากให้สร้างชั้นเดียว
66. การสร้างอาคารสูงมีแต่ผลเสียทั้งทางจิตใจและสิ่งแวดล้อม เมืองเชียงใหม่ น่าจะอนุรักษ์ ไม่ให้เหมือนกับเมืองประเทศบาห์ลี เพราะนักท่องเที่ยวไม่ยอมมาเพื่อจะเห็นความศิวิไล เพราะบ้านเมืองเขามีอยู่แล้วแต่มาเพราะอยากเห็นวัฒนธรรมล้านนามากกว่า
67. เหตุหลักที่ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะ เวลาส่วนใหญ่จะอยู่กับบ้านมากกว่าออกไปข้างนอก
68. เมืองมีอาคารสูง คนเยอะ ชะยะเยอะ แล้วไม่ค่อยดูแลจัดการต้องมีการเข้มงวด กวดขันให้ดี
69. บ้างอากาศทิศทางลมที่ควรจะได้รับ ทำให้แสงส่องถึงน้อยลง
70. ไม่เห็นด้วยในการก่อสร้างตึกสูง ทำให้ระบบการถ่ายเทอากาศลดน้อยลง
71. ไม่ควรก่อสร้างอาคารสูงเกินความจำเป็น
72. ไม่สนับสนุนการก่อสร้างอาคารสูง ๆ เพราะการก่อสร้างจะต้องมีการตอกเสาเข็มลงดิน ทำให้พื้นผิวยุบตัวลงอย่าก่อสร้างเลย
73. ชะยะมีปัญหา มาก ผู้อาศัยในอาคารคอนโดมิเนียมเขาชะยะทั้งลงในที่ส่วนบุคคล
74. เมืองเชียงใหม่ แต่เดิมมานิยมใช้น้ำบ่อบริเวณด้อมก๊อ แต่เดี๋ยวนี้พวกอาคารสูง ๆ ใช้เครื่องมีอัดน้ำใส่โครกลงในพื้นที่ ทำให้น้ำนั้นกระจายไป ทุกทิศทางแล้วก็ซึมเข้าไปในสายน้ำ ลงไปในน้ำบ่อ ยิ่งตึกสูงมาก ยิ่งมีอันตรายมาก ควรกำหนดเขตก่อสร้างออกห่างแม่น้ำลำคลองที่อยู่เดิมของประชาชน
75. ปัจจุบันเมื่อมีตึกสูงมากขึ้น บ้านของคนจน ๆ ลำบากมากขึ้น ห้องส้วมตันบ่อย ต้องสูบล้างบ่อย เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น
76. เป็นคนต่างจังหวัด แต่ชอบเชียงใหม่ในอดีตจึงย้ายครอบครัวมาอยู่เชียงใหม่ เพราะชอบที่อากาศดี แต่ตอนนี้มีความรู้สึกที่เชียงใหม่ เน้นความเจริญด้านวัตถุ ตึกใหญ่โตมากขึ้น อากาศแยลง ไม่มีภูมิละไม่ยอมเข้าเมือง
77. มีตึกสูงมาก ๆ ทำให้อากาศถ่ายเทได้ไม่ดี ซึ่งรถก็มีเยอะทำให้อากาศในท้องถนนอบอ้าว
78. เราควรมีเมืองที่น่าอยู่ เพราะทุกวันนี้อากาศน้ำ หรือชะยะมากขึ้น ทำให้คนเราหายใจอึดอัดกันมาก เชียงใหม่เป็นเมืองที่ดี เราควรช่วยกัน รักษาบ้านเมืองหรือปรับปรุงให้ดีกว่า เช่น มีที่รักษาจิตใจ หรือสวนสุขภาพที่ดี ให้แก่คนเชียงใหม่ จะได้ดีขึ้นกว่าเดิม

ข้อคิดเห็นที่แสดงทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการมีอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

1. การก่อสร้างต้องมีการควบคุมระบบที่ดีมีการกำหนด พื้นที่แบ่งโซนในการก่อสร้างอาคารสูง ให้อยู่ไกลจากชุมชน

2. อยากทำให้ความเจริญ และเวลาสร้างมีมาตรฐานและแข็งแรง ถ้าหากสร้างไม่ได้มาตรฐานก็จะไม่เห็นด้วยเด็ดขาด อยากให้เชียงใหม่มีความเจริญเหมือนจังหวัดอื่นๆ เร็วๆ ขึ้น
3. ควรจัดสัดส่วนของสถานที่ให้เหมาะสม กล่าวคือ ควรจัดโซนของอาคารสูงไว้
4. ถ้ามีการสร้างอาคารสูงๆ ก็ควรมีการวางแผนหรือจัดระบบที่ดี
5. อาคารสูงมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ถ้าคิดจะสร้างอาคารสูงควรจะปรับปรุงข้อเสียต่าง ๆ
6. ก่อนจะสร้างอาคารสูงของราชการ ควรมีการขอความเห็นจากประชาชนด้วยให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ประชาชน
7. การที่เราอยู่ตึกสูงในบางครั้ง ก็ปลอดภัย บางครั้งก็อันตราย แล้วแต่การระมัดระวังของแต่ละบุคคล และความปลอดภัยของสถานที่นั้น ๆ
8. ควรให้มีการจัดสร้างอาคารสูงอยู่บริเวณนอกเมือง เพราะในเมืองมีความแออัดมากอยู่แล้ว
9. การสร้างตึกมีทั้งข้อดีและข้อเสีย
ข้อดี ทำให้ประหยัดเนื้อที่
ข้อเสีย ทำให้เกิดอันตรายหลายๆ ด้าน
10. ดูสถานที่ให้เหมาะสม
11. ถ้าจำเป็นต้องสร้างตึกสูงที่มีความสำคัญเช่น ตึกเรียน เพราะจำกัดด้านพื้นที่ก็อนุโลมได้ แต่เป็นห้างสรรพสินค้าไม่ควรสร้าง ไม่มีประโยชน์ บางครั้งมีการต่อเติม ไม่ปลอดภัย
12. จัดแผนผังการก่อสร้างให้สมส่วน (จัดเป็น Zoneๆ ไปเช่น Zone อาคารสูงอยู่รวมกัน)
13. ควรมีการออกแบบ วางแผนผังเมืองให้ชัดเจนระหว่างพื้นที่เมืองเก่าและพื้นที่ก่อสร้างเมืองใหม่
14. ถ้าสร้างขอให้มียุทธศาสตร์ความปลอดภัย สร้างให้ห่างไกลชุมชนเพราะการจราจรติดขัด
15. อาคารสูงไม่น่าจะเกี่ยวหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพ ยกเว้นใกล้วัด
16. สร้างในที่ที่ไม่ใช่แหล่งชุมชน จัด Zoning มีประโยชน์แต่ไม่ควรอยู่ในเมือง
17. ควรสร้างตึกสูงนอกตัวเมือง
18. ควรพัฒนาไปตามความเหมาะสมของสังคม อาคารสูงก็ควรจะทำให้เหมาะสมที่สุด
19. ควรสร้างในที่ที่เหมาะสม เช่น นอกเมือง
20. ถ้าจะสร้างอะไรก็แล้วแต่ อย่าทำลายของเก่า พบกันครึ่งทาง
21. อาคารยังมีความจำเป็นแต่ควรจัดให้เหมาะสม
22. คิดว่าการสร้างตึกไม่ควรสร้างเกิน 5 ชั้น เพราะจะทำให้บดบัง ทิวทัศน์ สถานที่สำคัญ หรือสถานที่ควรแก่การบูชา อีกทั้งเป็นอันตรายต่อความรู้สึกของผู้คนรอบ ๆ
23. ควรจำกัดอาคารสูงและแบ่งเขตการก่อสร้างอาคารสูง ให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสม
24. อาคารสูงควรมีการจัดทำถึงขยะ เพื่อสะดวกต่อการทิ้ง และเพื่อความสะอาดมากยิ่งขึ้น

25. ถ้ามีการก่อสร้างอาคารสูงให้ทำโครงสร้างพื้นฐานของอาคารให้มีความมั่นคงถาวรก่อน เพราะอาจจะทำให้อาคารถล่มได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงทำให้สูญเสียเศรษฐกิจ
26. การสร้างอาคารสูงควรจะมีระบบความปลอดภัยสูง และควรปลูกต้นไม้รอบอาคารให้บรรยากาศดีขึ้น
27. การสร้างตึกสูงมากกว่า 5 ชั้น ก็ไม่ค่อยดีนัก ถ้าแผ่นดินไหวก็กลัวอาคารถล่ม
28. กรณีตึก 12 ชั้น ของเทศบาลไม่น่าจะถึง 12 ชั้น และน่าจะสร้างรอบนอก เช่น ถนนสุขุมวิทไฮเวย์
29. ทางราชการส่วนเกี่ยวข้องควรจะดูแลกำกับเกี่ยวกับการกำจัดขยะ, การระบายน้ำ ระบบป้องกันอัคคีภัย สุขภาพของผู้อยู่อาศัย
30. ควรแบ่งเขต พื้นที่ใดให้สร้างและไม่ให้สร้าง
31. การประกอบธุรกิจต่าง ๆ อันต้องก่อสร้างตึกสูงนั้น ควรอนุญาตให้ก่อสร้างนอกเมือง ชานเมืองออกไป เพื่อเหลือไว้ซึ่งธรรมชาติที่มีอยู่ในตัวเมืองให้มากที่สุด
32. การมีสุขภาพที่แข็งแรง มีจิตใจที่เข้มแข็ง และมองโลกในแง่ดีจะทำให้การดำรงชีวิตที่ดีระดับหนึ่ง
33. การจะก่อสร้างอาคาร ควรจะมีการอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ด้วย
34. มาตรการด้านความปลอดภัยของบ้าน หรือคนที่อยู่ในอาคารไม่ว่าจะเป็นรูปแบบอาคารเรื่องอัคคีภัย ควรมีมาตรฐานที่ดีมากขึ้น
35. ก่อนการสร้างอาคาร น่าจะมีการถามความคิดเห็นของชาวบ้านใกล้เคียง ว่าคิดเห็นกันอย่างไร
36. ถ้ามีการสร้างอาคารสูง อยากให้สร้างบริเวณชานเมืองมากกว่าจะได้กระจายความเจริญสู่ภายนอกบ้าง ไม่แออัดอยู่ในเมืองเกินไป
37. เน้นที่มาตรฐาน ความปลอดภัย ของผู้ใช้อาคารและบ้านที่อยู่ใกล้เคียงถึงผลกระทบ
38. จะสร้างตึกใหญ่ สูงสักกี่ชั้น เราไม่ว่าแต่ขออย่ามาทำลายธรรมชาติเลย
39. ควรมีพื้นที่สำหรับให้ก่อสร้างตึกสูงและไม่ให้บดบังทัศนียภาพและความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมืองล้านนา
40. อาคารสูงไม่เหมาะกับวิถีชีวิตของคนในเชียงใหม่ หากมีการก่อสร้างก็ไม่ควรจะให้มีความสูงมากเกินกว่า 4-5 ชั้น เนื่องจากทำให้บรรยากาศของเมืองเชียงใหม่โดยรอบเปลี่ยนแปลงไป
41. ควรมีบันไดหนีไฟ ระบบป้องกันภัยที่ดีพอ
42. การสร้างตึกสูง ควรสร้างบริเวณวงแหวนรอบนอก กระจายความเจริญแต่ไม่ควรเกิน 10 ชั้น และบริเวณริมแม่น้ำปิงไม่ควรสร้างอาคาร
43. การสร้างตึกสูง ในเมืองถ้าเป็นโรงพยาบาลไม่เป็นไร เพราะเกี่ยวข้องกับชีวิตคน แต่ถ้าเป็นคนโดสูง ไม่ควรสร้างสูงเกิน 3 ชั้น
44. ถ้ามีอาคารสูงควรพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น ที่จอดรถ ระบบน้ำ สวนหย่อม ระบบความปลอดภัย เช่น ลิฟท์ ไม่ควรคำนึงแต่อาคารสูงอย่างเดียว ควรมีหลาย ๆ ฝ่ายเข้ามาดูแล เช่น สุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

45. อาคารสูงโดยมากมักสร้างปัญหา แต่ในปัญหาเหล่านั้น อาคารสูงก็ยังมีประโยชน์พอสมควร คิดว่าอาคารมีประโยชน์ในเมือง ความสะดวก สบาย สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ทำให้ทรัพยากรรวมทั้งสิ่งแวดล้อมเสียไปเป็นส่วนมาก
46. ความสัมพันธ์ของบุคคลในอาคารสูงขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่าปัจจัยด้านอื่น
47. หากมีการสร้างตึกควรศึกษาความต้องการของชุมชนก่อน และควรมีผลกระทบกับชุมชนและภาพรวมในหลายๆ ด้านให้น้อยที่สุด และคิดว่าเชียงใหม่เริ่มแออัดด้วยตึกสูงมากขึ้นทุกวัน ไม่อยากให้มากมายจนแก้ไขอะไรไม่ได้
48. อยากให้ผังเมืองรับผิดชอบให้ดีกว่านี้ ให้วางแผนโดยคำนึงถึงประชาชนให้มากที่สุด
49. การสร้างอาคารสูงควรมีการสร้างระบบป้องกันที่ดี ไม่ควรเกิน 10 ชั้น
50. เมืองไทยควรสร้างตึกสูงไม่เกิน 5 ชั้น เพราะถ้าสูงมากคนจนไม่มีสิทธิ์ใช้บริการ
51. เกี่ยวกับอาคารสูง มีการสร้างในที่ที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคมส่วนรวม ไม่ทำให้ผู้คนในทีนั้นเกิดความสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ ก็สมควรให้มีการสร้างได้ เพื่อเป็นการใช้พื้นที่ให้มีประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด ที่สำคัญอย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่า ประโยชน์ของส่วนรวม
52. อยากให้แบ่งโซนระหว่างตึกสูง หมู่บ้าน สวนสาธารณะให้ชัดเจน

ภาคผนวก จ.

แบบสอบถามการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพจากอาคารสูงในเมืองเชียงใหม่

. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและอาคาร (ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้กรอรายละเอียดเอง)

1. ประเภทกลุ่มตัวอย่าง

☐ 1. อยู่รอบอาคารสูง ☐ 2. อยู่ในอาคารสูง ☐ 3. ประชาชนทั่วไป (ข้ามไปข้อ ข.) CHAR []

2. อาคารชื่อ BUILNAME []

3. ความสูงของอาคารชั้น FLOOR []

4. ประเภทของอาคาร (การใช้ประโยชน์) BUILTYPE []

☐ 1. โรงแรม

☐ 2. คอนโดมิเนียม

☐ 3. บริษัท/ห้างหุ้นส่วน

☐ 4. พาณิชยกรรม

☐ 5. สถานศึกษา

☐ 6. โรงพยาบาล

☐ 7. ส่วนราชการ

☐ 8. อื่นๆ (ระบุ)

. ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ SEX []

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. ที่อยู่ตำบล TAMBON []

อำเภอ AMPHOE []

อยู่มาแล้วปีเดือน STAY []

3. อายุ ปี AGE []

4. อาชีพหลัก (ที่เป็นรายได้หลัก) OCCUPAT []

☐ 1. ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 2. ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย

☐ 3. พนักงานบริษัทเอกชน

☐ 4. รับจ้าง / กรรมกร

☐ 5. นักเรียน / นักศึกษา

☐ 6. เกษียณอายุ

☐ 7. แม่บ้าน / พ่อบ้าน

☐ 8. อื่นๆ (ระบุ)

ค. การประเมินผลกระทบของอาคารสูงต่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดงความคิดเห็น	สำหรับเจ้าหน้าที่
1. ตัวชี้วัดด้านสุขภาพกาย				
ท่านมักมีปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจ (เช่น ไอ ภูมิแพ้) บ่อยๆ				P1 []
ท่านมีปัญหาโรคความดันโลหิตสูง				P2 []
ท่านมีปัญหาโรคหัวใจ				P3 []
อาคารสูงทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ				P4 []
2. ตัวชี้วัดด้านสุขภาพจิต				
ความวิตกกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างของอาคารสูงจากแผ่นดินไหว				M1 []
ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากการจราจรติดขัดเนื่องจากอาคารสูงมักไม่มีที่จอดรถ				M2 []
ท่านรู้สึกกังวลใจว่าอาคารสูงอาจไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ดีพอ				M3 []
ท่านรู้สึกหงุดหงิด เพราะอาคารสูงทำให้อากาศในเมืองร้อนขึ้น				M4 []
ท่านสูญเสียความเป็นส่วนตัวเมื่อมีอาคารสูงอยู่ใกล้ๆ				M5 []
ท่านรู้สึกหงุดหงิดจากเหตุรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ เสียง อากาศ น้ำ ในระหว่างและหลังการก่อสร้าง				M6 []
อาคารสูงทำให้มองเห็นทิวทัศน์ได้ดีขึ้น				M7 []
อาคารสูง (เช่น ศูนย์การค้า) ช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างสถานที่ลง				M8 []
3. ตัวชี้วัดด้านสุขภาพสังคม				
การก่อสร้างอาคารสูงมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น ที่ดิน การจราจร				S1 []
อาคารสูงทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม				S2 []
ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงและผู้ที่อาศัยรอบๆ อาคารลดน้อยลง				S3 []
วิธีการเลี้ยงดูถูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ต้องมัดลูกเล็กๆ เอาไว้เพราะกลัวตกตึก				S4 []
อาคารสูง (ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย) เป็นแหล่งอาชญากรรมและแหล่งมั่วสุม				S5 []
อาคารสูงมีการแย่งใช้ทรัพยากร (เช่น น้ำ ไฟฟ้า) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม				S6 []
ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้ที่อยู่ในอาคารสูงลดน้อยลง				S7 []
การอยู่ร่วมกันในอาคารสูงทำให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย				S8 []

4. ตัวชี้วัดด้านสุขภาพจิตวิญญาณ				
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะทัศนียภาพของพระธาตุดอยสุเทพ แม่น้ำ ปิง ฯลฯ ถูกบดบัง				T1 []
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติถูกบดบัง				T2 []
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะศาสนสถาน (วัด โบสถ์ มัสยิด) ถูกบดบัง				T3 []
ท่านสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ เพราะความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ของเมือง ล้านนาถูกทำลาย				T4 []
การได้ใช้ประโยชน์ของที่ดินในเชิงนันทนาการ (สวนสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย กำลังกาย สวนสาธารณะ ฯลฯ) ลดน้อยลง				T5 []

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....